

Seera Keessa Deebii

Ajaja Akka Israa'eloonni Koreebii Ba'aniif ken-name

¹ Dubbiin kun dubbii Museen yeroo isaan gammoojjii gama ba'a Yordaanositti, Arabbaa fuullee Suuffitti argamu sana keessa, Phaaraanii fi Toofel, Laabaan, Haxerootii fi Diizaahaab gidduu turanitti Israa'eloota hundatti dubbatee dha. ² Kooreebii karaa Tulluu See'iiriin Qaadesh Barnee ga'uuf guyyoota kudha tokko fudhata.

³ Museenis waggaa afurtamaffaa keessa guyyaa tokkoffaa ji'a kudha tokkoffaatti waan WAAQAYYO waa'ee isaanii isa ajaje hunda Israa'elootatti hime. ⁴ Kunis erga inni Sihoon mootii Amoorotaa kan Heshboon bulchaa ture mo'atee Oogi mootii Baashaan kan Ashtaaroti bulchaa ture illee Edreyiitti mo'atee booddee dha.

⁵ Ba'a Yordaanositti biyya Mo'aab keessatti Museen akkana jedhee seera kana ibsuu jalqabe:

⁶ WAAQAYYO Waaqni keenya Kooreebitti akkana nuun jedhe; "Isin tulluu kana bira yeroo dheeraa turtaniirtu. ⁷ Qubata buqqisaa ka'aatii gara biyya gaaraa Amoorotaatti deemsa keessan itti fufaa; ergasiis saboota naannoo Arabbaatti argaman hunda keessa, biyya tulluuwwanii keessa, biyyoota gama dhi'aatiin cina tulluuwwaniitti argaman keessa, Negeebii

fi qarqara galaanaa, biyya Kana'aanotaatii fi Libaanoon keessa hamma laga Efraaxiis guddichaatti argaman keessa deemaa. ⁸ Kunoo, ani biyya kana isiniif kenneera. Biyya WAAQAYYO abbootii keessaniif jechuunis Abrahaamiif, Yisihaaqqiif, Yaaqoobii fi sanyii isaanii warra isaaniin duubaatiif kennuuf kakate sanatti galaatii dhaalaa.”

Muudamuu Hooggantootaa

⁹ Ani yeroo sanatti akkanan isiniin jedhe; “Ani kophaa koo isin baachuu hin danda’u. ¹⁰ WAAQAYYO Waaqni keessan isin baay’iseera; kunoo, isin har’a akkuma urjiiwwan samii baay’attaniirtu. ¹¹ WAAQAYYO Waaqni abbootii keessanii yeroo kuma isin haa baay’isu; akkuma abdii kenne sanattis isin haa eebbisu! ¹² Ani garuu akkamitti kophaa koo rakkina keessan, ba’aa keessanii fi wal mormii keessan baachuu danda’aa? ¹³ Tokkoo tokkoo gosoota keessanii keessaa namoota ogeeyyii, hubattootaa fi kabajamoo filadhaa; anis isin irratti bulchitoota isaan nan taasisa.”

¹⁴ Isinis, “Wanni ati dhi’eessite gaarii dha” jettanii naaf deebifan.

¹⁵ Ani hangafoota gosoota keessanii jechuunis namoota ogeeyyii fi kabajamoo fudhadhee akka isaan ajajjuuwwan kumaa, ajajjuuwwan dhibbaa, ajajjuuwwan shantamaatii fi ajajjuuwwan kudhanii ta’anii isin irratti aangoo qabaatan nan muude. ¹⁶ Anis yeroo sanatti akkana jedhee abbootii murtii keessan nan ajaje; “Mormii obboloota keessan gidduutti ka’u dhaga’aa; yoo wal

mormiin ka’u sun Israa’eloota obboloota gidduutti yookaan nama Israa’el tokkoo fi alagaa tokko gidduutti ta’e murtii qajeelaa kennaa. ¹⁷ Murtii kennuu keessatti nama wal hin caalchisinaa; guddaas xinnaas wal qixxee dhaga’aa. Sababii murtiin kan Waaqaa ta’eef eenyuun iyyuu hin sodaatinaa. Waan humna keessanii ol ta’e natti fidaa; anis nan ilaalaa.” ¹⁸ Ani yeroo sanatti waan isin gochuu qabdan hunda isin ajajeera.

Basaastonni Ergamuu isaanii

¹⁹ Nus ergasii akkuma WAAQAYYO Waaqni keenya nu ajajetti Kooreebii kaanee gammoojjii guddaa fi sodaachisaa isin argitan sana keessa dabarree gara biyya gaaraa Amoorotaa dhaqne; akkasiinis Qaadash Barnee geenye. ²⁰ Anis akkana isiniin jedhe; “Isin biyya gaaraa Amoorotaa kan WAAQAYYO Waaqni keenya nuu kennu geessaniirtu. ²¹ Kunoo, WAAQAYYO Waaqni keessan biyyattii isiniif kenneera. Dhaqaatii akkuma WAAQAYYO Waaqni abbootii keessanii isinitti hime sanatti ishee dhaalaa; hin sodaatinaa; abdiis hin kutatinaa.”

²² Ergasiis hundi keessan na bira dhuftanii, “Akka isaan biyyattii nuu basaasaniif duraan dursinee namoota erganna; isaanis waa’ee karaa achi nu geessuutii fi magaalawwan nu itti dhufnuu oduu nuu fidu” jettan.

²³ Yaadni sunis gaarii natti fakkaate; ani kudha lamaan keessan jechuunis tokkoo tokkoo gosaa keessaa nama tokko nan filadhe. ²⁴ Isaanis ka’anii biyya gaaraatti ol ba’anii Sulula Eshkool ga’anii biyyattii basaasan. ²⁵ Ija biyyattii

keessaas waa fidanii dhufanii, “Biyyi WAAQAYYO Waaqni keenya nuuf kennu kun gaarii dha” jedhanii nutti himan.

WAAQAYYOTTI Finciluu

²⁶ Isin garuu dhaquu diddanii ajaja WAAQAYYO Waaqa keessaniitti finciltan. ²⁷ Dunkaana keessan keessattis akkana jettanii guungumtan; “WAAQAYYO nu jibba; kanaafuu biyya Gibxiitii nu baasuun isaatuu akka isaan nu balleessaniif harka Amoorotaatti dabarsee nu kennuuf. ²⁸ Egaa nu eessa dhaquu dan-deenya? Obbolloonni keenya, ‘Jarri nu caalaa jajjaboo fi hojjaan isaanii dhedheeraa dha; magaalawwan isaanis gurguddaa fi dallaawwan samii ga’aniin marfamaniiru; kana biratti immoo ilmaan Anaaq argineerra’ jedhanii nu sodaachisan.”

²⁹ Anis akkanan isiniin jedhe; “Hin rifatinaa; isaan hin sodaatinaa. ³⁰ WAAQAYYO Waaqni keessan kan fuula keessan dura deemu kun akkuma ija keessan duratti biyya Gibxi keessatti isinii godhe sana isiniif ni lola; ³¹ gammoojjii keessattis akkasuma. Hamma as geessanittis karaa deemtan hundatti akkamitti akka WAAQAYYO Waaqni keessan akkuma abbaan ilma isaa baatutti isin baate argitaniirtu.”

³² Ta’us isin WAAQAYYO Waaqa keessan ³³ isa iddoo isin qubattan barbaaduu fi daandii isin deemuu qabdan isin argisiisuudhaaf jedhee halkan ibiddaan, guyyaa immoo duumessaan isin dura deemee isin qajeelchaa ture hin amananne.

³⁴ WAAQAYYOS yommuu waan isin jettan dhaga’etti dheekkamee akkana jedhee kakate: ³⁵ “Dhaloota hamaa kana keessaa namni tokko iyyuu biyya gaarii ani akka abbootii keessaniif kennu kakuu gale sana hin argu; ³⁶ Kaaleb ilma Yefunee sana malee kan argu hin jiru. Inni biyya sana ni arga; sababii inni garaa guutuudhaan WAAQAYYO duukaa bu’eef ani lafa inni miilla isaa irra dhaabbate sana isaa fi sanyii isaatiif nan kenna.”

³⁷ Sababii keessaniif WAAQAYYO natti illee dheekkamee akkana jedhe; “Ati iyyuu itti hin galtu. ³⁸ Gargaaraan kee Iyyaasuun ilmi Nuuni garuu itti gala. Inni waan Israa’eloota biyyattii dhaalchisuuf isa jajjabeessi. ³⁹ Daa’imman isin ni booji’aman jettan, ilmaan keessan kanneen waan tolaa fi hamaa gargar baasanii hin beekne biyya sanatti ni galu. Ani isaaniifan kenna; isaanis ni dhaalu. ⁴⁰ Isin garuu duubatti deebi’aatii daandii gara Galaana Diimaatti geessu qabadaatii gammoojjiitti qajeelaa.”

⁴¹ Isinis, “Nu WAAQAYYOTTI cubbuu hojjenneerra. Dhaqnee akkuma WAAQAYYO Waaqni keenya nu ajajetti lolla” jettanii deebifan. Biyya gaaraa dhaquun waan salphaa isinitti fakkaatee akkasiin tokkoon tokkoon keessan mi’a lolaa qabattanii kaatan.

⁴² WAAQAYYO garuu, “ ‘Waan ani isin wajjin hin jirreef lolaaf hin ba’inaa. Isin diinota keessaniin ni mo’atamtu’ jedhii isaanitti himi” naan jedhe.

⁴³ Anis akkasuman isinitti hime; isin garuu na hin dhageenye. Ajaja WAAQAYYOTTI finciltanii of tuulummaa keessaniin biyya gaaraatti

duultan. ⁴⁴ Amooronni gaarran irra jiraatan isinitti dhufan; isaanis akkuma tuuta kanni-isaatti ba’anii isin gugsan; See’iirii hamma Hormaatti isin dha’an. ⁴⁵ Isin deebitanii dhuftanii fuula WAAQAYYOO duratti boossan; inni garuu boo’icha keessan hin dhageenye; gurra isaas isiniif hin kennine. ⁴⁶ Akka yeroo isin achi jiraataniitti, guyyoonni isin Qaadesh keessa jiraattan baay’ee dha.

2

Gammoojjii Keessa Jooruu

¹ Ergasii akkuma WAAQAYYO natti himetti, duubatti deebinee karaa Galaana Diimaatiin gara gammoojjii qajeelle; yeroo dheeraadhaafis naannoo biyya gaaraa See’iir keessa joorre.

² WAAQAYYOS akkana naan jedhe; ³ “Biyya gaaraa kana naanna’uun isin ga’a; gara kaabaatti garagalaa. ⁴ Saba kana akkana jedhii ajaji: ‘Isin biyya obboolota keessan sanyiiwwan Esaawu kanneen See’iir keessa jiraatanii keessa darbitu. Isaan isin sodaatu; isin garuu jabeessaa of eeggadhaa. ⁵ Lolaaf isaan hin kakaasinaa; ani lafa isaanii irraa iddoo isin miilla keessan irra dhaabbattan illee isiniif hin kennuutii. Ani biyya gaaraa See’iir dhaala godhee Esaawuuf kenneera. ⁶ Nyaata achii nyaatanii fi bishaan dhugdaniif maallaqa baafuu.’ ”

⁷ WAAQAYYO Waaqni keessan waan isin hojjettan hundaan isin eebbiseera. Inni deemsa dheeraa isin gammoojjii bal’aa kana keessa deemtan irratti isin eegeera. WAAQAYYO Waaqni

keessan waggoota afurtamman kanneen isin wajjin ture; isinis waan tokko illee hin dhabne.

⁸ Obboloota keenya ilmaan Esaawu warra See'iir keessa jiraatan bira dabarree deemne. Nus daandii Arabbaa kan Eelaatii fi Eziyoon Geberii dhufu irraa garagallee karaa daandii gammoojjii Mo'aab deemne.

⁹ Ergasiis WAAQAYYO akkana naan jedhe; “Waan ani lafa Mo'aab irraa isiniif hin kennineef akkasumaan isaan hin rakkisinaa; waraanaafis isaan hin kakaasinaa. Ani Aarin dhaala godhee sanyii Looxiif kenneeraatii.”

¹⁰ Eemiimoonni achi jiraachaa turan; isaanis namoota jajjaboo fi baay'ee dha; akkuma Anaqotaas dhedheeroo turan. ¹¹ Isaan kunneenis akkuma Anaqotaa, Refaayimoota jedhamanii hedamu turan; Mo'aabonni garuu Eemiimoota jedhuun. ¹² Huuronni kunneen See'iir keessa jiraachaa turan; ilmaan Esaawu garuu ari'anii achii isaan baasan. Isaanis akkuma Israa'eloonni biyya WAAQAYYO dhaala isaaniif kenne sana keessatti godhan sana Hoorota achii balleessanii ofii isaaniitii biyya jaraa keessa qubatan.

¹³ WAAQAYYO, “Ammuma ka'aatii Laga Zered ce'aa” nuun jedhe. Nu laga sana ceene.

¹⁴ Yeroo nu Qaadesh Barnee kaanee jalqabee hamma laga Zered ceenutti waggaa soddonii saddeet fudhate. Akkuma WAAQAYYO isaanitti kakatetti dhaloonni dhiira waraanaa hundi yeroo sanatti qubata keessaa dhume. ¹⁵ Harki WAAQAYYOOS qubata keessaa isaan balleessuudhaaf isaan irra ture.

¹⁶ Yeroo loltoonni hundi saba keessaa dhu-manitti, ¹⁷ WAAQAYYO akkana naan jedhe; ¹⁸ “Ati har’a daarii Mo’aab, Aari keessa dabarta. ¹⁹ Yommuu Amoonotatti dhuftanitti akkasumaan isaan hin rakkisinaa yookaan waraanaaf isaan hin kakaasinaa; ani biyya isaanii keessaa tokko illee dhaala godhee isiniif hin kennuutii. Ani biyya isaanii sanyii Looxiif handhuuraa godhee kenneera.”

²⁰ Kunis biyya Refaayimoota achi jiraachaa turaniiti jedhamee hedama; Amoononni garuu Zamzumoota jedhanii isaan waamu ture. ²¹ Isaanis namoota jajjaboo fi baay’ee dha; akkuma Anaaqotaa dhedheeroo turan. WAAQAYYOS fuula Amoonota achii isaan baasanii iddoo isaanii qubatan sanaa duraa isaan barbadeesse. ²² WAAQAYYOS yommuu Hoorota fuula isaanii duraa balleessetti ilmaan Esaawu kanneen See’iir keessa jiraachaa turanis akkasuma godhe. Isaanis jara achii baasanii hamma har’aatti biyya isaanii keessa jiraatan. ²³ Awoota gandoota hamma Gaazaatti jiran keessa jiraatan immoo Kaftooronni Kaftoorii ba’anii dhufan sun balleessanii iddoo isaanii qubatan.

Sihoon Mootiin Heshboon Mo’atame

²⁴ “Ka’aatii Laga Arnoon ce’aa; ani kunoo, Sihoon Amooricha mootii Heshbooniitii fi biyya isaa illee dabarsee harka keessanitti isinii kenneeraatii. Waraana itti banaatii biyya sana qabachuu jalqabaa. ²⁵ Anis naasisuu fi sodaachisuu keessan saboota samii gad jiran hundatti buusuu hardhuma nan jalqaba. Isaa-

nis oduu waa’ee keessanii dhaga’anii sababii keessaniif hollatu; naasuunis isaan qabata.”

²⁶ Anis akkana jedhee gammoojjii Qidemooti keessaa Sihoon mooticha Heshbooniitti ergamoota nagaa nan erge; ²⁷ “Akka nu biyya kee keessaan darbinu nuu eeyyami. Nu karaa guddicha irraa hin gorru; mirgattis gara bitaatis hin gorru. ²⁸ Waan nyaannuu fi bishaan dhugnu maallaqaan nutti gurguri. Akka miilla qofaan achi keessa dabarru nuuf eeyyami; ²⁹ akkuma ilmaan Esaawu kanneen See’iir keessa jiraatanii fi Mo’aabonni Aari keessa jiraatan nuuf godhan sana atis hamma nu gara biyya WAAQAYYO Waaqni keenya nuu kennuutti galuuf laga Yordaanos ceenuutti akkasuma nuuf godhi.” ³⁰ Sihoon mootiin Heshboon garuu akka nu dabarru nuuf eeyyamuu dide. WAAQAYYO Waaqni keessan akkuma amma godhe kana dabarsee harka keessanitti isa kennuuf mataa fi garaa isaa jabeessee tureetii.

³¹ WAAQAYYOS, “Kunoo, ani Sihoonii fi biyya isaa dabarsee siif kennuu jalqabeera. Ati biyya isaa dhaaluuf qabachuu jalqabi” naan jedhe.

³² Yommuu Sihoonii fi guutummaan loltoota isaa nu waraanuuf Yaahazitti ba’anitti, ³³ WAAQAYYO Waaqni keenya dabarsee harka keenyatti isa nuuf kenne; nus isa, ilmaan isaatii fi loltoota isaa hunda dhoofne. ³⁴ Yeroo sanattis magaalaawwan isaa hunda qabannee dhiirota, dubartootaa fi ijoollee, tokkoo tokkoo magaalaawwanii guutumaan guutuutti barbadeessine. Nama tokko illee hin hambifne. ³⁵ Garuu horii fi boojuu magaalaawwan

qabanne sana keessaa boojine ofii keenyaaf fudhanne. ³⁶ Magaalaa Aro'eer kan qarqara Sulula Arnoonitti argamuu fi magaalaa sululicha keessatti argamuu jalqabee magaalaa hamma Gili'aaditti argamu keessaa tokko iyyuu nu ittisuu hin dandeenye. WAAQAYYO Waaqni keenya hunda isaanii dabarsee nuuf kenne. ³⁷ Garuu akkuma ajaja WAAQAYYO Waaqni keenya nuuf kenne sanaatti isin gara biyyoota Amoonotaa tokkootti illee yookaan gara biyya qarqara laga Yaaboq irratti argamuu yookaan biyyoota naannoo magaalaaawwan gaarran irratti argamaniitti hin dabarre.

3

Oogi Mootiin Baashaan Mo'atamuu Isaa

¹ Ergasiis deebinee karaa Baashaan qabannee ol baane; Oogi mootichi Baashaan immoo loltoota isaa guutuu wajjin Edreyiitti nuun wal loluuf gad ba'e. ² WAAQAYYOS, "Waan ani isa, guutummaa loltoota isaatii fi biyya isaa illee dabarsee harka keetti kenneef isa hin sodaatin. Akkuma Sihoon mootii Amoorotaa kan Heshboon bulchaa ture sana goote isa illee godhi" naan jedhe.

³ WAAQAYYO Waaqni keenya Oogi mootii Baashaanii fi guutummaa loltoota isaa dabarsee harka keenyatti kenne. Nus utuu homaa hin hambisin isaan balleessine. ⁴ Yeroo sanattis magaalaaawwan isaa hunda qabanne. Magaalaaawwan jaatama mootummaa Oogi mooticha Baashaan kanneen kutaa biyya Argobbi jala turan keessaa kan nu hin qabatin tokko iyyuu

hin jiru. ⁵ Magaalaawwan kunneen hundi dallaa dhagaa dhedheeroo, karraa fi danqaraa qabu turan; akkasumas magaalaawwan dallaa hin qabne baay'ee ture. ⁶ Nus akkuma Sihoon mootii Heshboon goone sana dhiirota, dubar-tootaa fi ijoollee tokkoo tokkoo magaalaawwanii guutumaan guutuutti barbadeessine. ⁷ Horii fi boojuu magaalaawwan isaanii keessaa saamne hunda garuu ofii keenyaaf fudhannee galle.

⁸ Yeroo sanatti mootota Amoorotaa lamaan kana irraa karaa ba'a Yordaanos biyya Sulula Arnooniitii jalqabee hamma Tulluu Hermoonitti jiruu fudhanne. ⁹ Siidoononnis Hermoon kana Siiriyoon jedhanii waamu; Amooronni immoo Seniiri jedhanii waamu. ¹⁰ Nus magaalaawwan dirree irratti argaman hunda, Gili'aad hunda, Baashaanii hamma Salkaa fi Edreyiitti jiru hunda, magaalaawwan mootummaa Oogi kanneen Baashaan keessatti argaman hunda qabanne. ¹¹ Gosa Refaayimootaa keessaa Oogi mootii Baashaan qofatu hafe. Kunoo sireen isaa sibiila irraa hojjetamee dalga dheerinni isaa dhundhuma sagal bal'inni isaa immoo dhundhuma afur ture. Sireen kunis amma iyyuu Rabbaa Amoonotaa keessatti argama.

Hiramuu Biyyattii

¹² Ani biyya yeroo sanatti qabanne keessaa biyya karaa Kaaba Aro'eeritiin qarqara Sulula Arnoon jirutti dabalee walakkaa biyya gaaraa Gili'aad magaalaawwan isaa wajjin gosa Ruubeenii fi Gaadiif kenne. ¹³ Biyya Gili'aad kan hafee fi guutummaa Baashaan jechuunis

mootummaa Oogi walakkaa gosa Minaaseeti-
ifan kenne. Guutummaan kutaa Argobbi kan
Baashaan keessaa sun biyya Refaayimootaa jed-
hamee beekama ture. ¹⁴ Yaa'iir ilmi Minaasee
immoo guutummaa kutaa Argobbi kan hamma
daarii Geshuurotaatii fi Ma'akaatotaatti jiru fud-
hate; biyyi sunis maqaa isaatiin moggaafame;
kanaafuu Baashaan hamma har'aatti Haaboot
Yaa'iir jedhama. ¹⁵ Gili'aad immoo Maakiiriifan
kenne. ¹⁶ Walakkaa sulula isaa garuu daangaa
gochuudhaan Gili'aadii jalqabee hamma Sul-
ula Arnoonitti, achii immoo bulchiinsa daangaa
Amoonotaa kan hamma laga Yaaboqitti jiru gosa
Ruubeenii fi Gaadiifan kenne. ¹⁷ Daangaan isaa
karaa lixaatiin Yordaanos isa Arabbaa keessatti
argamu sanaa dha; kunis Kinereetii jalqabee
hamma Galaana Arabbaa kan Galaana soogid-
daa jedhamuutti diriiree tabba Phisgaatii gaditti
argama.

¹⁸ Anis yeroo sanatti akkana jedheen isin ajaje:
“WAAQAYYO Waaqni keessan akka dhaaltaniif
lafa kana isiniif kenneera. Ta'us namoonni
jajjaboon keessan hundi waraanaaf hidhatanii
obboloota keessan Israa'eloota dura gamatti
ce'uu qabdu. ¹⁹ Garuu niitonni keessan, ijoolleen
keessanii fi horiin keessan magaalaawwan ani
isiniif kenne keessa haa turan; ani akka isin
horii baay'ee qabdan beekaatii. ²⁰ Kunis
hamma WAAQAYYO akkuma isin boqochiise sana
obboloota keessan boqochiisee isaaniinis lafa
WAAQAYYO Waaqni keessan Yordaanosiin gamatti
isaaniif kennu sana dhaalanitti. Sana booddee
tokkoon tokkoon keessan gara biyya ani dhaala
isiniif kenneetti ni deebitu.”

Museen Akka Yordaanos Hin Ceene Dhowwame

²¹ Anis yeroo sanatti akkana jedhee Iyyaasuu ajaje: “Ati waan WAAQAYYO Waaqni kee mootota kanneen lamaan godhe hunda ija keetiin argiteerta. WAAQAYYO, mootummoota isin itti yaatan hundas akkasuma ni godha. ²² Isin isaan hin sodaatinaa; WAAQAYYO Waaqni keessan mataan isaa isiniif lolaatii.”

²³ Yeroo sanatti ani akkana jedhee WAAQAYY- OON nan kadhadhe; ²⁴ “Yaa WAAQAYYOO Gooftaa, ati guddina keetii fi harka kee jabaa sana garbicha keetti argisiisuu jalqabdeerta. Silaa kan hojii jabaa akkasii kan ati hojjettu hojjechuu danda’u Waaqa kamtu samii irra yookaan lafa irra jira? ²⁵ Akka ani ce’ee biyyattii gaarii Yordaanos gama jirtu jechuunis biyya gaaraa gaarii sanaa fi Libaanoon argu naa eeyyami.”

²⁶ WAAQAYYO garuu waan sababii keessaniif natti dheekkameef, na dhaga’uu dide. WAAQAYYO akkana naan jedhe; “Kun ni ga’a; lammata waa’ee waan kanaa natti hin dubbatin. ²⁷ Fiixee Phisgaatti ol ba’iitii gara lixaa fi kaabaa, gara kibbaa fi ba’aa ilaali. Ati waan Yordaanos hin ceeneef biyyattii ijuma keetiin ilaali. ²⁸ Garuu akka inni saba kana qajeelchee ceesisee akka isaan biyya ati ilaaltu kana dhaalan godhuuf Iyyaasuu ajaji; isa jajjabeessi; cimsis.” ²⁹ Nu sulula Beet Phe’oor bira jiru keessa turre.

4

Seeraaf Ajajamuu

¹ Yaa Israa'el, ajajawwanii fi seerawwan ani isin barsiisu dhaga'aa. Akka jiraattanii fi dhaqx-anii biyya WAAQAYYO Waaqni abbootii keessanii isiniif kennu dhaaltaniifis isaan duukaa bu'aa. ² Ajaja WAAQAYYO Waaqa keessanii kan ani isiniif kennu eegaa malee waan tokko illee itti hin dabalinaa yookaan irraa hin hir'isinaa.

³ Isin waan WAAQAYYO Ba'aal Phe'ooritti hojjete ijuma keessaniin argitaniirtu. WAAQAYYO Waaqni keessan warra isin gidduudhaa Ba'aal Phe'oor duukaa bu'an hunda balleesseera; ⁴ isin warri WAAQAYYO Waaqa keessan qabattan hundi garuu hamma har'aatti lubbuudhaan jiraattan.

⁵ Kunoo, akka isin biyya dhaaluuf itti galuuf jirtanitti isaan duukaa buutaniif ani akkuma WAAQAYYO Waaqni koo na ajajetti ajajawwanii fi seerawwan isin barsiiseera. ⁶ Kunis akka saboonni waa'ee ajajawwan kanaa hunda dhaga'anii, "Dhugumaan sabni guddaan kun saba ogeessaa fi hubataa dha" jedhaniif ogummaa fi hubannaa keessan sabootatti argisiisaatii akka gaariitti isaan eegaa. ⁷ Sabni guddaan akka yeroo nu WAAQAYYO Waaqa keenya waammannutti nutti dhi'aatu sana waaqonni isaanii itti dhi'aatan kan biraa kami? ⁸ Sabni guddaan ajajawwanii fi seera qajeelaa akka seera ani har'a fuula keessan dura kaa'u kanaa qabu biraa kami?

⁹ Akka waan iji kee arge hin daganneef yookaan akka hamma ati lubbuudhaan jirtutti garaa keetii hin badneef ofuma eeggadhu; jabaadhuu of eeggadhu. Waan kanas ijoollee keetii fi ijoollee ijoollee keetii barsiisi.

¹⁰ Gaafa isin Kooreebitti fuula WAAQAYYO Waaqa keessanii dura dhaabattan, yeroo inni, “Akka isaan hamma lubbuudhaan lafa irra jiraatan hundatti na sodaachuu barataniijoollee ijoollee isaanii illee na sodaachuu barsiisaniif dubbii koo haa dhaga’aniitii namoota walitti qabi” naan jedhe sana yaadadhaa. ¹¹ Isin utumaa tulluun sun boba’aa ibidda hamma wiirtuu samiitti ol ba’ee duumessa gurraachaa fi dukkana limixiidhaan haguugamee jiruu itti dhi’aattanii miilla tulluu sanaa jala dhadhaabattan. ¹² Ergasiis WAAQAYYO ibidda keessaa isinitti dubbate. Isinis sagalee dubbii sanaa malee bifa tokko illee hin argine; sagalee tokko qofatu ture. ¹³ Innis kakuu isaa jechuunis Ajajawwan Kurnan akka isin isaan duukaa buutaniif isin ajaje sana isiniif labse. Ergasii immoo gabatee dhagaa lama irratti isaan barreesse. ¹⁴ WAAQAYYOS yeroo sanatti akka ani ajajawwanii fi seerawwan biyya isin Yordaanos ceetani dhaaltan sana keessatti duukaa bu’uu qabdan isin barsiisu na ajaje.

Waaqota Tolfamoo Waaqeffachuun Dhowwaa dha

¹⁵ Gaafa WAAQAYYO Kooreeb irratti ibidda keessaa isinitti dubbatetti isin bifa tokko illee hin argine. Kanaafuu jabeessaa of eeggadhaa; ¹⁶ kunis akka isin hin xuroofne, akka Waaqa tolfamaa bifa dhiiraatiin yookaan dubartiitiin soofame kam iyyuu ofii keessaniif hin tolfanne ¹⁷ yookaan horii lafa irra jiraatu yookaan simbira samii keessa barrisu kam iyyuu ¹⁸ yookaan uumama lafa irra munyuuqu kam iyyuu yookaan qurxummii lafa jala bishaan

keessa jiraatu kam iyyuu hin tolfanneef. ¹⁹ Ati yommuu samii ol ilaaltee aduu, ji'a, urjiiwwanii fi raayyaa samii hunda argitutti gowwoomfamtee fuula waan WAAQAYYO Waaqni kee saboota samiidhaa gadii hundaaf qoodee kennee duratti gad jettee hin sagadin. ²⁰ WAAQAYYO garuu akka isin akkuma amma jirtan kana dhaala isaa taataniif badaa sibiila itti baqsan jechuunis biyya Gibxiitii baasee isin fide.

²¹ WAAQAYYOS sababii keessaniif natti dheekkamee akka ani laga Yordaanos ce'ee biyya gaarii kan WAAQAYYO Waaqni keessan dhaala godhee isiniif kennu sana hin seenne kakate. ²² Ani biyyuma kanatti nan du'a; ani Yordaanosin hin ce'u; isin garuu ceetanii biyya gaarii sana dhaaluuf jirtu. ²³ Akka kakuu WAAQAYYO Waaqni keessan isin wajjin gale sana hin daganne of eeggadhaa; waaqota tolfamoo WAAQAYYO Waaqni keessan isin dhowwe bifa kamiin iyyuu ofii keessaniif hin tolfatinaa. ²⁴ WAAQAYYO Waaqni keessan ibidda gubee balleessuudhaatii; Waaqa hinaafudhas.

²⁵ Isin erga ijoollee fi ijoollee ijoollee keessanii hortanii biyya sana keessa bara dheeraa jiraatanii booddee, yoo xurooftanii fakkii waaqota tolfamoo bifa kamii iyyuu tolchitanii fuula WAAQAYYO Waaqa keessanii duratti waan hamaa hojjettanii dheekkamsaaf isa kakaaftan, ²⁶ akka isin biyya Yordaanos ceetanii dhaaltan irraa ariitiidhaan dhabamtan ani guyyaa har'aa samii fi lafa dhugaa baatota godhee isinitti nan waama. Iddoo sana yeroo dheeraa hin jiraattan; isin guutumaan guutuutti barbadooftu.

²⁷ WAAQAYYOS saboota keessa isin faffacaasa; saboota warra WAAQAYYO isaan gidduutti isin faffacaase keessattis muraasa taatanii haftu. ²⁸ Isinis achitti waaqota harka namaatiin mukaa fi dhagaa irraa hojjetaman kanneen arguu yookaan dhaga'uu yookaan nyaachuu yookaan fuunfachuu hin dandeenye waaqeffattu. ²⁹ Garuu yoo achittis WAAQAYYO Waaqa keessan barbaaddan ni argattu; isin yoo garaa fi yaada keessan guutuudhaan isa barbaaddan ni argattu. ³⁰ Yommuu dhiphattee wanni kun hundi sitti dhufutti, baroota dhufuuf jiran keessa gara WAAQAYYO Waaqa keetiitti ni deebita; isaafis ni ajajamta. ³¹ WAAQAYYO Waaqni kee Waaqa araaraa ti; inni si hin gatu yookaan si hin balleessu yookaan kakuu abbootii keetiif kakate sana hin dagatu.

WAAQAYYO Waaqa

³² Waa'ee baroota durii kan utuu ati hin dhalatin dura gaafa Waaqayyo lafa irratti nama uumee jalqabee ture sana iyyaafadhaa; daarii samii tokko irraa hamma daarii kaaniitti iyyaafadhaa. Wanni guddaan akkanaa takkumaa uumamee yookaan wanni akkanaa takkumaa dhaga'amee beekaa? ³³ Sabni akka keessan sagalee Waaqaa kan ibidda keessaa dubbatu dhaga'ee lubbuudhaan jiraate kan biraa takkumaa argameeraa? ³⁴ Waaqni kam iyyuu takkumaa akka WAAQAYYO Waaqni keessan utuma iji keessan arguu biyya Gibxitti isinii godhe sana saba tokko saba biraa keessaa qorumsaan, malattoo fi dinqiidhaan, waraanaan, harka jabaa fi

irree diriirfameen, yookaan hojii guddaa fi so-daachisaadhaan baasee kan ofii isaa godhachuu yaale jira?

³⁵ Isinis WAAQAYYO Waaqa ta'uu isaa akka beektaniif wantoonni kunneen isinitti argisiifaman; isa malees kan biraa hin jiru. ³⁶ Inni si adabachuuf jedhee samiidhaa sagalee isaa si dhageessise. Lafa irratti ibidda isaa guddicha sitti argisiisee atis ibidda keessaa dubbii isaa dhageesse. ³⁷ Inni waan abbootii kee jaallatee isaan booddees sanyiiwwan isaanii filateef ofii isaatiin humna isaa guddaadhaan biyya Gibxiitii baasee isin fide; ³⁸ kanas akka har'a ta'ee jiru kana saboota si caalaa gurguddaa fi jajjaboo si duraa ari'ee biyya isaanii dhaala godhee siif kennuuf itti si fide.

³⁹ Har'a akka WAAQAYYO ol samii gubbaatti, gad lafa irrattis Waaqa ta'e beeki; garaa keettis qabadhu. Kan biraas hin jiru. ⁴⁰ Akka sii fi ijoollee kee warra si'iin duubaatiif toluu fi akka biyya WAAQAYYO Waaqni kee bara baraan siif kennutti umuriin kee dheeratuuf qajeelchawwanii fi ajajawwan isaa kanneen ani har'a siif kennu eegi.

Magaalaawwan Itti Kooluu Galan

4:41-43 kwi - Lak 35:6-34; KeD 19:1-14; Iya 20:1-9

⁴¹ Yeroo sanatti Museen magalaawwan ba'a Yordaanos sadii addaan baafate; ⁴² kunis lafa namni nama ajjeese yoo utuu itti hin yaadin nama ajjeese itti baqatuu dha. Innis magalaawwan kanneen keessaa tokkotti baqatee lubbuu isaa oolfachuu danda'a. ⁴³ Magalaawwan

sunis kanneen turan: Bezer kan gammoojjii keessa tabba irra jirtu gosa Ruubeeniif, Raamooti kan Gili'aaditti argamtu gosa Gaadiif, Goolaan kan Baashaanitti argamtu immoo gosa Minaaseef.

Ibsa Seericha Irratti Kenname

⁴⁴ Kun Seera Museen Israa'eloota dura kaa'ee dha. ⁴⁵ Qajeelchi, ajajniif fi seerri Museen yommuu isaan biyya Gibxii ba'anitti Israa'elootaaf kenne kanaa dha; ⁴⁶ kunis yeroo isaan Sulula Beet Phe'oor biyya ba'a Yordaanositti argamtu keessa turanitti ta'e; biyyi kunis biyya Sihoon mootii Amoorotaa kan Heshboon keessa jiraachaa turee Musee fi Israa'eloonni yeroo biyya Gibxii ba'anitti isa mo'atanii ti. ⁴⁷ Isaanis biyya isaatii fi biyya Oogi mooticha Baashaan jechuunis biyyoota mootota Amoorii lamaan ba'a Yordaanositti argaman dhaala godhanii fudhatan. ⁴⁸ Biyyi kunis Aro'er kan daarii Sulula Arnoonii jalqabee hamma Gaara Sihoonitti jechuunis hamma Hermooniitti bal'ata; ⁴⁹ innis Arabbaa ba'a Yordaanosii hamma galaana Arabbaatti jiru kan tabba Phisgaatii gaditti argamu hunda dabalata.

5

Ajajawwan Kurnan

5:6-21 kwf - Bau 20:1-17

¹ Museen Israa'eloota hunda walitti qabee akkana isaaniin jedhe:

Yaa Israa'el ajajawwanii fi seerawwan ani har'a utuma isin dhageessanuu labso kana

dhaga'aa. Baradhaatii jabeessaa isaan duukaa bu'aa. ² WAAQAYYO Waaqni keenya Kooreebitti nu wajjin kakuu gale. ³ WAAQAYYO kakuu kana nu wajjin, nu warra har'a lubbuudhaan as jiraannu hunda wajjin gale malee abbootii keenya wajjin hin galle. ⁴ WAAQAYYO tulluu irratti ibidda keessaa ifaan ifatti isinitti dubbate. ⁵ Yeroo sanatti waan isin ibidda sodaattanii tulluutti ol hin ba'iniif ani dubbii WAAQAYYOO isinitti himuuf isinii fi WAAQAYYO gidduun dhaabadhe.

Innis akkana jedhe:

⁶ “Ani WAAQAYYO Waaqa kee kan Gibxii, biyya garbummaatii si baasee dha.

⁷ “Ati ana malee waaqota biraa tokko illee hin qabaatin.

⁸ Ati bifa waan ol samii gubbaa yookaan gad lafa irra yookaan bishaan lafa jalaa keessa jiru waaqa tolfamaa kamiitiin iyyuu ofii keetiif hin tolfatin. ⁹ Isaaniif hin sagadin yookaan isaan hin waaqeffatin; ani WAAQAYYO Waaqni kee, Waaqa hinaafu kan ijoollee warra na jibbanii sababii cubbuu abbootiitiif jedhee hamma dhaloota sadii fi afuriitti adabee ¹⁰ warra na jaallatanii ajajawwan koo eegan immoo hamma dhaloota kumaatti jaallatuu dha.

¹¹ Maqaa WAAQAYYO Waaqa keetii akkasumaan hin dha'in; WAAQAYYO warra akkuma argan maqaa isaa dha'an utuu hin adabin hin dhiisuutii.

¹² Akkuma WAAQAYYO Waaqni kee si ajajetti

guyyaa Sanbataa qulqulleessuudhaan eegi.
¹³ Guyyoota ja'a hojjedhu; hojii kee hundas hojjetadhu; ¹⁴ guyyaan torbaffaan garuu sanbata WAAQAYYO Waaqa keetii ti. Gaafas hojii tokko illee hin hojjetin; ati yookaan ilmi kee yookaan intalli kee yookaan hojjetan kee yookaan xomboreen kee yookaan qotiyyoon kee yookaan harreen kee yookaan horiin kee kam iyyuu yookaan alagaan magaalaa kee keessa jiraatu tokko iyyuu homaa hin hojjetin. Hojjetaan keetii fi hojjetuun kee akkuma kee haa boqotan. ¹⁵ Akka atis biyya Gibxitti garba turtee fi ergasii immoo WAAQAYYO Waaqni kee harka jabaa fi irree diriirfameen achii si baase yaadadhu. Kanaafuu WAAQAYYO Waaqni kee akka ati Sanbata eegdu si ajaje.

¹⁶ Akka biyya WAAQAYYO Waaqni kee siif kennu keessa bara dheeraa jiraattuu fi akka sitti toluuf akkuma WAAQAYYO Waaqni kee si ajajetti abbaa keetii fi haadha keetiif ulfina kenni.

¹⁷ Hin ajjeesin.

¹⁸ Hin ejjin.

¹⁹ Hin hatin.

²⁰ Ollaa keetti sobaan dhugaa hin ba'in.

²¹ Niitii namaa hin hawwin. Mana namaa yookaan lafa qotiisaa yookaan hojjetan yookaan xomboree isaa, qotiyyoo isaa yookaan harree isaa, yookaan waan namaa kam iyyuu hin hawwin.”

²² Ajajawwan WAAQAYYO tulluu gubbaatti,

ibidda, duumessaa fi dukkana limixii keessa waldaa keessan guutuutti sagalee guddaadhaan labse kanneenii dha; wanni inni itti dabales hin jiru. Ergasiis inni ajajawwan sana gabateewwan dhagaa lama irratti barreessee natti kenne.

²³ Yeroo isin utuu tulluun sun ibiddaan boba'uu dukkana keessaa sagalee sana dhageessanitti, hooggantoonni gosoota keessaniitii fi maanguddoonni keessan hundi gara koo dhufan. ²⁴ Isinis akkana jettan; “Kunoo WAAQAYYO Waaqni keenya ulfinaa fi guddina isaa nu argisiiseera; ibidda keessaas sagalee isaa nu dhageessiseera. Nu har'a akka namni yoo Waaqni isatti dubbate illee jiraachuu danda'u argineerra. ²⁵ Amma garuu nu maaliif duuna? Nu yoo sagalee WAAQAYYO Waaqa keenyaa deebinee dhageenye ni duuna; ibiddii guddaan kunis nu barbadeessa. ²⁶ Nama du'aa hin oolle hunda keessaa eenyutu takkumaa sagalee Waaqa jiraataa ibidda keessaa dubbatuu dhaga'ee akka nu dhageenyee jiraanne kana utuu hin du'in hafe? ²⁷ Itti dhi'aadhuutii waan WAAQAYYO Waaqni keenya jedhu hunda dhaga'i. Ergasii immoo waan WAAQAYYO Waaqni keenya sitti himu hunda nutti himi. Nu ni dhaggeeffannaa; ni ajajamnas.”

²⁸ WAAQAYYO yommuu isin natti dubbattanitti isin dhaga'eera; WAAQAYYOS akkana naan jedhe; “Ani waan namoonni kunneen siin jedhan dhaga'eera. Wanni isaan jedhan hundinuu gaarii dha. ²⁹ Akka hamma bara baraatti isaanii fi ijoollee isaniitti toluuf isaan utuu yeroo hunda garaa na sodaatee ajaja koo hunda eegu

qabaatanii akkam gaarii ture!

³⁰ “Dhaqiitii, ‘Dunkaana keessanitti deebi’aa’ jedhiin. ³¹ Ati garuu asuma na bira turi. Ani ajajawwan, qajeelfamawwanii fi seerawwan ati akka isaan biyya ani dhaala godhee isaaniif kennu keessatti eeganiif isaan barsiiftu hunda sitti nan hima.”

³² Kanaafuu waan WAAQAYYO Waaqni keessan isin ajaje of eeggannaadhaan eegaa; mirgatti yookaan bitaatti hin gorinaa. ³³ Akka biyya dhaaltan keessa jiraachuu dandeessan, akka isinitti tolee umurii dheeraa illee qabaattaniif karaa WAAQAYYO Waaqni keessan isin ajaje hunda irra deemaa.

6

WAAQAYYO Waaqa Kee Jaalladhu

¹ Ajajawwan, qajeelfamawwanii fi seerri isin yeroo biyya Yordaanos ceetanii dhaaltanitti eegdan kanneen akka ani isin barsiisuuf WAAQAYYO Waaqni keessan na ajaje kanneenii dha; ² kunis akka bara jireenya keessanii guutuu isin, ijoolleen keessanii fi ijoolleen ijoollee keessanii qajeelfamawwanii fi ajajawwan ani isiniif kennu hunda eeguudhaan WAAQAYYO Waaqa keessan sodaattanii umuriin keessan dheeratuuf. ³ Yaa Israa’el dhaga’i; akka biyya aannanii fi dammi keessaa burqu sana keessatti akkuma WAAQAYYO Waaqni abbootii keetii si abdachiise sanatti sitti tolee guddaa baay’attuuf ajajami.

⁴ Yaa Israa’el dhaga’i; WAAQAYYO Waaqni keenya WAAQAYYO tokkicha. ⁵ Garaa kee guutuudhaan, yaada kee guutuudhaan, humna kee

guutuudhaan WAAQAYYO Waaqa kee jaalladhu. ⁶ Ajajawwan ani har'a siif kennu kunneen garaa kee keessa haa jiraatan. ⁷ Ijoollee kees cim-sii barsiisi. Yeroo mana teessu, yeroo karaa deemu, yeroo ciiftuu fi yeroo dammaqxutti waa'ee isaanii odeessi. ⁸ Akka mallattootti harkatti hidhadhu; adda kee irrattis maxxanfadhu. ⁹ Michichilawwan balbala mana keetiitii fi karrawwan kee irrattis isaan barreessi.

¹⁰ Yeroo WAAQAYYO Waaqni kee biyya ma-gaalaawwan gurguddaa fi babbareedoo kanneen ati hin ijaarin siif kennuuf gara biyya abbootii kee jechuunis Abrahaamiif, Yisihaaqii fi Yaaqoobiif kakate sanatti si galchutti, ¹¹ yeroo manneen mi'a gosa hundaa kan ati hin guutatiniin guutame, boolla bishaanii kan ati hin qotin, mukkeen wayiniitii fi ejersaa kanneen ati hin dhaabin siif kennamanii atis nyaattee quuftutti, ¹² ati akka WAAQAYYO biyya Gibxi, biyya garbummaatii si baase sana hin daganne of eeggadhu.

¹³ WAAQAYYOON Waaqa kee sodaadhu; isuma qofa tajaajili; maqaa isaatiinis kakadhu. ¹⁴ Waaqota biraa jechuunis waaqota saboota naannoo keetii duukaa hin bu'in; ¹⁵ sababii WAAQAYYO Waaqni kee inni gidduu kee jiraatu sun Waaqa hinaafu ta'eef, aariin isaa sirratti boba'ee lafa irraa si balleessa. ¹⁶ Akka Maasaah keessatti gootan sana WAAQAYYO Waaqa keessan hin qorinaa. ¹⁷ Ajajawwan WAAQAYYO Waaqa keessanii, qajeelfamawwanii fi seerawwan inni isiniif kenne akka gaariitti eegaa. ¹⁸ Akka sitti toluu fi akka biyya gaarii WAAQAYYO abbootii

keetiif kennuuf kakate sana seentee dhaaltuuf waan fuula WAAQAYYOO duratti qajeelaa fi gaarii ta'e hojjedhu. ¹⁹ Ati akkuma WAAQAYYOO jedhe sanatti diinota kee hunda fuula kee duraa ni baafta.

²⁰ Gara fuul-duraatti yoo ilmi kee, "Hiikkaan qajeelchawwanii, ajajawwaniitii fi seerawwan WAAQAYYOO Waaqni keenya isin ajaje kanaa maali?" jedhee si gaafate, ²¹ akkana jedhii itti himi; "Nu Gibxitti garboota Fara'oon turre; WAAQAYYOO garuu harka jabaadhaan Gibxii baasee nu fide. ²² WAAQAYYOO fuuluma keenya duratti biyya Gibxitti, Fara'oonii fi namoota mana isaa keessa jiraatan hunda irratti mallattoo fi dinqiiwwan sodaachisaa fi gurguddaa hojjete. ²³ Inni garuu biyya abbootii keenyaaf kakuudhaan waadaa gale sanatti nu galchee nu dhaalchisuuf jedhee achii baasee nu fide. ²⁴ WAAQAYYOO akka nu akkuma amma jirru kanatti yeroo hunda nutti tolee jiraannuuf akka nu ajajawwan kanneen hunda eegnuu fi akka WAAQAYYOO Waaqa keenya sodaannu nu ajaje. ²⁵ Nu yoo akkuma inni nu ajajetti seera kana hunda fuula WAAQAYYOO Waaqa keenyaa duratti of eeggannaadhaan eegne, sun qajeelummaa keenya ta'a."

7

Saboota Ormaa Ari'anii Baasuu

¹ Yommuu WAAQAYYOO Waaqni kee biyya ati dhaaluuf itti galaa jirtu kanatti si fidee saboota hedduu jechuunis Heetota, Girgaashota, Amoorota, Kana'aanota, Feerzota, Hiiwotaa fi

Yebuusota jechuunis saboota isin caalaa gurguddaa fi jajjaboo torba fuula kee duraa ari'ee baasutti, ² yommuu WAAQAYYO Waaqni kee dabarsee isaan siif kennee atis isaan mo'attutti, guutuumaan guutuutti isaan barbadeessi. Isaan wajjin kakuu tokko illee hin seenin; garaas isaanii hin laafin. ³ Isaanitti hin soddoomin; ilmaan isaaniitiif intallan kee hin kennin yookaan intallan isaanii ilmaan keetiif hin fidin; ⁴ sababiin isaas isaan ilmaan kee na duukaa bu'uu irraa deebisanii akka isaan waaqota biraa tajaajilan godhu; dheekkamsi WAAQAYYOOS sitti boba'ee dafee si balleessa. ⁵ Wannii isin isaan gochuu qabdan kana: iddoowwan aarsaa isaanii digaa; siidaawwan waaqeffannaa isaanii caccab-saa; utubaawwan Aasheeraa isaaniis jijjigsaa; waaqota isaaniis ibiddaan gubbaa. ⁶ Ati saba WAAQAYYO Waaqa keetiif qulqulluu taatee dha. WAAQAYYO Waaqni kee akka ati saba isaatii fi qabeenya isaa jaallatamaa taatuuf jedhee saboota lafa irra jiraatan hunda keessaa si filate.

⁷ Wannii WAAQAYYO isin jaallatee isin filateef waan isin saboota kaan caalaa baay'ee taataniif miti; isin saboota hunda caalaa xinnoo turtan. ⁸ Garuu wannii WAAQAYYO harka jabaadhaan isin baasee biyya garbummaatii fi irree Fara'oon mooticha Gibxi jalaa isin fureef sababii isin jaallatee kakuu abbootii keessan wajjin gale sana eegeef. ⁹ Kanaafuu akka WAAQAYYO Waaqni kee Waaqa ta'e beeki; inni Waaqa amanamaa warra isa jaallatanii ajaja isaas eeganiif kakuu fi araara isaa hamma dhaloota kumaatti eeguu dha. ¹⁰ Warra isa jibban garuu,

balleessuuf gatii isaanii mataa isaaniitti deebisa;
 nama isa jibbus gatii isaa mataa isaatti
 deebisuudhaaf
 lafa irra hin harkifatu.

¹¹ Kanaafuu ati ajajawwan, qajeelchawwanii fi seerawwan ani har'a siif kennu kanneen eegi.

¹² Yoo ati seerawwan kanneeniif xiyyeeffanna kennitee of eeggannaadhaan duukaa buute, WAAQAYYO Waaqni kee akkuma abbootii keetiif kakate sana kakuu fi araara isaa siifis ni eega.

¹³ Inni si jaallata; si eebbisa; si baay'isas. Biyya siif kennuuf abbootii keetiif kakuu gale keessatti ija garaa keetii, oomisha lafa keetii jechuunis midhaan, wayinii haaraa fi zayitii, jabbiiwwan loon keetii, xobbaallaawwan bushaayee keetii siif eebbisa. ¹⁴ Ati saboota kam iyyuu caalaa ni eebbifamta; dhiira yookaan dubartii kee keessaa tokko illee ijoollee hin dhabu yookaan loon kee keessaa tokko illee hin maseenu. ¹⁵ WAAQAYYO dhukkuba hunda sirraa fuudha. Inni dhukku-boota suukaneessaa ati biyya Gibxitti argite sana warra si jibbanitti fida malee sitti hin fidu. ¹⁶ Ati saboota WAAQAYYO Waaqni kee dabarsee sitti kennu hunda balleessuu qabda. Ati isaaniif garaa hin laafin; kuni kiyyoo sitti ta'aatii waaqota isaanii hin waaqeffatin.

¹⁷ Ati, "Saboonni kunneen nu caalaa jajjaboo dha; nu akkamitti isaan baafna?" jettee yaadda ta'a. ¹⁸ Garuu ati isaan hin sodaatin; waan WAAQAYYO Waaqni kee Fara'oonii fi guutummaa Gibxitti hojjete sana yaadadhu. ¹⁹ Ati qormaatawwan gurguddaa, mallattoowwanii fi dinqiiwwan, harka jabaa fi irree diriirfame

kan WAAQAYYO Waaqni kee ittiin si baase sana ijuma keetiin argiteerta. WAAQAYYO Waaqni kee saboota ati amma sodaattu hundas akkasuma godha. ²⁰ Kana caalaa iyyuu WAAQAYYO Waaqni kee hamma warri lubbuudhaan hafanii si duraa dhokatan iyyuu barbadaa'anitti gidduu isaaniitti sonsa ni erga. ²¹ Sababii WAAQAYYO Waaqni kee inni gidduu kee jiru sun Waaqa guddaa fi sodaachisaa ta'eef isaan hin sodaatin. ²² WAAQAYYO Waaqni kee saboota sana xinnoo xinnoodhaan fuula kee duraa ni baasa; akka bineensonni bosonaa naannoo keetti hin baay'anneef yeruma tokkotti isaan balleesuun siif hin eeyyamamu. ²³ WAAQAYYO Waaqni kee garuu hamma isaan badanitti isaan raatessuudhaan dabarsee harka keetti isaan kenna. ²⁴ Mootota isaaniis dabarsee sitti kenna; atis maqaa isaanii samii jalaa ni balleessita. Hamma ati isaan balleessitutti namni fuula kee dura dhaabachuu danda'u tokko iyyuu hin jiru. ²⁵ Fakkii waaqota isaanii ibiddaan gubi; meetii fi warqee isaan irra jiru hin hawwin; ofii keetiifis hin fudhatin; yoo kanaa achii inni sababii fuula WAAQAYYO Waaqa keetii duratti jibbisiisaa ta'eef kiyyoo sitti ta'a. ²⁶ Waan jibbisiisaa gara mana keetiitti hin galchin; yoo kanaa achii atis akkuma isaa badiisaaf addaan baafamta. Waan inni badiisaaf addaan baafameef ati guutumaan guutuutti isa jibbi; balfis.

8

WAAQAYYOON Hin Dagatin

¹ Isin akka lubbuun jiraattan, akka baay'attanii fi akka biyya WAAQAYYO kakuudhaan abbootii keessan abdachiise sanatti galtanii dhaaltaniif ajaja ani har'a siif kennu hunda of eeggannaadhaan duukaa bu'aa. ² WAAQAYYO Waaqni kee gad si qabee si qoruudhaan waan garaa kee keessa jiru jechuunis akka ati ajajawwan isaa eegduu fi hin eegne beekuuf karaa inni waggoota afurtamman kanneen guutuu gammoojjii keessa si qajeelche yaadadhu. ³ Innis gad si deebisee si beelessee "mannaa" ati yookaan abbootiin kee hin beekin si soore; kunis akka namni dubbii afaan WAAQAYYOOTII ba'u hundaan malee buddeena qofaan hin jiraanne si barsiisuuf. ⁴ Waggoota afurtamman kanneen keessa uffanni kee hin dhumne; miilli kees hin iitofne. ⁵ Akka WAAQAYYO Waaqni kee akkuma abbaan ilma isaa adabatu akka si adabu beeki.

⁶ Daandiiwwan isaa irra deemuu fi isa so-daachuudhaan ajajawwan WAAQAYYO Waaqa keetii eegi. ⁷ WAAQAYYO Waaqni kee biyya gaarii kan lageen, haroowwanii fi burqaawwan sulu-lootaa fi gaarran keessaa yaa'aniitti si galchaatii. ⁸ Biyya qamadii fi garbuu, wayinii fi harbuu, roomaanii, zayitii ejersaatii fi damma baasutti, ⁹ biyya ati hir'ina malee buddeena nyaattuu fi biyya ati keessaa homaa hin dhabne, biyya kattaan sibiila ta'e, biyya ati gaarran keessaa sibiila diimaa baasuu dandeessuu dha.

¹⁰ Yeroo nyaattee quuftutti, sababii WAAQAYYO Waaqni kee biyya gaarii akkasii siif kenneef isa jajadhu. ¹¹ Ati akka ajajawwan, qa-jeelfamawwanii fi seerawwan isaa kanneen

ani har'a siif kennu eeguu baachuudhaan WAAQAYYO Waaqa kee hin daganne of eeggadhu. ¹² Yoo kanaa achii yommuu nyaattee quuftutti, yommuu mana gaarii ijaarrattee keessa jiraattutti, ¹³ yommuu loonii fi bushaayeen kee wal horanii meetii fi warqeen kee dabaluu fi yommuu wannii ati qabdu hundi baay'atutti, ¹⁴ ati of tuultee WAAQAYYO Waaqa kee isa biyya Gibxi, biyya garbummaatii baasee si fide sana ni dagatta. ¹⁵ Inni gammoojjii bal'aa fi sodaachisaa, biyya dheebuutii fi kan bishaan hin qabne, biyya bofa hadhaa qabuu fi torbaangabaan keessa guute sana keessa si deemsise. Kattaa jabaa keessaas bishaan siif burqisiise. ¹⁶ Akka dhuma irratti sitti toluuf jedhee gad si qabuu fi si qoruudhaaf, waan takkumaa abbootiin kee hin beekin gammoojjii keessatti "mannaa" ati nyaattu siif kenne. ¹⁷ Ati, "Humna kootii fi jabina harka kootu qabeenya kana naaf argamsiise jettee" yaadda ta'a. ¹⁸ Garuu WAAQAYYO Waaqa kee yaadadhu; kan akkuma har'a jiru kanatti akka ati qabeenya horattuuf dandeettii siif kennee waadaa kakuudhaan abbootii keetiif gale sana siif eege isaatii.

¹⁹ Yoo ati WAAQAYYO Waaqa kee irraanfatee waaqota biraa duukaa buute, yoo isaan waaq-effattee fi isaaniif sagadde akka isin dhugumaan baddan ani har'a dhugaa isinitti nan ba'a. ²⁰ Akkuma Saboota WAAQAYYO fuula keessan duraa balleesse sanaa WAAQAYYO Waaqa keessaniif waan ajajamuu didaniif akkasuma isinis ni balle-effamtu.

9

Sababii Qajeelummaa Israa'eliif Miti

¹ Yaa Israa'el dhaga'i. Ati Saboota si caalaa gur-guddaa fi humna qabeeyyii, magaalaawwan dal-laa samii ga'uun marfaman qaban achii baaftee dhaaluuf Yordaanos ce'uuf jirta. ² Namoonni sun ilmaan Anaaq warra jajjaboo fi dhedheeroo dha! Atis waa'ee isaanii ni beekta; akka, "Eenyutu Anaaqota dura dhaabachuu danda'a?" jedhamu illee dhageesseerta. ³ Ta'us kan akkuma ibidda waa gubee fixuu si dura ce'u WAAQAYYO Waaqa kee ta'uu isaa har'a beeki. Inni isaan balleessa; fuula kee durattis gad isaan deebisa. Atis akkuma WAAQAYYO si abdachiise sanatti ariitee isaan baafata; daftes isaan fixxa.

⁴ Erga WAAQAYYO Waaqni kee fuula kee duraa ari'ee isaan baasee booddee ati garaa keetti, "WAAQAYYO sababii qajeelummaa kootiif akka ani biyya kana dhaalu as na fide" hin jedhin. WAAQAYYO sababii hammina isaaniitiif saboota kanneen fuula kee duraa ari'ee baasa. ⁵ Ati biyya isaaniitti galtee kan dhaaltu qajeelum-maa keetiin yookaan gaarummaa garaa keetiitiin utuu hin ta'in WAAQAYYO kakuu abbootii kee Abrahaamiif, Yisihaaqii fi Yaaqoobiif gale sana guutuudhaaf jedhee WAAQAYYO Waaqni kee sa-boota kanneen sababii hammina isaaniitiif fuula kee duraa ari'ee baasa. ⁶ Egaa WAAQAYYO Waaqni kee kan biyya gaarii kana akka dhaaltuuf siif kennu sababii qajeelummaa keetiitiif akka hin ta'in hubadhu; ati saba mata jabeessaatii.

Jabbii Warqee

⁷ Ati akkamitti akka gammoojjii keessatti WAAQAYYO Waaqa kee dheekkamsaaf kakaafte yaadadhu; hin dagatinis. Ati gaafa biyya Gibxii baatee jalqabdee hamma as geessutti WAAQAYYOTTI fincilaa turte. ⁸ Isin Kooreebitti iyyuu WAAQAYYON dheekkamsaaf kakaasnaan Waaqayyo isin barbadeessuuf isinitti aare. ⁹ Ani yeroo gabateewwan dhagaa jechuunis gabateewwan kakuu WAAQAYYO isin wajjin gale sanaa fuudhuuf tulluutti ol ba'etti guyyaa afurtamaa fi halkan afurtama tulluu sana irrann ture; ani buddeena tokko illee hin nyaanne; bishaan illee hin dhugne. ¹⁰ WAAQAYYOS gabateewwan dhagaa lama kanneen quba Waaqayyootiin irratti barreeffame natti kenne. Ajajawwan WAAQAYYO yeroo isin walitti qabamtanitti tulluu irratti ibidda keessaa isinitti labse hundi gabateewwan sana irra turan.

¹¹ Dhuma guyyaa afurtamaatii fi halkan afurtamaatti WAAQAYYO gabateewwan dhagaa lama jechuunis gabateewwan kakuu natti kenne.

¹² Gaafas WAAQAYYO akkana naan jedhe; “Ka’ii dafii gad bu’i; sabni kee kan ati biyya Gibxiitii baaftee fidde sun xuraa’eeraatii. Isaan waan ani isaan ajaje irraa dafanii garagalanii ofii isaaniitiif Waaqa baqfamee hojjetame tolfataniiruutii.”

¹³ WAAQAYYO ammas akkana naan jedhe; “Ani saba kana argeera; kunoo inni saba mata jabeessa! ¹⁴ Akka ani isaan balleessee maqaa isaanii illee samii gadii haquuf na dhiisi; si’i immoo isaan caalaa saba guddaa fi jabaa nan godha.”

¹⁵ Anis of irra garagalee utuma tulluun sun

boba'aa jiruu tulluu irraa gad nan bu'e. Gaba-teewwan kakuu lamaan sunis na harka turan. ¹⁶ Anis nan arge; kunoo isin WAAQAYYO Waaqa keessanitti cubbuu hojjettanii turtan; isin bifa jabbiitiin Waaqa baqfamee hojjetame ofii keessaniif tolfattanii turtan. Isin daftanii karaa WAAQAYYO isin ajaje irraa jal'attan. ¹⁷ Kanaafuu ani gabateewwan lamaan sana harka koo irraa darbadhee ijuma keessan duratti nan caccabse.

¹⁸ Sababii cubbuu isin hojjetan hundaa kan isin fuula WAAQAYYOO duratti waan hamaa hojjechuudhaan dheekkamsaaf isa kakaaftan sanaatiif ani ammas fuula WAAQAYYOO duratti gombifamee utuun buddeena hin nyaatinii fi bishaan hin dhugin guyyaa afurtamaa fi halkan afurtaman ture. ¹⁹ Sababii inni isin balleessuuf aaree tureef, ani aarii fi dheekkamsa WAAQAYYOO nan sodaadhe. WAAQAYYO garuu amma illee na dhaga'e. ²⁰ WAAQAYYO Aroonin balleessuuf akka malee itti aaree ture; ani garuu yeroo sana Arooniifis nan kadhade. ²¹ Akkasumas ani cubbuu keessan bifa jabbii isin tolfattan sanaa fuudhee ibiddaan nan gube. Caccabsees hamma inni bullaa'aa akka awwaaraa ta'utti bulleessee burqaa tulluu irraa gad yaa'uttan firfirse.

²² Isinis Tabeeraatti, Maasaahii fi Qiibrooti Hataawaatti WAAQAYYO dheekkamsiifan.

²³ WAAQAYYO yommuu Qaadash Barneetii isin baasetti, "Ol ba'aatii biyya ani isiniif kenne sana dhaalaa" isiniin jedhe. Isin garuu ajaja WAAQAYYO Waaqa keessaniitti finciltan. Isas hin amananne; hin ajajamneefis. ²⁴ Isin erga ani isin beekke jalqabdani WAAQAYYOTTI finciltaniirtu.

25 Sababii WAAQAYYO akka isin balleessu dubbatee tureef ani guyyaa afurtamaa fi halkan afurtaman sana fuula WAAQAYYOO duratti lafatti nan gombifame. 26 Anis akkana jedheen WAAQAYYON kadhadhe; “Yaa WAAQAYYO Gooftaa, ati saba kee, dhaala kee kan humna kee guddichaa fi harka kee jabaadhaan furtee biyya Gibxii baafte kana hin balleessin. 27 Garboota kee Abrahaam, Yisihaaqii fi Yaaqoobin yaadadhu. Mata jabina saba kanaa, hammina isaatii fi cubbuu isaa hin ilaalin. 28 Yoo kanaa achii biyyi ati keessaa nu baafte sun, ‘WAAQAYYO waan biyya waadaa isaaniif gale sanatti isaan galchuu hin dandeenyee fi waan isaan jibbeef gammoojjii keessatti isaan fixuuf isaan baase’ jedha. 29 Isaan garuu saba keetii fi dhaala kee kan ati humna jabaa fi irree diriirfameen baaftee fiddee dha.”

10

Gabateewwan Gabateewwan Jalqabaa Fakkaatan

1 Yeroo sanas WAAQAYYO akkana naan jedhe; “Gabateewwan dhagaa kanneen gabateewwan jalqabaa fakkaatan lama soofitii tulluutti ol ba’ii na bira kottu. Taabota mukaas hojjedhu. 2 Anis dubbii gabateewwan jalqabaa kanneen ati cac-cabsite sana irra turan gabateewwan kanneen irratti nan barreessa. Atis taabota keessa isaan keessa.”

3 Ani muka laaftoo irraa taabota tolchee gabateewwan dhagaa lama akkuma kanneen jalqabaatti nan soofe; gabateewwan lamaanis

harkatti qabadhee tulluu sanatti ol nan ba'e. ⁴ WAAQAYYO guyyaa wal ga'ii sana tulluu irraa Ajajawwan Kurnan ibidda keessaa isinitti dubbate sana akkuma barreeffama duraatti gabateewwan kanneen irratti barreesse; WAAQAYYOS gabateewwan kanneen natti kenne. ⁵ Anis tulluu sana irraa gad bu'ee akkuma WAAQAYYO na ajajetti gabateewwan sana taabota isa ani hojjedhee ture keessa nan kaa'e; isaanis amma achi jiru.

⁶ Israa'eloonnis Bi'eerooti Benee Yaa'akaanii ka'anii gara Mooseraatti qajeelan. Aroonis achitti du'ee awwaalame; ilmi isaa Ele'aazaar iddoo isaa bu'ee luba ta'e. ⁷ Achii ka'anii Gudgodaa dhaqan; ergasiis gara Yoxbaataa biyya bishaanota yaa'an qabduutti darban. ⁸ Yeroo sanatti WAAQAYYO gosa Lewwii akka inni taabota kakuu WAAQAYYOO baatuuf, akka fuula WAAQAYYOO dura dhaabatee isa tajaajiluu fi akka maqaa isaatiin eebbisuuf hamma har'aatti addaan baase. ⁹ Sababiin gosti Lewwii akka obboloota isaa gidduutti qooda yookaan dhaala hin qabaanne godhameefis kanuma. Akkuman WAAQAYYO Waaqni kee isaanitti himetti, WAAQAYYO dhaala isaanii ti.

¹⁰ Ammas ani akkuma yeroo jalqabaa godhe sana guyyaa afurtamaa fi halkan afurtama tulluu sana irrann ture; WAAQAYYO ammas na dhaga'e. Inni si balleessuudhaaf fedhii hin qabu.

¹¹ WAAQAYYOS, "Deemi; akka isaan biyya ani abbootii isaanitiif kennuudhaaf kakadhe sana seenanii dhaalaniif saba kana dura bu'ii deemi" naan jedhe.

WAAQAYYON Sodaadhu

¹² Yaa Israa'el, wanni WAAQAYYO Waaqni kee sirraa barbaadu maali? Akka ati WAAQAYYO Waaqa kee sodaattu, akka daandii isaa hunda irra deemu, akka isa jaallattu, akka WAAQAYYO Waaqa kee garaa kee guutuu fi lubbuu kee guutuudhaan tajaajiltu, ¹³ akka siif toluuf, akka ati ajajawwanii fi qajeelchawwan WAAQAYYOO kanneen ani har'a siif kennu eegduu mitii?

¹⁴ Kunoo samiin, samiin samiiwwanii olii, laftii fi wanni ishee keessa jiru hundinuu kan WAAQAYYO Waaqa keetii ti. ¹⁵ Ta'us akkuma har'a ta'ee jiru kana, WAAQAYYO jaalalaan qalbii isaa abbootii keessan irra buufate; isin warra sanyii isaanii taatanis saboota hunda caalchisee filate. ¹⁶ Kanaafuu qalbii keessan dhagna qabaa; si'achis mataa jabeeyyii hin ta'inaa. ¹⁷ WAAQAYYO Waaqni keessan Waaqa waaqotaa, Gooftaa gooftotaa, Waaqa guddaa, jabaa fi sodaachisaa, kan nama wal hin caalchifnee fi kan matta'aa hin fudhanneedhaatii. ¹⁸ Inni ijoollee abbootii hin qabnee fi niitota dhirsoonni isaanii irraa du'aniif ni falma; alagootas nyaataa fi uffata isaanii kennuudhaan jaallata. ¹⁹ Alagoota jaalladhaa; isin mataan keessan biyya Gibxitti alagoota turtaniitii. ²⁰ WAAQAYYO Waaqa kee sodaadhu; isa tajaajilis. Isatti maxxani; maqaa isaatiinis kakadhu. ²¹ Inni ulfina kee ti; inni Waaqa kee kan dinqiiwwan gurguddaa fi sodaachisaa ati ija keetiin argite sana siif hojjetee dha. ²² Abbootiin kee warri Gibxitti gad bu'an nama torbaatama turan; amma garuu WAAQAYYO Waaqni kee akka urjii samii keessaa si baay'iseera.

11

WAAQAYYON Jaalladhuutii Ajajamiif

¹ WAAQAYYO Waaqa kee jaalladhu; yeroo hundas fedhii isaa, qajeelchawwan isaa, seerawwan isaatii fi ajajawwan isaa eegi. ² Kan adabbii WAAQAYYO Waaqa keessanii, surraa isaa, harka isaa jabaa fi irree isaa kan diri-irfame beeke yookaan arge isinuma malee akka ijoollee keessan hin ta'in har'a yaadadhaa. ³ Mallattoowwanii fi wantoota inni Gibxi keessatti Fara'oon mootii Gibxii fi biyya isaa guutuu irratti hojjete, ⁴ waan inni loltoota Gibxi, fardeenii fi gaariwwanis godhe, utuma isaan isin duukaa bu'anuu akka inni Galaana Diimaadhaan isaan haguuge, akka itti WAAQAYYO badiisa bara baraa isaanitti fide yaadadhaa. ⁵ Waan inni hamma isin iddoo kana geessanitti lafa gammoojjii keessatti isiniif godhe kan arge ijoollee keessan miti; ⁶ isaan waan inni gaafa lafti afaan ishee banattee guutummaa Israa'el gidduutti Daataanii fi Abiiraam ilmaan Eliiyaab namicha gosa Ruubeen sana maatii isaanii wajjin, dunkaanota isaaniitii fi qabeenya isaanii kan lubbuu qabu hunda liqimsitetti isaan godhe hin argine. ⁷ Iji keessan garuu waan guddaa WAAQAYYO godhe kanneen hunda argeera.

⁸ Kanaafuu isin akka Yordaanosiin ceetanii biyya dhaaluuf jirtanitti galuuf jabaattaniif ajajawwan ani har'a isinii kennu hunda eegaa; ⁹ kunis akka isin biyya WAAQAYYO abbootii keessanii fi sanyii isaaniitiif kennuuf kakate kan aannanii fi damma baasu sana keessatti bara dheeraa jiraattaniif. ¹⁰ Biyyi ati dhaaluuf

itti galaa jirtu kun akka biyya Gibxi kan ati keessaa baatee dhufte kan ati akkuma lafa biqil-tuutti sanyii kee facaaftee miilla keetiin bishaan obaafta sanaa miti. ¹¹ Biyyi ati Yordaanos ceetee dhaaltu kun garuu biyya tulluuwwanii fi sululawwanii kan samiidhaa bokkaa argatuu dha. ¹² Biyyi kun biyya WAAQAYYO Waaqni kee kunuunsuu dha; jalqaba waggaatii hamma dhuma waggaattis iji WAAQAYYO Waaqa keetii ishee irraa hin buqqa'uu.

¹³ Yoo ajajawwan ani har'a isiniif kennu amanamummaadhaan eegdan jechuunis yoo isin WAAQAYYO Waaqa keessan jaallattanii garaa keessan guutuu fi lubbuu keessan guutuudhaan isa tajaajiltan, ¹⁴ akka ati midhaan kee, wayinii keetii fi zayitii kee galfattuuf ani yeroo isaatti bokkaa birraatii fi bokkaa arfaasaa lafa keetti nan roobsa. ¹⁵ Loon keetiif marga bakkee nan kenna; atis nyaattee quufta.

¹⁶ Of eeggadhaa! Yoo kanaa achii isin akka garagaltanii waaqota biraa waaqeffattanii fi isaaniifis sagaddan gowwoomfamtuu. ¹⁷ Ergasii dheekkamsi WAAQAYYOO isinitti boba'a; innis akka bokkaan hin roobne, laftis oomisha hin kennineef samiiwwan ni cufa; isinis biyya gaarii WAAQAYYO isiniif kennu irraa daftanii ni baddu. ¹⁸ Dubbiwwan koo kanneen garaa fi qalbii keessanitti qabadhaa; akka mallattootti harkatti hidhadhaa; adda keessan irrattis maxxanfadhaha. ¹⁹ Ijoollee keessanis barsiisaa; yeroo mana teessu, yeroo karaa deemtu, yeroo ciiftuu fi yeroo dammaqxutti waa'ee isaanii odeessi. ²⁰ Michichilawwan balbala mana keetiitii fi kar-

rawwan kee irrattis isaan barreessi; ²¹ kunis akka umuriin keessanii fi umuriin ijoollee keessanii biyya WAAQAYYO abbootii keessaniif kennuuf kakate keessatti akkuma umurii sami-iwwan lafaa oli jiraniitti dheeratuuf.

²² Yoo isin ajajawwan ani isiniif kennu kanneen hunda of eeggannoodhaan duukaa buutan jechuunis yoo isin WAAQAYYO Waaqa keessan jaallattan, karaa isaa hunda irra deemtanii fi isatti maxxantan, ²³ WAAQAYYO saboota hunda fuula keessan duraa ari'ee ni baasa; isinis saboota isin caalaa gurguddaa fi jajjaboo ni dhaaltu. ²⁴ Lafti miilli keessan irra dhaabate hundinuu keessan ta'a; daariin keessanis gammoojjiidhaa hamma Libaanoonitti, laga Efraaxiisii hamma galaana lixaatti ni bal'ata. ²⁵ Namni kam iyyuu fuula keessan dura dhaabachuu hin danda'u. WAAQAYYO Waaqni keessan akkuma isin abdachiisetti rifachiisuu fi sodaachisuu keessan lafa isin dhaqxaan hunda irra ni buusa.

²⁶ Kunoo, ani har'a eebbaa fi abaarsa fuula keessan dura nan kaa'a; ²⁷ eebbi kunis yoo isin ajajawwan WAAQAYYO Waaqa keessanii kanneen ani har'a isiniif kennu eegdanii dha. ²⁸ Abaarsi immoo yoo isin ajajawwan WAAQAYYO Waaqa keessanii dhaga'uu diddanii karaa ani har'a isin ajaje irraa garagaltanii waaqota biraa kanneen isin duraan hin beekne duukaa buutanii dha. ²⁹ Yommuu WAAQAYYO Waaqni kee biyya ati dhaaluuf itti galtu kanatti si fidutti Tulluu Gerziim irratti eebba, Tulluu Eebaal irratti immoo abaarsa labsita. ³⁰ Tulluuwwan kunneen Yordaanos gamatti, karaa gara lixa biiftuutti geessuun gama lixaatti, muka Mooree guddicha

biratti, biyya Kana'aanota Arabbaa keessa jiraatan keessatti fuullee Gilgaalitti argamu miitii? ³¹ Isin biyya WAAQAYYO Waaqni keessan isiniif kennu seentanii dhaaluuf Yordaanosin ce'uudhaaf jirtu; yommuu lafa sana dhaaltanii irra jiraattanitti, ³² ajajawwanii fi seerawwan ani har'a fuula keessan dura kaa'u hunda eegaa.

12

Iddoo Waaqeffannaadhaaf Filatame

¹ Sirnawwanii fi seerawwan isin bara lafa irra jiraattan guutuu biyya WAAQAYYO Waaqni abbootii keessanii akka isin dhaaltaniif isiniif kenne keessatti of eeggannaadhaan eegdan kanneenii dha. ² Iddoowwan saboonni isin irraa fudhattan waaqota isaanii itti waaqeffatan kanneen tulluuwwan ol dhedheeroo fi gaarran irraa, akkasumas kanneen muka lalisaa kam iyyuu jalaa hunda guutamaan guutuutti balleessaa; ³ iddoowwan aarsaa isaanii diigaa; utubaawwan isaanii kanneen sagadaa caccabsaa; Aasheeraa isaanii ibiddaan gubaa; fakkii waaqota isaanii kukkutaata gataa; maqaa isaanii illee iddoo sanaa balleessaa.

⁴ Isin haala isaan waaqeffataniin WAAQAYYO Waaqa keessan hin waaqeffatinaa. ⁵ Garuu iddoo WAAQAYYO Waaqni keessan Maqaa isaa achi dhaabuuf jedhee iddoo jirenya isaatiif gosoota keessan hunda keessaa filatu barbaadaa. Achis dhaqaa; ⁶ achittis aarsaa gubamuu fi qalma keessan, kennaa keessan kudhan keessaa tokko, kennaa addaa, waan kennuuf wareegdanii fi kennaa fedhiidhaan kennitan, loonii fi

bushaayee keessan keessaa hangafa dhi'eessaa. ⁷ Achittis atii fi warri mana kee jiraatan fuula WAAQAYYO Waaqa keessanii duratti ni nyaattu; sababii WAAQAYYO Waaqni keessan hojii harka keessanii hundaan isin eebbiseefis ni gammaddu.

⁸ Akka nu har'a godhaa jirru kana, akka tokkoon tokkoon namaa waanuma tolaa itti fakkaate godhu kana hin godhinaa; ⁹ isin amma iyyuu boqonnaa fi dhaala WAAQAYYO Waaqni keessan isiniif kennu hin geenyeetii. ¹⁰ Garuu Yordaanos ceetanii biyya WAAQAYYO Waaqni keessan dhaala godhee isiniif kennu keessa ni qubattu; innis akka isin nagaan jiraattaniif diinota naannoo keessanii hunda jalaa boqonnaa isinii kenna. ¹¹ Ergasiis gara WAAQAYYO Waaqni keessan iddoo jireenya Maqaa isaatiif filatuutti waan ani isin ajaje hunda fiduu qabdu; kunis aarsaa gubamuu fi qalma keessan, kennaa keessan kudhan keessaa tokko, kennaa addaa, akkasumas wareega filatamaa WAAQAYYOOF kennuuf wareegdan hundaa dha. ¹² Achittis isin, ilmaanii fi intallan keessan, hojjetaa fi xomboreen keessan, akkasumas Lewwonni magaalaawwan keessan keessa jiraatan kanneen qooda yookaan dhaala mataa isaanii hin qabnes fuula WAAQAYYO Waaqa keessanii duratti gammadaa. ¹³ Akka aarsaa keessan kan gubamu idduma argitan hundatti hin dhi'eessine of eeggadhaa. ¹⁴ Iddoo WAAQAYYO gosoota kee keessaa filatu tokko qofatti aarsaawwan gubaman dhi'eessi; achittis waan ani si ajaju hunda eegi.

¹⁵ Ta'us akkuma eebba WAAQAYYO Waaqni kee

siif kennuutti, magaalaawwan kee kam iyyuu keessatti kuruphee yookaan gadamsa qaladhuutii hamma feete nyaadhu; warri akka seeraatti hin qulqullaa'inii fi warri qulqullaa'anis foon kana nyaachuu ni danda'u. ¹⁶ Isin garuu dhiiga sana hin nyaatinaa; akkuma bishaaniitti lafatti dhangalaasaa. ¹⁷ Ati midhaan kee yookaan daadhii wayinii keetii yookaan zayitii kee harka kudhan keessaa harka tokko yookaan kennaa hangafa loon keetii yookaan kan bushaayee keetii yookaan waan kennuuf wareega gootu kam iyyuu yookaan kennaa fedhii keetiin ken-nitu yookaan kennaa addaa magaalaawwan kee keessatti hin nyaatin. ¹⁸ Qooda kanaa iddoo WAAQAYYO Waaqni kee filatuutti ati, ilmaan kee, intallan kee, hojjettoonni kee dhiiraa dubartiin, Lewwonni magaalaawwan kee keessa jiraatan fuula WAAQAYYO Waaqa keetii duratti nyaad-haa; atis waan harki kee hojjetu hundaan fu-ula WAAQAYYO Waaqa keetii duratti gammadi. ¹⁹ Bara biyya kee keessa jiraattu guutuu akka Lewwota hin daganne of eeggadhu.

²⁰ Yommuu WAAQAYYO Waaqni kee akkuma si abdachiisetti biyya kee siif bal'isutti, ati yoo foon dharraatee, "Ani foon nyaachuu fedha" jette, hamma feete nyaachuu dandeessa. ²¹ Yoo iddoon WAAQAYYO Waaqni kee Maqaa isaa achi dhaabbachuuf filatu akka malee sirraa fagoo ta'e, akkuma ani si ajajetti loonii fi bushaayee WAAQAYYO Waaqni kee siif kenne keessaa qalachuu, magaalaawwan kee keessattis hamma feete nyaachuu dandeessa. ²² Akkuma kurupheen yookaan gadamsi nyaatamu sana

isaan nyaadhu; warri akka seeraatti hin qulqullaa'inii fi warri qulqullaa'an hundi nyaachuu ni danda'u. ²³ Garuu akka dhiiga hin nyaanne of eeggadhu; sababiin isaa dhiigni waan lubbuu ta'eef ati foon wajjin lubbuu hin nyaatin. ²⁴ Ati dhiiga hin nyaatin; akkuma bishaanii lafatti dhangalaasi. ²⁵ Akka si'ii fi ijoollee kee kanneen si duubaan dhalataniif toluuf ati dhiiga hin nyaatin; ati fuula WAAQAYYOO duratti waan qajeelaa hojjechaa jirtaatii.

²⁶ Garuu wantoota kee qulqulluu fi waan kennuuf wareegde fudhadhuu iddoo WAAQAYYO filatu dhaqi. ²⁷ Foonii fi dhiiga aarsaa kee kan gubamuu iddoo aarsaa WAAQAYYO Waaqa keetii irratti dhi'eessi. Dhiigni aarsaa keetii iddoo aarsaa WAAQAYYO Waaqa keetii biratti dhangalaafamuu qaba; foon isaa garuu nyaachuu dandeessa. ²⁸ Akka si'ii fi ijoollee kee kanneen si duuba dhalataniif yeroo hunda toluuf qajeelchawwan ani siif kennu kanneen hunda of eeggannaadhaan eegi; sababiin isaa ati ija WAAQAYYO Waaqa keetii duratti waan gaarii fi qajeelaa hojjechaa jirtaatii.

²⁹ WAAQAYYO Waaqni kee saboota ati weerartee biyyaa baasuuf jirtu fuula kee duraa ni balleessa. Ati garuu yommuu ariitee isaan baafttee lafa isaanii irra qubattutti, ³⁰ erga isaan fuula kee duraa balleeffamanii booddees, "Saboonni kunneen akkamitti waaqota isaanii taajajilu? Anis akkasuman godha" jettee waa'ee waaqota isaanii gaafachuudhaan kiyyoo keessa akka hin galle of eeggadhu. ³¹ Isaan sababii

waaqota isaanii waaqeffachuudhaan hojii jib-bisiisaa WAAQAYYO jibbu hedduu hojjetaniif, ati haala isaaniitiin WAAQAYYO Waaqa kee hin waaq-effatin. Isaan ilmaan isaaniitii fi intallan isaanii illee waaqota isaaniitiif aarsaa godhanii ibiddaan gubu.

³² Ati waan ani si ajaju hunda eegi; itti hin dabalini; irraas hin hir'isin.

13

Waaqota Biraa waaqeffachuu

¹ Yoo raajiin yookaan namni abjuudhaan waan dhufaa jiru himu tokko gidduu keessanitti argamee mallattoowwan yookaan dinqii isinitti hime, ² yoo mallattoon yookaan dinqii inni isinitti hime sun raawwatamee innis, “Kottu waaqota biraa kanneen ati duraan hin beekne duukaa buunee haa waaqeffannu” siin jedhe, ³ ati dubbii raajii yookaan nama abjootu sanaa hin dhaggeeffatin; WAAQAYYO Waaqni kee akka isin garaa keessan guutuu fi yaada keessan guutuudhaan isa jaallattan qoruuf waan kana godhaatii. ⁴ WAAQAYYO Waaqa keessan duukaa bu'aa; isa sodaadhaa. Ajajawwan isaa eegaa; isaaf ajajamaa; isa tajaajilaa; isattis maxxanaa. ⁵ Raajaan yookaan namichi abjuu abjootu sun, sababii akka isin WAAQAYYO Waaqa keessan kan biyya Gibxiitii isin baasee biyya garbummaa jalaa isin fure sanatti finciltan dubbateef ajjeefamu qaba; inni karaa WAAQAYYO Waaqni keessan akka duukaa buutan isin ajaje irraa isin jal'isuuf yaaleera; hamaa of keessaa balleessi.

⁶ Yoo obboleessi kee yookaan ilmi kee yookaan intalli kee yookaan niitiin kee kan ati jaallattu yookaan michuun kee, “Kottu waaqota biraa kanneen atis taatu abbootiin kee hin beekin waaqeffannaa” jedhee dhoksaadhaan si dogogorsuu barbaade, ⁷ yoo inni waaqota saboota naannoo keetii, kanneen dhi’oo yookaan fagoo jiran, warra daarii lafaa tokkoo hamma daarii lafaa kaaniitti jiranii waaqeffanna, siin jedhe, ⁸ tole hin jedhiniif yookaan isa hin dhaga’in. Hin na’iniif. Isaaf hin hilin yookaan harka irra hin qabin. ⁹ Ati isa ajjeesuu qabda. Isa ajjeesuufis jalqabatti harki kee, itti aansees harki saba hunda haa ka’u. ¹⁰ Waan inni akka ati WAAQAYYO Waaqa kee kan Gibxi, biyya garbummaatii si baase sana irraa garagaltu godheef dhagaadhaan tumii isa ajjeesi. ¹¹ Ergasii Israa’eloonni hundi dhaga’anii ni sodaatu; si gidduudhaas eenyu iyyuu deebi’ee waan hamaa akkasii hin hojjetu.

¹² Yoo ati magaalawwan akka ati keessa jiraattuuf WAAQAYYO Waaqni kee siif kennu keessaa tokkotti iyyuu utuu akkas jedhamuu dhageesse, ¹³ yoo namoonni hamoon isin gidduudhaa ka’anii, “Kottaa waaqota biraa kanneen isin hin beekne waaqeffannaa” jedhanii saba magaalaa isaanii dogoggorsu ta’e, ¹⁴ dubbii sana iyyaafadhu; qoradhu; sirriitti gaafadhu. Kunoo, yoo dubbiin sun dhugaa ta’ee wanni jibbisiisaan kun gidduu keetti hojjetamuun isaa mirkanaa’e, ¹⁵ ati namoota magaalaa sana keessa jiraatan hunda goraadeedhaan fixi; magaalaa sana illee namoota isheetii fi horii ishee wajjin guutumaan guutuutti barbadeessi. ¹⁶ Mi’a boojuu kan ma-

gaalaa sanaa argame hunda walakkaa oobdii isheetti walitti qabiitii magaalaa sana guutuu boojuu ishee wajjin WAAQAYYO Waaqa keetiif aarsaa guutummaan gubamu godhiitii gubi. Isheen bara baraan barbadooftee haa haftu; deebitees hin ijaaramin. ¹⁷ Akka WAAQAYYO dheekkamsa isaa sodaachisaa irraa deebi'uuf wannii abaarama tokko harka keetti hin argamin; inni siif araarama; garaa siif laafa; akkuma abbootii keetiif kakatetti si baay'isa; ¹⁸ kunis waan ati ajajawwan isaa kanneen ani har'a siif kennu hunda eegdee fuula isaa duratti waan qa-jeelaa hojjechuudhaan WAAQAYYO Waaqa keetiif ajajamtuuf.

14

*Nyaata Qulqulluu ta'ee fi Qulqulluu Hin ta'in
14:3-20 kwf - Lew 11:1-23*

¹ Isin ijoollee WAAQAYYO Waaqa keessanii ti. Nama du'eef jettanii of hin murmurinaa yookaan rifeensa adda keessaniin oli jiru hin haaddatinaa; ² ati WAAQAYYO Waaqa keetiif saba qulqulluudhaatii. WAAQAYYO akka ati qabeenya isaa jaallatamaa taatuuf jedhee saboota lafa irra jiraatan hunda keessaa si filateera.

³ Ati waan jibbisiisaa tokko illee hin nyaatin. ⁴ Horiin isin nyaachuu dandeessan kanneenii dha; sangaa, hoolaa, re'ee, ⁵ gadamsa, kuruphee, borofa, re'ee diidaa, waaliyaa, saalaa fi hoolaa tulluu. ⁶ Horii kotteen isaa baqagee iddoo lamatti gargar qoodame kan halala guuru nyaachuu ni dandeessu. ⁷ Garuu warra

halala guuran yookaan warra kottee baqaqaa qaban keessaa gaala, illeettii, yookaan osolee hin nyaatinaa; isaan kunneen halala guuran iyyuu waan kotteen isaanii duudaa ta'eef isaan akka seeraatti isiniif qulqulluu miti. ⁸ Booyyeenis qulqulluu miti; kotteen isaa baqaqaa ta'us booyyeen halala hin guuru. Isin foon isaanii hin nyaatinaa yookaan raqa isaanii hin tuqinaa.

⁹ Uumamawwan bishaan keessa jiraatan hunda keessaa warra qoochoo fi qola qaban kam iyyuu nyaachuu dandeessu. ¹⁰ Garuu warra qoochoo fi qola hin qabne kam iyyuu hin nyaatinaa; isaan isiniif qulqulluu miti.

¹¹ Isin simbira qulqulluu kam iyyuu nyaachuu dandeessu. ¹² Isaan kanneen garuu hin nyaatinaa; isaanis risaa, rumicha, rumicha gurraacha, ¹³ culullee, culullee gurraacha, culullee gosa garaa garaa, ¹⁴ arraagessa gosa garaa garaa, ¹⁵ guchii, urunguu, allaattii bishaanii, coroffee gosa garaa garaa, ¹⁶ urunguu xinnaa, urunguu guddaa, urunguu adii, ¹⁷ urunguu gammoojjii, abbaa koddaa, urunguu guddaa, ¹⁸ huummoo, allaattii gosa kamii iyyuu, haadha gaayyeetii fi simbira halkanii ti.

¹⁹ Ilbiisonni barrisan hundinuu isiniif qulqulluu miti; isaan hin nyaatinaa. ²⁰ Uumamawwan qoochoo qaban kanneen qulqulluu ta'an kam iyyuu garuu nyaachuu dandeessu.

²¹ Waan ofii isaatiin du'e tokko illee hin nyaatin. Akka inni nyaatuuf alagaa magaalaa kee keessa jiraatuuf kenni yookaan nama ormaa tokkotti gurguradhu. Ati garuu saba WAAQAYYO Waaqa keetiif qulqulleeffamtee dha.

Ilmoo re'ee tokko aannan haadhaa isheetiin hin affeelin.

Kudhan Keessaa Harka Tokko

²² Waan lafti qotiisaa kee waggaatti kennu hunda keessaa kudhan keessaa tokko kophaatti baasii kaa'i. ²³ Akka WAAQAYYO Waaqa kee sodaachuu barattuuf iddoo inni akka Maqaan isaa achi jiraatuuf filatutti midhaan kee, wayinii kee haaraa fi zayitii kee akkasumas hangafa loonii fi bushaayee kee fuula WAAQAYYO Waaqa keetii duratti nyaadhu. ²⁴ Garuu yoo iddoon sun akka malee fagaatee, atis WAAQAYYO Waaqa keetiin eebbifamtee sababii iddoon WAAQAYYO akka Maqaan isaa achi jiraatuuf filatu sun fagoo ta'eef kennaa kee kudhan keessaa tokko baachuu dadhabde, ²⁵ kennaa kee kan kudhan keessaa tokko sana meetiitti geeddariitii, meetii sana qabadhuutii iddoo WAAQAYYO Waaqni kee filatu dhaqi. ²⁶ Meetii sanaanis waanuma feete jechuunis, loon, hoolota, daadhii wayinii yookaan dhugaatii jabaa, yookaan waan barbaadde kam iyyuu biti. Ergasii atii fi warri mana keetii fuula WAAQAYYO Waaqa keetii duratti nyaadhaa gammadaa. ²⁷ Lewwonni magaalaa kee keessa jiraatan qooda yookaan dhaala ofii isaanii waan hin qabneef ati isaan hin dagatin.

²⁸ Yeroo hunda dhuma waggaa sadaffaatti waan waggaa sana keessa galfatte kudhan keessaa tokko fuudhiitii magaalaaawwan keessatti kuusi. ²⁹ Kunis akka Lewwonni qooda yookaan dhaala ofii isaanii hin qabne, alagoonni, ijoolleen abbaa hin qabnee fi niitonni dhirsoonni isaanii irraa du'an warri magaalaaawwan keessa

jiraatan nyaatanii quufanii fi akka WAAQAYYO Waaqni kee hojii harka keetii hundaan si eebbisuuf.

15

Waggaa Itti Gatiin Namaaf Dhiifamu

15:1-11 kwi – Lew 25:8-38

¹ Ati yeroo hunda dhuma waggaa torbafaatti gatii namaaf dhiisuu qabda. ² Kunis akkanatti ta'a: namni liqii kennu hundii liqii ollaa isaa nama Israa'eliif liqeesse dhiisuufii qaba. Sababii yeroon WAAQAYYOO kan itti gatiin namaaf dhiifamu labsameef inni ollaa isaa yookaan obboleessa isaa Israa'elicha irraa waan isaaf liqeesse hin gaafatin. ³ Ati waan alagaaf liqeessite gaafachuu ni dandeessa; garuu waan obboleessi kee sirraa liqeeffate dhiisuufii qabda. ⁴ Ta'us waan WAAQAYYO Waaqni kee biyya akka ati dhaaltuuf siif kennu irratti akka malee si eebbisuuf hiyyeessi gidduu keetti hin argamu; ⁵ kunis yoo ati guutumaan guutuutti WAAQAYYO Waaqa keetiif ajajamtee fi yoo ati ajajawwan ani har'a siif kennu kanneen hunda eegde qofa ta'a. ⁶ Waan WAAQAYYO Waaqni kee akkuma si abdachiisetti si eebbisuuf ati saboota baay'eedhaaf liqeessita malee tokko irraa iyyuu hin liqeeffattu. Ati saboota baay'ee bulchita malee isaan si hin bulchan.

⁷ Magaalaawwan WAAQAYYO Waaqni kee siif kennu keessatti yoo obboloota kee gidduu hiyyeessi jiraate obboleessa kee sana irratti garaan kee hin jabaatin yookaan isa gargaaruu irraa harka kee hin deebifatin. ⁸ Qooda

kanaa harka kee isaaf diriirsiitii waan isa ga'u liqeessiif. ⁹ Akka yaadni hamaan, "Waggaan torbaffaan, waggaan itti gatiin namaaf dhiifamu sun dhi'aateera" jedhu si keessatti kuufamee ati akkasiin obboleessa kee rakkataa ija hamaadhaan ilaaltee gargaaruu hin dhiifne of eeg-gadhu. Inni WAAQAYYOTTI ol iyyata; kunis cubbuu sitti ta'a. ¹⁰ Ati arjummaadhaan isaaf kenni; yommuu kennituufis garaan kee hin gaabbin; sababii kanaaf WAAQAYYO Waaqni kee hojii kee hundaa fi waan harki kee qabate hundaan si eebbisa. ¹¹ Yoom iyyuu taanaan hiyyeeyyiin lafa irra ni jiraatu. Kanaafuu ani akka ati harka kee obboloota keetiif, hiyyeeyyii fi rakkattoota biyya keetiitiif diriirfattu sin ajaja.

Garboota Bilisoomsuu

15:12-18 kwf - Bau 21:2-6

15:12-18 kwi - Lew 25:38-55

¹² Yoo namni gosa Ibrootaa, dhiirri yookaan dubartiin sitti gurguramtee waggaa ja'a siif hoj-jette, waggaa torbafaatti bilisa baasii gad dhiisi. ¹³ Yommuu gad dhiiftuttis harka duwaa hin geggeessin. ¹⁴ Bushaayee kee keessaa, oobdii fi iddoo cuunfaa wayinii keetii irraa arjummaadhaan kenniif. Akkuma WAAQAYYO Waaqni kee si eebbisetti isaaf kenni. ¹⁵ Akka atis biyya Gibxitti garba turtee fi akka WAAQAYYO Waaqni kee si fure yaadadhu. Wannani har'a ajaja kana siif kennuufis kanuma.

¹⁶ Garuu yoo garbichi kee sun sababii si'ii fi maatii kee jaallatuuf si wajjin jiraachuun itti tolee, "Ani si dhiisee hin deemu" siin jedhe,

17 mutaa fuudhii balbala irratti gurra isaa uri; innis bara baraan garbicha kee ta'a. Garbittii kees akkasuma godhi.

18 Garbicha kee bilisoomsuun waan ulfaataa sitti hin fakkaatin; tajaajilli isaa kan waggaa ja'aa sun gatii nama qaxaramee hojjetu tokkootti harka lama tureetii. WAAQAYYO Waaqni kee waan ati hojjetu hundaan si eebbisa.

Horii Hangafa

19 Loonii fi bushaayee kee keessaa korma hangafa hunda WAAQAYYO Waaqa keetiif addaan baasi; qotiyyoo kee keessaa hangafaan hin hojjetin; hangafa hoolaa keetii irraa rifeensa hin murin. 20 Waggaa waggaadhaan atii fi maatiin kee iddoo WAAQAYYO Waaqni kee filatutti fuula isaa duratti isaan nyaattu. 21 Yoo horiin sun hir'ina qabaate jechuunis yoo inni naafa yookaan jaamaa yookaan mudaa hamaa kam iyyuu qabaate, ati horii sana aarsaa gootee WAAQAYYO Waaqa keetiif hin dhi'eessin. 22 Ati magaalaa kee keessatti nyaadhu. Akkuma waan horiin sun kuruphee yookaan gadamsa ta'eetti namni akka seeraatti qulqulluu hin ta'inii fi kan qulqulluu ta'e nyaachuu danda'a. 23 Ati garuu dhiiga sana hin nyaatin; akkuma bishaaniitti lafatti dhangalaasi.

16

Faasiikaa

16:1-8 kwf - Bau 12:14-20; Lew 23:4-8; Lak 28:16-25

¹ Sababii WAAQAYYO Waaqni kee ji'a Abiibii keessa halkaniin Gibxii si baaseef ji'a Abiibii kabaji; Faasiikaa WAAQAYYO Waaqa keetiis ayyaaneffadhu. ² Iddoo WAAQAYYO Waaqni kee akka Maqaan isaa achi jiraatuuf filatutti bushaayee kee yookaan loon kee keessaa Faasiikaa godhii WAAQAYYO Waaqa keetiif qali. ³ Ati akka bara jireenya keetii guutuu guyyaa itti Gibxii baate sana yaadattuuf Faasiikaa sana buddeena raacitii qabu wajjin hin nyaatin; garuu ati sababii ariitiidhaan biyya Gibxiitii baateef bultii torba maxinoo jechuunis buddeena rakkinnaa nyaadhu. ⁴ Guutummaa biyya keetii keessatti bultii torbaaf raacitiin hin argamin. Foon ati galgala guyyaa jalqabaatti aarsaa gootu hamma bariitti hin turin.

⁵ Ati magaalaa WAAQAYYO Waaqni kee siif kennu kamitti iyyuu Faasiikaa hin dhi'eessin; ⁶ garuu lafa inni iddoo jireenya Maqaa isaatiif filatutti galgala yeroo biiftuun gad buututti yaadannoo guyyaa itti biyya Gibxiitii baateetiif aarsaa Faasiikaa dhi'eessi. ⁷ Aarsaa Faasiikaa sana waadiitii iddoo WAAQAYYO Waaqni kee filatutti nyaadhu. Ergasiis ganama gara dunkaana keetiitti deebi'i. ⁸ Bultii ja'a maxinoo nyaadhu; bultii torbaffaatti immoo WAAQAYYO Waaqa keetiif wal ga'ii qulqulluu godhi; hojii illee hin hojjetin.

Ayyaana Torbanootaa

16:9-12 kwf - Lew 23:15-22; Lak 28:26-31

⁹ Gaafa midhaan kee haamuu jalqabdee kaasii torbanoota torba lakkaa'i. ¹⁰ Ergasiis

akkuma baay'ina eebba WAAQAYYO Waaqni kee siif kenneetti kennaa fedhiidhaan ken-nitu dhi'eessuudhaan Ayyaana Torbanootaa WAAQAYYO Waaqa keetiif ayyaaneffadhu. ¹¹ Ati, ilmaanii fi intallan kee, hojjettoonni kee dhi-ironnii fi dubartiin, Lewwonni magaalaawwan kee keessa jiraatan, alagoonni, ijoolleen abbaa hin qabnee fi niittonni dhirsoonni isaanii irraa du'an kanneen isin gidduu jiraatan achitti, iddoo WAAQAYYO Waaqni kee iddoo jireenya Maqaa isaatiif filatutti fuula isaa duratti ni gammaddu. ¹² Ati akka Gibxitti garba turte yaadadhu; seera kanas akka gaariitti eegi.

Ayyaana Daasii

16:13-17 kwf - Lew 23:33-43; Lak 29:12-39

¹³ Erga oobdii fi iddoo cuunfaa wayinii keetii irraa oomisha kee galfatee booddee guyyaa torbaaf Ayyaana Daasii ayyaaneffadhu. ¹⁴ Ati, ilmaanii fi intallan kee, tajaajiltoonni kee dhi-ironnii fi dubartoonni, Lewwonni, alagoonni, ijoolleen abbootii hin qabnee fi dubartoonni dhirsoonni isaanii irraa du'an kanneen maga-alaawwan kee keessa jiraatan ayyaana kee irratti gammadaa. ¹⁵ Ayyaana kanas iddoo WAAQAYYO filatutti bultii torbaaf WAAQAYYO Waaqa keetiif ayyaaneffadhu. Sababii WAAQAYYO Waaqni kee oomisha keetii fi hojii harka keetii hundaan si eebbisuuf gammachuun kee guutuu ta'a.

¹⁶ Dhiirri kee hundi waggaatti yeroo sadii iddoo inni filatutti fuula WAAQAYYO Waaqa keetii duratti dhi'aachuu qabu; kunis yeroo Ayyaana Maxinoo, yeroo Ayyaana Torbanootaati fi yeroo

Ayyaana Daasii ti. Namni tokko iyyuu harka duwwaa fuula WAAQAYYOO duratti hin dhi'aatin: ¹⁷ Tokkoon tokkoon keessan akkuma baay'ina eebba WAAQAYYO Waaqni keessan isiniif kenneetti kennaa fidaa.

Abbootii Murtii

¹⁸ Magaalaawwan WAAQAYYO Waaqni kee siif kennu hundattuu gosoota kee hundaaf abbootii seeraatii fi qondaaltota muudi; isaanis dhugaadhaan namootaaf murtii kennu. ¹⁹ Ati murtii hin jal'isin yookaan nama wal hin caalchisin. Matta'aa hin fudhatin; matta'aan ija ogeeyyii jaamsee dubbii qajeeltotaas jal'isa. ²⁰ Ati akka lubbuudhaan jiraattee lafa WAAQAYYO Waaqni kee siif kennu dhaaltuuf murtii qajeelaa qofa duukaa bu'i.

Waaqota Biraa Waaqeffachuu

²¹ Iddoo aarsaa kan WAAQAYYO Waaqa keetiif dhaabde bira siidaa Aasheeraa hin dhaabin. ²² Soodduu dhagaa kan WAAQAYYO Waaqni kee jibbu ofii keetiif hin dhaabbatin.

17

¹ Sangaa yookaan hoolaa fafa yookaan hir'ina kam iyyuu qabu WAAQAYYO Waaqa keetiif aarsaa hin dhi'eessin; wanni akkasii isa biratti jibbisiisaa dhaatii.

² Yoo dhiirri yookaan dubartiin magalaawwan WAAQAYYO Waaqni kee siif kennu keessaa tokko keessa gidduu kee jiraattu tokko kakuu isaa cabsuudhaan fuula WAAQAYYO Waaqa keetii duratti waan hamaa hojjetee argame, ³ yoo ajaja koo darbee waaqota ormaa waaqeffate,

gad jedhee biiftuuf yookaan ji'aaf yookaan urjiiwwan samiitiif sagadde, ⁴ yoo wanni kun sitti himamee atis dhageesse, dubbicha gad qabii akka gaariitti qoradhu; yoo wanni jedhame sun dhugaa ta'ee wanni jibbisiisaan akkasii Israa'el keessatti hojjetamuun isaa mirkanaa'e, ⁵ namicha yookaan dubartii waan hamaa kana hojjetta gara balbala magaalaa sanaatti geessiitii dhagaadhaan tumii ajjeesi. ⁶ Namni duuti isaaf malu tokko dhuga ba'umsa nama lamaa yookaan sadiitiin haa ajjeefamu; garuu dhuga ba'umsa nama tokkoo qofaan namni kam iyyuu ajjeefamuu hin qabu. ⁷ Yommuu ajjeefamus jalqabatti harki dhuga baatotaa, itti aansee immoo kan sabaa isa irra haa bu'u; ati waan hamaa of keessaa baasuu qabda.

Mana Murtii Seeraa

⁸ Yoo dubbiiwwan murteessuuf rakkisaa ta'an mana murtii keetti dhi'aatan jechuunis kan akka dhiiga dhangalaasuu, wal mormii seera tokkootii fi kan biraa, yookaan miidhaa dhagna irra ga'u kan garaa garaa gidduutti wanni murtii kennuuf rakkisu yoo ka'e, ati lafa WAAQAYYO Waaqni kee filatutti geessi. ⁹ Gara Lewwota warra luboota ta'aniitii fi qondaaltota yeroo sana hojii irra turanii dhaqi. Waa'ee dubbii sanaa isaaniin mari'adhu; isaanis murtii isaa sitti himu. ¹⁰ Atis akkuma yaada isaan siif kennan sanaatti iddoo WAAQAYYO filatutti murtii kennuu qabda. Waan hunda qajeelfama isaan siif kennaniin hojjedhu. ¹¹ Akka seera isaan si barsiisaniitii fi akka qajeelfama isaan siif kennaniitti hojjedhu. Waan isaan sitti himan irraa mirgatti yookaan bitaatti

hin gorin. ¹² Namni abbaa seeraa yookaan luba WAAQAYYO Waaqa kee tajaajiluuf achi dhaabatu tuffatu haa ajjeefamu. Ati waan hamaa Israa’el keessaa baasuu qabda. ¹³ Sabni hundis waan kana dhaga’ee ni sodaata; itti deebi’ees hin tuffatu.

Mootii Moosifachuu

¹⁴ Ati yommuu biyya WAAQAYYO Waaqni kee siif kennutti galtee dhaaltuu fi biyya sana keessa qubatee, “Akkuma saboota naannoo koo jiraataniitti anis mootii of irrattan moosisa” jettutti, ¹⁵ mootii WAAQAYYO Waaqni kee filatu of irratti moosisi. Nama obboleessa kee Israa’el ta’e keessaa malee nama biyya alaa of irratti hin moosisin. ¹⁶ Sababii WAAQAYYO, “Lammata garas hin deebitan” jedhee sitti himeef, mootichi ofii isaatii fardeen hin baay’ifatin yookaan lakkoobsa fardeenii baay’ifachuuf jedhee gara Gibxitti saba hin deebisin. ¹⁷ Akka yaadni isaa hin badneef inni niitota baay’ee fuudhuu hin qabu; meetii fi warqee baay’isees walitti qabachuu hin qabu.

¹⁸ Inni yommuu teessoo mootummaa isaa irra taa’utti garagalchaa seera kanaa luboota Lewwota ta’an irraa fudhatee kitaaba maramaa irratti ofii isaatii haa barreeffatu. ¹⁹ Inni akka WAAQAYYO Waaqa isaa sodaachuu baratuuf dubbii seera kanaa hundaa fi ajajawwan kanneen of eeggannaadhaan duukaa bu’uuf kitaabichi isa wajjin haa turu; innis bara jireenya isaa guutuu haa dubbisu; ²⁰ kunis akka inni akka waan obboloota isaa caaluutti of ilaalee seericha irraa gara mirgaatti yookaan bitaatti hin gorreef.

Akkasiinis innii fi sanyiin isaa mootummaa isaa irratti Israa'el keessatti bara dheeraadhaaf ni moo'u.

18

Qooda Lubootaatii fi Lewwotaa

¹ Luboonni warri Lewwota ta'an jechuunis gosti Lewwii hundi Israa'el wajjin qooda lafaa yookaan dhaala hin argatan. Isaan aarsaa ibiddaan WAAQAYYOOF dhi'aatu irraa haa nyaatan; kun qooda isaaniitii. ² Isaan ob-boloota isaanii gidduutti dhaala tokko iyyuu hin qabaatin; akkuma inni isaan abdachiisetti WAAQAYYO dhaala isaaniitii.

³ Qoodni luboonni saba aarsaa kormaa yookaan hoolaa dhi'eessu irraa argachuu malan foon harkaa, kan mangaagaatii fi mi'a garaa ti. ⁴ Mataa midhaan keetii, daadhii wayinii haaraa fi zayitii kee kan jalqabaa akkasumas suufii jalqabaa kan hoolaa kee irraa haaddu isaanii kennuu qabda; ⁵ kunis sababii WAAQAYYO Waaqni kee akka isaan yeroo hunda dhaabatani maqaa WAAQAYYOOTIIN tajaajilaniif gosoota kee hunda keessaa sanyii isaanii filateef.

⁶ Lewwichi tokko yoo magaalaawwan kee kanneen guutummaa Israa'el keessatti argaman kam iyyuu keessaa iddoo jiraatuu ba'ee garaa guutuudhaan iddoo WAAQAYYO Waaqni filatu dhufe, ⁷ innis akkuma Lewwota fula WAAQAYYOO dura dhaabatani tajaajilaniitti achitti maqaa WAAQAYYO Waaqa isaatiin haa

tajaajilu. ⁸ Inni qabeenya maatii isaa kan gur-guramu irraa maallaqa argatu illee Lewwota mi-choota isaa wajjin faayidaa argamu wal qixxee hirmaachuu qaba.

Hojiwwan Jibbiisoo

⁹ Ati yommuu biyya WAAQAYYO Waaqni kee siif kennutti galtutti, hojii balfamaa saboonni achi jiraatan hojjetan sana hojjechuu hin baratin.

¹⁰ Namni ilma isaa yookaan intala isaa ibid-datti aarsaa godhu, namni waa himu yookaan falfala hojjetu, namni milkii ilaalu, tolfattuun,

¹¹ yookaan xibaartuun, ilaaltuun yookaan eker dubbistuun yookaan namni nama du'e wajjin dubbatu tokko iyyuu gidduu keetti hin argamin.

¹² Namni waan akkasii hojjetu kam iyyuu fuula WAAQAYYOO duratti balfamaa dha; sababii hojii jibbiisiisaa kanaatiifis WAAQAYYO Waaqni fuula kee duraa saboota ari'ee ni baasa. ¹³ Ati fuula WAAQAYYO Waaqa keetii duratti hir'ina malee jiraachuu qabda.

Raajii

¹⁴ Saboonni ati lafa isaanii irraa buqqiftu warra falfala hojjetan yookaan warra ilaalanii dha. Garuu akka ati waan akkasii hojjetu WAAQAYYO Waaqni kee siif hin eeyyamamne.

¹⁵ WAAQAYYO Waaqni kee obboolota kee keessaa raajii akka kootii tokko siif kaasa. Atis isa dhaga'uu qabda. ¹⁶ Wannii ati gaafa waldaan Kooreebitti walitti qabame, "Ani akka hin du-uneef lammata sagalee WAAQAYYO Waaqa kootii hin dhaga'u yookaan ibidda guddaa kana si'achi

hin argu” jettee WAAQAYYON Waaqa kee kadhatte kanaatii.

¹⁷ WAAQAYYO akkana naan jedhe: “Wanni isaan jedhan gaarii dha. ¹⁸ Ani raajii akka keetii obboloota isaanii gidduudhaa isaaniif nan kaasa; dubbii koo afaan isaa keessa nan kaa’a; innis waan ani isa ajaju hunda isaanitti hima. ¹⁹ Nama dubbii koo kan raajiin maqaa kootiin dubbatu dhaga’uu didu kam iyyuu, ani mataan koo isa nan gaafadha. ²⁰ Garuu raajiin waan maqaa kootiin dubbatu fakkeessee waan ani akka inni dubbatu isa hin ajajin kam iyyuu dubbatu yookaan kan maqaa waaqota biraatiin dubbatu haa ajjeefamu.”

²¹ Ati garaa keetti, “Nu dubbii WAAQAYYO nutti hin dubbatin akkamitti beekuu dandeenya?” jetta ta’a. ²² Yoo wannu raajiin tokko maqaa WAAQAYYOOTIIN dubbate utuu hin guutamin hafe, dubbiin sun dubbii WAAQAYYO hin dubbatinii dha. Raajiin sun itti fakkeessee dubbateer-aatii isa hin sodaatin.

19

Magaalaawwan Itti Baqatan

19:1-14 kwi - Lak 35:6-34; KeD 4:41-43; Iya 20:1-9

¹ Yommuu WAAQAYYO Waaqni kee saboota biyya isaanii siif kennu balleessutti, yommuu ati ariitee isaan baaftee magaalaawwanii fi manneen isaanii keessa qubattutti, ² walakkaa biyya WAAQAYYO Waaqni kee akka ati dhaaltuuf siif kennutti ofii keetiif magaalaawwan sadii addaan baafadhu. ³ Akka namni nama ajjeese kam iyyuu

itti baqatuuf daandiiwwan hojjedhuutii biyya WAAQAYYO Waaqni kee akka dhaalaatti siif kennu iddoo sadiitti qoodi.

⁴ Seerri waa'ee nama nama ajjeesee lubbuu isaa baafachuuf achitti baqatuu jechuunis kan utuu hammina itti hin yaadin akka tasaa nama ollaa isaa ajjeesuu tokko ilaalu kanaa dha.

⁵ Namni tokko yoo muka murachuuf namicha ollaa isaa wajjin bosona seenee utuu muka muruuf qottoo isaa ol fudhatuu akkuma tasaa sibiilli irraa buqqa'ee namicha ollaa isaa sana dha'ee ajjeese, namni sun magaalaawwan kanneen keessaa isa tokkotti baqatee lubbuu ofii isaa oolfachuu danda'a.

⁶ Yoo kanaa achii namni haaloo dhiigaa baasu tokko waan namichi nama ajjeese sun utuu duraan dursee hammina itti hin yaadin ollaa isaa ajjeeseef yoo ajjeefamuu hin qabaatin illee fagoo ta'u iyyuu inni aariidhaan duukaa bu'ee qaqqabee isa ajjeesuu danda'a.

⁷ Sababiin ani akka ati magaalaa sadii ofii keetiif addaan baafattu si ajajeefis kanuma.

⁸ Yoo WAAQAYYO Waaqni kee akkuma abbootii keetiif kakuudhaan waadaa gale sanatti biyya kee siif bal'isee biyya waadaa isaaniif gale sana guutummaatti siif kenne, ⁹ ati WAAQAYYON Waaqa kee akka jaallachuu fi yeroo hunda karaa isaa irra akka deemtuuf ajajawwan ani har'a siif kennu hunda akka gaariitti yoo eegde, magaalaawwan kanneen irratti magaalaawwan sadii ni dabalatta. ¹⁰ Akka lafa kee kan WAAQAYYO Waaqni kee dhaala godhee siif kennu keessatti dhiigni nama qulqulluu hin dhangalaanee fi atis

yakka dhiiga dhangalaasuutti akka hin gaafatanneef waan kana godhi.

¹¹ Garuu yoo namni tokko nama ollaa isaa jibbee riphee eeggachuudhaan miidhaa irraan ga'ee isa ajjeesee ergasii immoo magaalaa kanneen keessaa tokkotti baqate, ¹² maanguddoonni magaalaa inni keessa jiraachaa turee nama itti erganii magaalaa inni itti baqate sanaa isa haa fichisiisan; akka inni ajjeesuufis nama haaloo dhiigaa ba'utti dabarsanii isa haa kennan. ¹³ Garaa hin laafiniif; akka siif toluuf yakka dhangalaafama dhiiga nama qulqulluu Israa'el keessaa balleessi.

¹⁴ Biyya WAAQAYYO Waaqni kee akka dhaaltuuf siif kennu keessatti dhaala dabarfamee siif kennamu irratti dhagaa mallattoo daangaa ollaa keetii kan namoonni durii dhaaban hin hiiqsin.

Dhuga Baatota

¹⁵ Nama yakka yookaan seera cabsuu kamiin iyyuu himatame tokkotti muruuf dhuga ba'umsi nama tokkoo ga'aa miti. Dubbiin sun dhuga baatota lamaan yookaan sadiin mirkaneeffamuu qaba.

¹⁶ Yoo dhuga baatuun jal'aan tokko sobaan nama tokkotti dhugaa ba'e, ¹⁷ namoonni wal dhaban lamaan fuula WAAQAYYOO duratti lubootaa fi abbootii murtii kanneen yeroo sanatti hojii irra jiran dura haa dhaabatan. ¹⁸ Abbootiin murtiis dubbicha gad fageessanii haa qoran; yoo dhuga baatuun sun sobduu ta'uun isaa mirkanaa'ee obboleessa isaa irratti sobaan dhugaa ba'e, ¹⁹ waanuma inni obboleessa isaa

gochuu yaade sana isa godhaa. Ati hamaa of keessaa baasuu qabda. ²⁰ Namoonni hafan waan kana dhaga’anii ni sodaatu; wanni hamaan akkasiis lammata gidduu keetti hin hojjetamu. ²¹ Ati gara laafina tokko iyyuu hin argisiisin; qooda lubbuu lubbuun, qooda ijaa ijji, qooda ilkaanii ilkaan, qooda harkaa harki, qooda mi-illaas miilli baafamuu qaba.

20

Waraanaaf Ba’uu

¹ Sababii WAAQAYYO Waaqni kee inni biyya Gibxiitii si baase sun si wajjin jiruuf yommuu diinota kee loluuf baatutti fardeenii fi gaarii-wwan akkasumas humna waraanaa kan humna waraanaa kee caalu argitutti hin sodaatin.

² Yommuu ati waraanatti dhi’aattutti lubni fuula duratti ba’ee loltootatti haa dubbatu.

³ Innis akkana haa jedhu; “Yaa Israa’el, isin har’a diinota keessan loluuf waraanatti seenuuf jirtu. Garaan keessan hin raafamin yookaan hin sodaatinaa; hin na’inaa yookaan fuula diinota keessanii duratti hin hollatinaa. ⁴ Kan mo’annaa isiniif kennuuf jedhee diinota keessan isiniif loluuf isin wajjin ba’u WAAQAYYO Waaqa keessaniitii.”

⁵ Ajajjoonni loltootaa immoo loltootaan akkana haa jedhan: “Namni mana haaraa ijaaree hin eebbisiisin tokko iyyuu jiraa? Inni gara mana isaatti haa deebi’u; yoo kanaa achii inni waraana irratti du’ee namni biraa mana isaa eebbisa.

⁶ Namni wayinii dhaabee irraa hin nyaatin jiraa? Inni gara mana isaa haa demu; yoo kanaa achii

inni lola keessatti du'ee namni biraa wayinii sana nyaata. ⁷ Namni niitii fuudhuuf kadhatee utuu hin fuudhin dhufe jiraa? Inni gara mana isaa haa deemu; yoo kanaa achii inni lola irratti du'ee namni biraa ishee fuudha.” ⁸ Ajajjoonni loltootaa ammas, “Namni sodaatu yookaan kan garaan isaa raafamu jiraa? Akka garaan ob-boloota isaas hin raafamneef inni gara mana isaatti haa deebi'u” haa jedhan. ⁹ Ajajjoonni yommuu loltootatti dubbatanii raawwatanitti loltoota irratti ajajjoota haa muudan.

¹⁰ Ati yommuu magaalaa tokko dha'uuf baatutti, duraan dursii namoota magaalaa sana keessa jiraataniif waamicha nagaa godhi. ¹¹ Yoo isaan tole jedhanii balbala siif banan, namni hundi siif haa bulu; hojjetaa kees haa ta'u. ¹² Yoo isaan waamicha nagaa fudhachuu didanii waraanaaf sitti ba'an ati magaalattii marsi. ¹³ Yommuu WAAQAYYO Waaqni kee dabarsee isaan sitti kennutti dhiirota magaalattii keessa jiraatan hunda goraadeedhaan fixi. ¹⁴ Garuu nadheenii fi ijoollee, horii fi waan magaalattii keessatti argamu hunda booji'iitii ofii keetii fudhadhu; ati boojuu WAAQAYYO Waaqni kee diinota kee irratti siif kennetti fayyadamuu ni dandeessa. ¹⁵ Akki ati magaalaaawwan saboota naannoo keetii hin ta'in kanneen akka malee fagoo ta'an gootus kanuma.

¹⁶ Ta'us magaalaaawwan saboota WAAQAYYO Waaqni kee akka dhaalaatti siif kennu keessatti waan hafuura baafatu tokko illee hin hambisin. ¹⁷ Akkuma WAAQAYYO Waaqni kee si ajajetti guutumaan guutuutti isaan barbadeessi; isaanis

Heetota, Amoorota, Kana'aanota, Feerzota, Hi-
iwotaa fi Yebuusota. ¹⁸ Yoo kanaa achii akka
ati waan jibbisiisaa isaan waaqota isaanii waaq-
effachuudhaan hojjetan sana duukaa buutu si
barshiisu; atis WAAQAYYO Waaqa keetti cubbuu
hojjetta.

¹⁹ Ati yommuu yeroo dheeraadhaaf magaalaa
sana marsitee qabachuudhaaf ishee waraan-
tutti, mukkeen ishee qotoodhaan cirtee hin
balleessin; ati midhaan isaanii nyaachuu dan-
deessaatii isaan hin cirin. Ati kan isaan
marsitu mukkeen bosonaa namoota ta'aniitii?
²⁰ Garuu hamma magaalaa si wajjin wal loltu
sun kuftutti mukkeen akka isaan gumaa hin
naqanne beektu murtee hojii ijaarsa marsuutiif
itti fayyadamuu ni dandeessa.

21

Aarsaa Ajjechaa Hin Beekamneef Dhi'eeffamu

¹ Yoo namni tokko biyya WAAQAYYO Waaqni
kee akka dhaaltuuf siif kennu keessatti du'ee
argamee namni isa ajjeese hin beekamin,
² maanguddoonni keetii fi abbootiin murtii kee
dhaqanii fageenya iddoo inni itti du'ee fi ma-
gaalaawwan itti dhi'aatan gidduu jiru haa sa-
faran. ³ Ergasiis maanguddoonni magaalaa
reeffichatti aantu keessa jiraatan goromsa takku-
maa hin hojjetin kan waanjoo hin baatin fuud-
hanii ⁴ goromsa sana gara sulula hin qotamin
yookaan wanni tokko iyyuu irra hin facaafamin
kan bishaan yaa'u qabuutti haa geessan. Sul-
ula sana keessattis morma goromsa sanaa haa
cabsan. ⁵ Luboonni jechuunis ilmaan Lewwii

sababii akka tajaajilanii fi akka maqaa WAAQAYY-OOTIIN eebbisaniif, akka dubbii wal dhabiisaatii fi miidhaa dhagnaa kami irratti iyyuu murtii kennaniif WAAQAYYO Waaqa keetiin filatamaniif isaan fuulduraatti haa dhi'aatan. ⁶ Ergasii maanguddoonni magaalaa reeffichatti baay'ee dhi'aatuu hundi goromsa sulula keessatti mormi cabsame sana irratti harka isaanii haa dhiqatan. ⁷ Isaanis akkana haa jedhan: "Harki keenya dhiiga kana hin dhangalaafne yookaan yommuu wanni kun hojjetame iji keenya hin argine. ⁸ Yaa WAAQAYYO, aarsaa araaraa kana saba kee Israa'el kan furte sanaaf fudhadhu; dhiiga nama qulqulluu kanaas saba keetti hin herregin. Yakkii dhiiga dhangalaafamees isaanii haa dhiifamu. ⁹ Atis sababii waan fuula WAAQAYYOO duratti qajeelaa ta'e hojjetteef yakka dhangalaafamuu dhiiga nama qajeelaa akkasiin gidduu keetii ni balleessita."

Dubartii Booji'ante Fuudhuu

¹⁰ Ati yommuu diinota kee loluuf duultee WAAQAYYO Waaqni kee dabarsee harka keetti isaan siif kennee boojuu fudhattutti, ¹¹ yoo warra booji'aman keessatti dubartii bareedduu tokko argitee ishee jaallatte niitii ofii keetii godhattee ishee fuudhuu dandeessa. ¹² Mana keetti ishee galchi; isheenis mataa ishee haa haaddattu; qeensa ishees haa qorattu; ¹³ uffata isheen yeroo booji'amtetti uffachaa turtes irraa baasi. Erga isheen mana kee keessa jiraattee ji'a tokko guutuu abbaa fi haadha isheetiif boossee booddee ati ishee wajjin ciiftee dhirsa ishee ta'uu dandeessa; isheenis niitii kee ni taati. ¹⁴ Ati yoo isheetti

gammaduu baatte akka isheen gara feete deemtu gad dhiisi. Ati waan ishee salphifteef ishee gurguruu yookaan akka garbittiitti ishee ilaaluu hin qabdu.

Mirga Hangafaa

¹⁵ Namni tokko yoo niitota lama qabaatee ishee tokko jaallatee garuu lamaan isaanii iyyuu ilmaan da'aniif, yoo ilmi hangafni niitii inni hin jaallanne sana irraa dhalate, ¹⁶ namichi yommuu qabeenya isaa ilmaan isaatiif qoodutti mirga hangafummaa ilma niitii jibbe sanaa ilma niitii jaallatuutiif dabarsee kennuu hin qabu. ¹⁷ Garuu ilma hangafticha niitii hin jaallanne sana irraa dhalcheef gooda dhaala isaa keessaa harka lama kennuufiidhaan isa beeksisuu qaba. Ilmi sun mallattoo jalqabaa kan jabina abbaa isaa ti. Mirgi hangafummaa kan isaa ti.

Ilma Hin Ajajamne

¹⁸ Namni tokko yoo ilma mata jabeessaa fi fincilaa abbaa fi haadha isaatiif hin ajajamnee fi kan yommuu isa adaban hin dhageenye qabaate, ¹⁹ abbaa fi haati isaa qabanii balbala magaalaa isaa duratti maanguddootatti isa haa fidan. ²⁰ Isaanis, “Gurbaan keenya kun mata jabeessaa fi fincilaa dha; nuuf hin ajajamu; inni albaadhessaa fi machooftuu dha” jedhanii maanguddootatti haa himan. ²¹ Ergasiis namoonni magaalaa isaa hundi dhagaadhaan tumanii isa ajjeesu. Ati hamaa of gidduudhaa baasuu qabda. Israa’eloonni hundi waan kana dhaga’anii ni sodaatu.

Seerawwan Garaa garaa

²² Yoo namni tokko cubbuu adabbii du'a isatti mursiisu hojjetee ajjeefamee reeffi isaa mukatti fannifame, ²³ ati reeffa isaa muka irra bulchuu hin qabdu. Waan namni muka irratti fannifamu abaarsa Waaqaa jala jiruuf isa gaafuma sana awwaali. Ati biyya WAAQAYYO Waaqni kee akka dhaalaatti siif kennu hin xureessin.

22

¹ Utuu sangaan yookaan hoolaan obboleessa keetii badaa jiruu yoo argite, deebisiitii isatti fidi malee cal'iftee bira hin darbin. ² Yoo obboleessi sun sirraa fagoo jiraate yookaan yoo isa beekuu baatte sangaa yookaan hoolaa sana fuudhii galiitii hamma inni barbaacha dhufutti of bira tursi. Ergasii deebisii isaaf kenni. ³ Yoo harreen yookaan wayyaan yookaan wanni fedhe iyyuu obboleessa kee jalaa badee argite akka-suma godhi malee dhiiftee bira hin darbin.

⁴ Yoo harreen yookaan sangaan obboleessa keetii karaa irratti kufee argite akka inni ol kaasee miilla isaatiin dhaabu gargaari malee bira hin darbin.

⁵ Dubartiin uffata dhiiraa uffachuu hin qabdu yookaan dhiirri uffata dubartii uffachuu hin qabu; WAAQAYYO Waaqni kee nama waan akkasii hojjetu kam iyyuu ni jibbaatii.

⁶ Ati yoo mana simbiraa kan muka irra yookaan lafa jiru utuu haati cuucii ishee yookaan anqaaquu ishee hammattee jirtuu karaa cinatti argite haadha sana cuucii ishee wajjin hin fudhatin; ⁷ ati cuucii ishee fudhachuu ni dandeessa;

garuu akka siif tolee bara dheeraa jiraattuuf akka haadha gad dhiifte mirkaneeffadhu.

⁸ Yommuu mana haaraa ijaartutti akka namni bantii manaa irraa kufee mana keetti yakka dhangala'uu dhiigaa hin fidneef qarqara bantii isaatti ittisa tolchi.

⁹ Iddoo dhaabaa wayinii keetii keessa sanyii gosa lamaa hin facaasin; yoo ati akkas goote sanyii ati facaafte sana qofa utuu hin ta'in iji iddoo dhaabaa wayinii keetiis ni bada.

¹⁰ Qotiyoo fi harree walitti camaddee ittiin hin qotin.

¹¹ Uffata suufii fi quncee talbaa kan walitti fo'amee dha'ame hin uffatin.

¹² Roga wayyaa uffattuu afran irratti handaara tolchi.

Rakkina Gaa'ela Keessatti Uumamu

¹³ Yoo namni tokko niitii fuudhee erga ishee wajjin ciisee booddee ishee jibbee, ¹⁴ ishees qaanessee maqaa balleessuudhaan, "Ani niitii tana fuudheera; garuu yommuu ani ishee wajjin ciisetti waan durbummaa ishee mirkaneessu hin arganne" jedhee, ¹⁵ abbaa fi haati intalattii ragaa durbummaa ishee mirkaneessu balbala irratti maanguddoota magaalattiitti haa dhi'eessan.

¹⁶ Abbaan intalattiis maanguddootaan akkana haa jedhu; "Ani intala koo nama kanatti heerum-siiseera; inni garuu ishee jibbe. ¹⁷ Maqaa ishees balleessee, 'Ani intala kee durbummaa isheetiin hin arganne' jedhe. Garuu ragaan durbummaa intala kootii mirkaneessu kunoo ti." Kana irratti abbaa fi haati ishee fuula maanguddoota magaalattii duratti wayyaa sana haa diriirsan;

¹⁸ maanguddoonni sunis namicha sana qabani haa adaban. ¹⁹ Isaanis sababii namichi kun maqaa durba Israa'el tokkoo xureesseef meetii saqilii dhibba tokko baasisanii abbaa intalattiitiif haa kennan; isheen niitii isaa taatee haa jiraattu; innis hamma lubbuudhaan jirutti ishee hiikuu hin danda'u.

²⁰ Ta'us yoo himannaan dhi'aate sun dhugaa ta'ee ragaan durbummaa intalattii mirkaneessu hin argamin, ²¹ isheen balbala mana abbaa ishee duratti fidamtee namoonni magaalaa ishee hamma isheen duututti dhagaadhaan ishee haa tuman; isheen utuma mana abbaa ishee jirtuu sagaagaluudhaan gocha Israa'el keessatti qaani ta'e hojjetteerti. Ati gidduu keetii waan hamaa baasuu qabda.

²² Yoo namni tokko utuu niitii nama biraa wajjin ciisuu argame lamaan isaanii iyyuu, namichi ishee wajjin ciisee fi dubartiin sun ajjeefamuu qabu. Ati Israa'el keessaa waan hamaa baasuu qabda.

²³ Yoo namni tokko durba kaadhimamte magaalatti argee ishee wajjin ciise, ²⁴ waan isheen utuu magaalaa keessa jirtuu na oolchaa jettee hin iyyiniif, namichi immoo waan niitii nama biraa salphiseef, lamaan isaanii iyyuu gara balbala magaalatti geessaatii hamma isaan du'anitti dhagaadhaan tumaa. Waan hamaa gidduu keessanii balleessaa.

²⁵ Garuu yoo namni tokko durba kadhatamte tokko baadiyyaatti argee ishee gudeede, namichi waan kana godhe qofti haa ajjeefamu.

²⁶ Intalattii hin tuqinaa; isheen cubbuu du'aan

ishee ga'u tokko iyyuu hin hojjenneetii. Dubbiin akkasii nama balaa buusee namicha ollaa isaa ajjeesuun wal fakkaata; ²⁷ kunis waan namichi durba kaadhimamte sana baadiyyaatti argatee yoo iyyite illee namni isheef birmatu hin arganneef.

²⁸ Namni tokko yoo durba hin kaadhimamin tokko argee humnaan ishee gudeedee wanni kun beekame, ²⁹ inni abbaa isheetii fi meetii saqilii shantama haa baasu. Inni waan gudeedee durbummaa ishee balleesseef ishee fuudhuu qaba. Hamma lubbuun jiruttis ishee hiikuu hin danda'u.

³⁰ Namni tokko niitii abbaa isaa fuudhuu hin gabu; inni siree abbaa isaa hin xureessin.

23

Waldaa Irraa Dhowwamuu

¹ Namni kolaafame yookaan dhagni saala isaa irraa murame kam iyyuu waldaa WAAQAYYOO hin seenin.

² Namni haraamuudhaan dhalate yookaan sanyiin isaa kam iyyuu hamma dhaloota kurnafaatti waldaa WAAQAYYOO hin seenin.

³ Namni gosa Amoon yookaan gosa Mo'aab yookaan sanyiin isaa kam iyyuu hamma dhaloota kurnaffaatti waldaa WAAQAYYOO hin seenin. ⁴ Isaan yeroo ati Gibxii baatetti karaa irratti buddeenaan yookaan bishaaniin si hin simanne; qooda kanaa akka inni si abaaruuf Bala'aam ilma Be'oor namicha biyya Phetoor ishee Phaadaan Arraamitti argamtu sana keessa jiraatu sitti bitan. ⁵ Ta'us WAAQAYYOO

Waaqni kee abaarsa sana eebbatti siif geeddare malee Bala'aamin hin dhageenye; WAAQAYYO Waaqni kee si jaallataatii. ⁶ Ati hamma lubbuudhaan jirtutti akka isaan nageenyaa fi badhaadhummaa qabaatan hin barbaadin.

⁷ Waan inni obboleessa kee ta'eef nama gosa Edoom hin tuffatin. Ati sababii akka alagaatti biyya isaa keessa jiraatteef nama Gibxi hin tuffatin. ⁸ Ijoolleen dhaloota sadaffaa kanneen isaaniif dhalatan waldaa WAAQAYYOO seenuu ni danda'u.

Qulqullina Qubataa Eeguu

⁹ Yommuu diinota kee loluuf baatutti xuraa'ummaa hunda irraa of eegi. ¹⁰ Namni tokko yoo halkan afeetaa dhangalaasuudhaan of xureesse inni qubata keessaa gad ba'ee ala haa turu. ¹¹ Gara galgalaa garuu dhiqatee yeroo aduun dhiitutti gara qubataatti haa deebi'u.

¹² Ati qubataan alatti lafa itti gad baatu qopheeffadhu. ¹³ Meeshaa kee keessaa waan ittiin lafa qottu qabaadhu; ati yommuu gad teessee kaatutti boolla qotiitii biyyoo itti deebisi. ¹⁴ WAAQAYYO Waaqni kee si eeguu fi diinota kee dabarsee sitti kennuudhaaf qubata kee keessa deddeebi'aatii; akka inni gidduu keetti waan xuraa'aa argee sirraa hin deebineef qubanni kee qulqulluu ta'uu qaba.

Seerawwan Garaa garaa

¹⁵ Yoo garbichi tokko kooluu sitti gale, ati dabarsitee gooftaa isaatti isa hin kennin. ¹⁶ Inni gidduu kee lafa jaallatee fi magaalaa filate keessa haa jiraatu. Atis isa hin cunqursin.

¹⁷ Dhiirri yookaan dubartiin Israa’el kam iyyuu sagaagaltuu mana waaqa tolfamaa hin ta’in. ¹⁸ Dubartii yookaan dhiira sagaagalu tokko irraa akka galchaatti kennaa fuutee mana WAAQAYYO Waaqa keetiitti hin fidin; lachan isaanii iyyuu fuula WAAQAYYO Waaqa keetii duratti jibbisiisoo dhaatii.

¹⁹ Ati maallaqa yookaan nyaata yookaan waan dhala argamsiisu kam iyyuu dhalaan obboleessa keetiif hin liqeessin. ²⁰ Ati nama ormaa irraa dhala gaafachuu ni dandeessa; garuu akka WAAQAYYO Waaqni kee biyya ati dhaaluuf itti gal-tutti waan harki kee tuqe hundaan si eebbisuuf obboleessa kee irraa dhala hin fudhatin.

²¹ Ati yoo WAAQAYYO Waaqa keetiif wareega tokko wareegde, sababii WAAQAYYO Waaqni kee cimsee waan sana sirraa barbaaduuf akka cubbuu sitti hin taaneef dafitii of irraa baasi malee lafa irra hin harkisin. ²² Yoo wareeguu baatte garuu ati cubbamaa hin taatu. ²³ Waan arrabni kee dubbate gochuuf of eeggadhu; afaanuma keetiin jaallattee WAAQAYYO Waaqa keetiif wareegdeertatii.

²⁴ Ati yoo iddoo dhaabaa wayinii ollaa keetii keessa seente, ija feete hunda nyaadhu; garuu tokko illee guuboo kee keessa hin kaa’atin. ²⁵ Yoo lafa qotiisaa midhaan ollaa keetii keessa seente, asheetii cirachuu ni dandeessa; garuu midhaan isaa kan dhaabatutti haamtuu kee hin buusin.

24

¹ Namni tokko erga niitii fuudhee booddee yoo waan fafaa ishee irratti argee ishee jibbe, inni

waraqaa ragaa hiikkaa barreessee itti kennuudhaan mana isaatii baasee ishee haa geggeessu. ² Isheen erga mana isaatii baatee booddee yoo niitii nama biraa taate, ³ yoo dhirsi ishee lammafaan ishee jibbee waraqaa hiikkaa barreessee kenneefii mana isaatii ishee baase yookaan yoo inni du'e, ⁴ dhirsi inni jalqabaa kan ishee hiike sun erga isheen xurooftee booddee deebi'ee ishee fuudhuun isaaf hin eeyyamamu. Wannii kun fuula WAAQAYYOO duratti balfamaa dha. Ati biyya WAAQAYYO Waaqni kee akka dhaalaatti siif kennutti cubbuu hin fidin.

⁵ Namni dhi'eenyatti niitii fuudhe tokko lafa waraanaatti hin ergamin yookaan akka hojii biraa hojjetu hin dirqamin; inni waggaa tokkoof mana ofii isaa haa turu; niitii isaas haa gammachiisu.

⁶ Ati dhagaa daakuutii fi majii isaa yookaan majii isaa qofa illee taanaan akka qabdiitti hin fudhatin; kun lubbuu namaa qabdi godhanii fudhachuu ta'aatii.

⁷ Namni tokko yoo obboleessa isaa kan gosa Israa'el tokko hatee garbicha godhate yookaan gurgurate inni ajjeefamuu qaba. Ati waan hamaa gidduu keetii baasi.

⁸ Waa'ee nama lamxaa'ee garuu akkuma Lewwonni luboota ta'an qajeelcha siif kennan sanatti hojjechuu kee qalbeeffadhu. Ati waan ani isaan ajaje of eeggannaadhaan duukaa bu'uu qabda. ⁹ Waan WAAQAYYO Waaqni kee erga isin biyya Gibxiitii baatanii booddee karaa irratti Miiriyaamitti fide sana yaadadhu.

¹⁰ Yommuu ollaa keetiif liqii gosa kamii iyyuu kennitutti waan inni akka qabdiitti siif kennu fudhachuudhaaf mana isaa hin seenin. ¹¹ Ati ala turiitii namichi ati waa liqeessituuf sun qabdii siif kennu sana siif haa fidu. ¹² Yoo namni sun hiyyeessa ta'e qabdii isaa of bira hin bulchin. ¹³ Akka inni kootii isaa uffatee buluuf utuu aduun hin dhi'in deebisiif. Innis si eebbisa; wanni kun immoo fuula WAAQAYYO Waaqa keetii duratti akka hojii qajeelummaatti siif hedama.

¹⁴ Obboleessa kee nama gosa Israa'el yookaan alagaa magaalaawwan kee tokko keessa jiraatu illee taanaan hiyyeessa yookaan rakkataa qaxarame tokko hin saamin. ¹⁵ Gatii inni ittiin hojjete gaafuma sana utuu aduun hin lixin kenniif; waan hiyyeessa ta'eef inni abdiidhaan eegataatii. Yoo kanaa achii inni WAAQAYYON sitti waammatee wanni kun cubbuu sitti ta'a.

¹⁶ Abbootiin sababii ijoollee isaaniitiif ajjeefamuu hin qaban yookaan ijoolleen sababii abbootii isaaniitiif ajjeefamuu hin qaban; tokkoon tokkoon namaa sababii cubbuu ofii isaatiif du'a.

¹⁷ Ati murtii alagaa yookaan ijoollee abbaa hin qabnee hin jal'isin yookaan uffata haadha hiyyeessaa qabdii hin fudhatin. ¹⁸ Ati akka biyya Gibxitti garbicha turtee fi akka WAAQAYYO Waaqni kee achii si fure yaadadhu. Wanni ani akka ati waan kana hojjettuuf si ajajuufis kanuma.

¹⁹ Yommuu midhaan lafa qotiisaa keetii walitti qabdutti yoo bisiin hafe jiraate isaaf jettee duubatti hin deebi'in; akka WAAQAYYO Waaqni kee hojii harka keetii hundaan si eebbisuuf

alagoota, ijoollee abbaa hin qabnee fi haadha hiyyeessaatiif dhiisi. ²⁰ Yommuu ija muka ejersa keetii harcaaftuttis kan hafe funaannachuuf jet-tee hin deebi'in; waan hafe sana alagaaf, ijoollee abbaa hin qabnee fi haadha hiyyeessaatiif dhiisi. ²¹ Yommuu ija iddoo dhaabaa wayinii keetii walitti qabduttis waan hafe funaannachuudhaaf hin deebi'in. Waan hafe sana alagaadhaaf, ijoollee abbaa hin qabnee fi haadha hiyyeessaatiif dhiisi. ²² Ati akka Gibxitti garbicha turte yaadadhu. Wannani akka ati waan kana gootu si ajajuufis kanuma.

25

¹ Yoo namoonni lama wal dhabanii gara mana murtii dhufan, abbootiin seeraa isa qulqulluu gad dhiisanii isa yakka qabutti muruu qabu.

² Yoo namicha balleessaa qabu sanaaf garafamuun male abbaan murtii akka inni ciisu godhee fuula namichaa duratti lakkoobsa yakka isaatiif maluun isa haa garafsiisu; ³ ta'us inni afurtama caalaa isa hin garafsiisin. Inni kana caalaa yoo garafame obboleessi kee fuula kee duratti ni qaana'a.

⁴ Qotiyyoo midhaan siribsiisuutti jiru afaan hin hidhin.

⁵ Yoo obbolloonni wajjin jiraatanii isaan keessaa tokko utuu ilma hin dhalchin du'e, niitiin isaa maatiidhaa alatti heerumuu hin qabdu. Waarsaan ishee ishee fuudhee niitii haa godhatu; waan waarsaan tokko guutuufii qabus isheedhaaf haa guutu. ⁶ Akka maqaan isaa Israa'el gidduudhaa hin badneef ilmi isheen deessu

hangafni maqaa obboleessa du'e sanaatiin haa waamamu.

⁷ Ta'us yoo namichi sun niitii obboleessa isaa fuudhuu hin barbaanne isheen gara bal-bala magaalatti maanguddoota bira dhaqxee, "Waarsaan koo maqaa obboleessa isaa Israa'el keessatti waamsisuu dideera. Inni waan waarsaan tokko guutuu qabu naaf hin guutu" haa jettuun. ⁸ Ergasii maanguddoonni magaalaa isaatii waamanii isa haa haasofsiisan. Yoo inni yaada isaa geeddarachuu didee, "Ani ishee fuudhuu hin fedhu" jedhe, ⁹ niitiin obboleessa isaa sun fuula maanguddootaa duratti gara isaa dhaqxee kophee miilla isaa tokko irraa baafti; fuula isaattis tuftee, "Nama obboleessa isaatiif mana hin dhaabne irratti waan akkanaatu raawwatama" haa jettu. ¹⁰ Sanyiin nama sanaas Israa'el keessatti, "Maatii kopheen irraa baafame" jedhamee waamama.

¹¹ Yoo utuu namoonni lama wal lolanii, niitiin isa tokkoo dhuftee dhirsa ishee harka namicha isa tumaa jiru sanaatii baasuuf harka ishee hiixattee saala namichaa qabde, ¹² ati harka ishee irraa muri. Garaa hin laafiniif.

¹³ Korojoo kee keessaa madaaliiwwan wal caalan lama jechuun tokko ulfaataa tokko immoo kan hin ulfaanne hin qabaatin. ¹⁴ Mana kee keessaa safartuuwwan garaa garaa lama jechuunis tokko guddaa tokko immoo xinnaa hin qabaatin. ¹⁵ Ati akka biyya WAAQAYYO Waaqni kee siif kennu keessa bara dheeraa jiraattuuf madaalii fi safartuu qajeelaa fi amanamaa ta'e qabaadhu. ¹⁶ WAAQAYYO Waaqni kee nama waan

akkasii hojjetu kam iyyuu, nama jal'ina hojjetu kam iyyuus ni balfaatii.

¹⁷ Waan Amaaleqoonni yeroo ati Gibxii baatu karaa irratti si godhan sana yaadadhu. ¹⁸ Isaan yeroo ati dadhabdee bututtee turtetti karaa irratti si argatanii warra duubaan tirachaa turan hunda ajjeesan; Waaqas hin sodaanne. ¹⁹ Yommuu WAAQAYYO Waaqni kee biyya dhaala godhee siif kennu keessatti diinota naannoo keetii irraa boqonnaa siif kennutti, yaadannoo Amaaleq samii jalaa balleessi. Waan kana hin dagatin!

26

Ija Jalqabaa

¹ Ati yommuu biyya WAAQAYYO Waaqni kee dhaala godhee siif kennutti galtee dhaaltee keessa qubattutti, ² midhaan lafa biyya WAAQAYYO Waaqni kee siif kennu irraa argattu hunda irraa mataa isaa fuudhiitii guuboo keessa kaa'i. Ergasiis iddoo WAAQAYYO Waaqni kee iddoo jireenya Maqaa isaatiif filatu dhaqi; ³ luba yeroo sanatti hojii irra jiruun, "Ani biyya WAAQAYYO akka nuu kennu abbootii keenyaaf waadaa galetti dhufuu koo har'a fuula WAAQAYYO Waaqa keetii duratti nan labsa" jedhi. ⁴ Lubni sunis guuboo sana si harkaa fuudhee iddoo aarsaa WAAQAYYO Waaqa keetii dura ni kaa'a. ⁵ Atis WAAQAYYO Waaqa kee duratti akkana jettee ni labsita; "Abbaan koo nama biyya Arraam kan asii fi achi godaanu ture; innis namoota xinnoo fudhatee Gibxitti

gad bu'ee; achis jiraatee saba guddaa, humna qabeessaa fi akka malee baay'ee ta'ee. ⁶ Warri Gibxi garuu nu hacuucuu fi nu dhiphisuudhaan hojii jabaa nutti fe'an. ⁷ Nu ergasii gara WAAQAYYO Waaqa abbootii keenyaatti iyyanne; WAAQAYYOS sagalee keenya dhaga'ee rakkina keenya, dadhabbi keenyaa fi hacuucamuu keenya arge. ⁸ Kanaafuu WAAQAYYO harka jabaa fi irree diriirfameen, sodaachisa guddaadhaan, mallattoo fi dinqiidhaan Gibxii nu baase. ⁹ Iddoo kanattis nu fidee biyya aannanii fi damma baafuu kana nuuf kenne; ¹⁰ ammas yaa WAAQAYYO kunoo, ani midhaan lafa ati naa kennitee irraa mataa isaa fideera." Guuboo sanas fuula WAAQAYYO Waaqa keetii dura kaa'iitii fuula isaa duratti gad jedhii sagadi. ¹¹ Ati, Lewwonnii fi alagoonni gidduu kee jiraatan waan gaarii WAAQAYYO Waaqni kee sii fi maatii keetiif kenne hundaan gammadaa.

¹² Yommuu waggaa sadaffaatti jechuunis waggaa itti kennaa kudhan keessaa tokko baafamutti midhaan kee irraa erga kennaa kudhan keessaa tokko baaftee raawwatee booddee akka isaan magaalaawwan kee keessatti nyaatanii quufaniif Lewwotaaf, alagootaaf, ijoollee abbaa hin qabnee fi haadhota hiyyeessaatiif kenni. ¹³ Ergasii WAAQAYYO Waaqa keetiin akkana jedhi; "Ani akkuma ajaja kee kan ati na ajajje hundaatti qooda qulqulluu mana kootii baasee Lewwotaaf, alagootaaf, ijoollee abbaa hin qabnee fi haadhota hiyyeessaatiif kenneera. Ani ajajawwan kee irraa hin gorre yookaan tokkoo isaanii illee hin daganne. ¹⁴ Ani yeroon gadda irraa tures

kutaa qulqulluu sana irraa homaa hin nyaanne; yookaan ani yeroon xuraa'etti isa irraa waan tokko illee hin fuune; warra du'aniifis hin dhi'eessine; ani WAAQAYYO Waaqa kootiif ajajameera; waan ati na ajaje hundas hojjedheera. ¹⁵ Samii irraa, iddoo jireenya keetii qulqulluu irraa gad ilaali; saba kee Israa'elii fi biyya akkuma abbootii keenyaaf waadaa galtetti nuu kennite kan aannanii fi dammi keessaa burqu kana eebbisi."

Ajajawwan WAAQAYYOO Duukaa bu'uu

¹⁶ WAAQAYYO Waaqni kee akka ati ajajawwanii fi seerawwan kanneen eegdu har'a si ajaja; ati akka garaa kee guutuu fi lubbuu kee guutuudhaan isaan eegdu of eeggadhu. ¹⁷ Ati akka WAAQAYYO Waaqa kee ta'ee fi akka karaa isaa irra deddeebitu, akka qajeelchawwan isaa, ajajawwanii fi seerawwan isaa eegdee isaaf ajajamtu har'a dubbatteerta. ¹⁸ WAAQAYYOS akkuma abdachiise sanatti akka ati saba isaatii fi qabeenya isaa taatee ajajawwan isaa hunda eegdu har'a dubbateera. ¹⁹ Inni akka saboota uume hundaan olitti galataan, maqaa fi ulfinaan ol si kaasuu fi akkuma waadaa gale sanaatti akka ati WAAQAYYO Waaqa keetiif saba qulqulluu taatu dubbateera.

27

Iddoo Aarsaa Kan Tulluu Gebaal Irraa

¹ Musee fi maanguddoonni Israa'el akkana jedhanii saba ajajan; "Ajajawwan ani har'a isiniif kennu kanneen hunda eegaa. ² Erga

biyya WAAQAYYO Waaqni kee siif kennutti galuuf Yordaanos ceetanii booddee dhagoota gurguddaa dhaabiitii nooraa dibi. ³ Yommuu akkuma WAAQAYYO Waaqni abbootii keetii si abdachiisetti biyya aannanii fi dammi keessaa burqu kan WAAQAYYO Waaqni kee siif kennutti galuuf ceettutti dubbiiwwan seera kanaa hunda dhagoota irratti barreessi. ⁴ Ati erga Yordaanos ceete booddee akkuma ani har'a si ajajutti dhagoota kanneen Tulluu Ebaal irra dhaabii nooraa dibi. ⁵ Achittis WAAQAYYO Waaqa keetiif iddoo aarsaa kan dhagaa irraa hojjetame dhaabi; mi'a sibiilaa tokko iyyuu hin fayyadamin. ⁶ Iddoo aarsaa WAAQAYYOO Waaqa keetii dhagaa hin soofamiiniin hojjedhu; achi irrattis WAAQAYYO Waaqa keetiif aarsaa gubamu dhi'eessi. ⁷ Achittis aarsaa nagaa qalii nyaadhuutii fuula WAAQAYYO Waaqa keetii duratti gammadi. ⁸ Dhagoota irratti dubbiiwwan seera kanaa hunda ibsii barreessi.”

Abaarsa Tulluu Gebaal Irratti Labsame

⁹ Musee fi Lewwonna luboota ta'an Israa'eloota hundaan akkana jedhan; “Yaa Israa'el, cal'isii dhaga'i! Ati har'a saba WAAQAYYO Waaqa keetii taateerta. ¹⁰ WAAQAYYO Waaqa keetiif ajajamiitii ajajawwan isaatii fi qajeelchawwan ani har'a siif kennu dhaga'i.”

¹¹ Museenis gaafasuma akkana jedhee saba ajaje:

¹² Yommuu isin Yordaanosin ceetanitti gosoonni Simi'oon, Lewwii, Yihuudaa, Yisaakor, Yoosefi fi kan Beniyaam saba eebbisuuf gaara Gerziim irra haa dhaabatan. ¹³ Gosoonni Ruubeen, Gaad, Aasheer, Zebuuloon, Daanii

fi Niftaalem immoo abaaruuf Tulluu Eebaal irra haa dhaabatan.

14 Lewwonni sagalee isaanii ol fudhatanii akkana jedhanii saba Israa’el hundatti haa lab-san:

15 “Namni fakkii soofu yookaan baqsee Waaqa tolfamaa jechuunis waan fuula WAAQAYYOO duratti balfamaa ta’e hojjetu kan waan ogummaa harkaatiin hojjetame dhoksee ol dhaabu haa abaaramu.”

Ergasiis sabni hundi, “Ameen!” haa jedhu.

16 “Namni abbaa isaa yookaan haadha isaa qaanessu haa abaaramu.”

Ergasiis sabni hundi, “Ameen!” haa jedhu.

17 “Namni dhagaa daarii ollaa isaa dhiibu haa abaaramu.”

Ergasiis sabni hundi, “Ameen!” haa jedhu.

18 “Namni nama jaamaa karaa irraa jal’isu haa abaaramu.”

Ergasiis sabni hundi, “Ameen!” haa jedhu.

19 “Namni murtii alagaa, ijoollee abbaa hin qabneetii fi niitota dhirsooni isaanii irraa du’anii jal’isu haa abaaramu.”

Ergasiis sabni hundi, “Ameen!” haa jedhu.

20 “Namni niitii abbaa isaa wajjin ciisu haa abaaramu; inni siree abbaa isaa xureesseeraatii.”

Ergasiis sabni hundi, “Ameen!” haa jedhu.

21 “Namni horii kam iyyuu wajjin wal bira ga’u haa abaaramu.”

Ergasiis sabni hundi, “Ameen!” haa jedhu.

22 “Namni obboleettii isaa intala abbaa isaa yookaan intala haadha isaa wajjin ciisu haa abaaramu.”

Ergasiis sabni hundi, “Ameen!” haa jedhu.

23 “Namni haadha niitii isaa wajjin ciisu haa abaaramu.”

Ergasiis sabni hundi, “Ameen!” haa jedhu.

24 “Namni dhoksaadhaan ollaa isaa ajjeesu haa abaaramu.”

Ergasiis sabni hundi, “Ameen!” haa jedhu.

25 “Namni nama qulqulluu ajjeesuuf jedhee matta’aa fudhatu haa abaaramu.”

Ergasiis sabni hundi, “Ameen!” haa jedhu.

26 “Namni dubbiiwwan seera kanaa eeguudhaan jabaatee hin dhaabanne haa abaaramu.”

Ergasiis sabni hundi, “Ameen!” haa jedhu.

28

Eebba Ajajamuudhaan Argamu

1 Yoo ati guutumaan guutuutti WAAQAYYO Waaqa keetiif ajajamtee ajajawwan isaa kanneen ani har’a siif kennu of eeggannaadhaan duukaa buute, WAAQAYYO Waaqni kee saboota lafa irra jiraatan hundaa olitti ol si qaba. 2 Yoo ati WAAQAYYO Waaqa keetiif ajajamte eebbi kun hundi siif ta’a; si faana deemas:

3 Ati magaalatti ni eebbifamta; baadiyyaatis ni eebbifamta.

4 Iji gadameessa keetii, iji lafa keetii, iji horii keetii, jabbiin loon keetiitii fi korbeeyyiin bushaayee keetii ni eebbifamu.

5 Guuboon keetii fi mi’i bukoo keetii ni eebbifamu.

6 Ati yommuu galtu ni eebbifamta; yommuu baatus ni eebbifamta.

⁷ WAAQAYYO akka diinonni kee kanneen sitti ka'an fuula kee duratti mo'ataman ni godha. Isaan karaa tokkoon sitti dhufu, garuu karaa torbaan si baqatu.

⁸ WAAQAYYO gombisaa keetii fi waan harki kee qabate hundatti eebba isaa ni erga. WAAQAYYO Waaqni kee biyya siif kennu keessatti si eebbisa.

⁹ Yoo ati ajaja WAAQAYYO Waaqa keetii eegdee karaa isaa irra deddeebite, WAAQAYYO akkuma kakuudhaan si abdachiisetti saba isaa qulqulluu godhee si dhaaba. ¹⁰ Ergasii saboonni lafa irra jiraatan hundi akka ati maqaa WAAQAYYOOTIIN waamantu arganii si sodaatu. ¹¹ WAAQAYYO biyya siif kennuuf abbootii keetiif kakate keessatti ijoolleedhaan, jabbootaa fi midhaan lafaatiin sooruma irra dhangala'aa siif kenna.

¹² WAAQAYYO yeroodhaan lafa keetti bokkaa ergee hojii harka keetii hunda eebbisuuf gombisaa badhaadhummaa isaa jechuunis sami-iwwan ni bana. Ati saboota hedduudhaaf ni liqeessita malee tokkoo isaanii irraa iyyuu hin liqeffattu. ¹³ WAAQAYYO mataa si godha malee eegee si hin godhu. Ati yoo ajajawwan WAAQAYYO Waaqa keetii kanneen ani har'a siif kennu of eeggannaadhaan eegdee duukaa buute, yeroo hunda irra aanta malee jala hin aantu.

¹⁴ Ati waaqota biraa duukaa bu'uu fi tajaajiludhaan ajajawwan ani har'a siif kennu kanneen irraa mirgattis bitaattis hin gorin.

Abaarsa Ajajamuu Diduun Fidu

¹⁵ Garuu yoo ati WAAQAYYO Waaqa keetiif ajajamuu baattee ajajawwan isaatii fi qajeelchawwan

isaa kanneen ani har'a siif kennu hunda of eeg-gannaadhaan eeguu didde, abaarsawwan kunneen hundi si qaqqabu; si liqimsus:

¹⁶ Ati magaalaatti ni abaaramta; baadiyyaattis ni abaaramta.

¹⁷ Guuboon kee ni abaarama; mi'i bukoo keetiis ni abaarama.

¹⁸ Iji gadameessa keetii, iji lafa keetii, jabbiin loon keetiitii fi korbeeyyiin bushaayee keetii ni abaaramu.

¹⁹ Ati yommuu galto ni abaaramta; yommuu baatu illee ni abaaramta.

²⁰ Ati sababii isa dhiiftee waan hamaa hojjet-teef WAAQAYYO hamma ati barbadooftee daftes lafa irraa dhabamtutti waan harki kee hojjetu hundaan abaarsa, jooja'uu fi dheekkamsa sitti erga. ²¹ WAAQAYYO hamma biyya ati dhaaluuf itti galto irraa si balleessutti dhukkubaan si dha'a. ²² WAAQAYYO hamma ati lafa irraa dhabamtutti, dhukkuba nama huqqisuun, dhagna gubaa fi dhullaadhaan, ho'a aduutii fi bona hamaadhaan, coollaguu fi waagiidhaan si dha'a. ²³ Samiin mataa keetii olii naasii, lafti miilla kee jalaa sibiila ta'a. ²⁴ WAAQAYYO bokkaa lafa keetii awwaaraa fi daaraatti geeddara; kunis hamma ati baddutti samiidhaa sitti gad harca'a.

²⁵ WAAQAYYO akka ati diina kee duratti mo'atamtu godha. Ati karaa tokkoon isaanitti dhufata; garuu karaa torbaan isaan duraa baqatta; mootummoota lafa irra jiran hundaaf waan kolfaa taata. ²⁶ Reefi kee simbirroota samii hundaa fi bineensota lafaatiif nyaata ta'a; namni sodaachisee isaan ari'us hin jiraatu. ²⁷ WAAQAYYOS dhukkuba ati

hin fayyine jechuunis dhullaa biyya Gibxiitiin, iitaan, madaa mala'uu fi cittoodhaan si dhiphisa.

²⁸ WAAQAYYO maraatummaadhaan, jaamummaa fi burjaaja'uu sammuu tiin si dhiphisa. ²⁹ Ati guyyaa saafaa akka jaamaa dukkana keessa waa qaqqabatuutti deemta; wanni ati hojjetu hundinuu siif hin milkaa'u; guyyuma guyyaan cunqurfamtee saamamta; kan si oolchus hin jiru.

³⁰ Ati niitii kaadhimatta; garuu nama biraatu ishee wajjin ciisa. Mana ijaarratta; garuu keessa hin jiraattu. Wayinii dhaabbatta, garuu ija isaa hin nyaattu. ³¹ Sangaan kee fuula kee duratti qalama; garuu ati foon isaa irraa homaa hin nyaattu. Harreen kee humnaan sirraa fudhatama; siif hin deebifamus. Hoolonni kee diinota keetiif kennamu; namni isaan harkaa buusus hin jiru. ³² Ilmaanii fi intallan kee namoota ormaatiif kennamu; iji kees guyyuma guyyaan isaan eeguudhaan fajaja; ati harka ol fudhachuuf humna hin qabaattu. ³³ Oomisha lafa keetiitii fi humna keetii hunda namoonni ati hin beekne ni nyaatu; ati bara jireenya keetii guutuu cunqurfamtee jiraachuu malee homaa hin qabaattu. ³⁴ Wanni ati argitu hundi si maraacha. ³⁵ WAAQAYYO faana miilla keetiitii jalqabee hamma gubbaa mataa keetii ga'utti madaa hin fayyine kan nama dhiphisuun jilbaa fi miilla kee ni dha'a.

³⁶ WAAQAYYO si'ii fi mootii ati of irratti moosifte saboota ati yookaan abbootiin kee hin beekinitti ni kenna. Atis achitti waaqota biraa, waaqota mukaatii fi kan dhagaa ni waaqef-fatta. ³⁷ Saboota WAAQAYYO itti si geessu hunda

keessatti waan qaanii, kan kolfaatii fi kan quba itti qaban ni taata.

³⁸ Lafa qotiisaa kee keessa sanyii baay'ee facaafatta; garuu sababii hawwaannisni nyaatee fixuuf xinnoo walitti qabatta. ³⁹ Atis wayinii dhaabdee kunuunsita; garuu waan raammoon nyaatuuf daadhii isaa hin dhugdu yookaan ija isaa hin cirattu. ⁴⁰ Biyya kee guutuu keessaa muka ejersaa qabaatta; garuu waan iji isaa lafatti harca'uuf ati zayitii isaatti hin fayyadamtu. ⁴¹ Ati ilmaanii fi intallan qabaatta; garuu isaan waan booji'amaniif kan kee hin ta'an. ⁴² Mukaa fi oomisha lafa qotiisaa keetii hunda tuuta hawwaannisaatu fixa.

⁴³ Alagaan gidduu kee jiraatu si caalaa guddata; ati garuu gad deemta. ⁴⁴ Isatu siif liqeessa malee ati isaaf hin liqeessitu. Inni mataa ta'a; ati garuu eegee taata.

⁴⁵ Abaarsi kun hundinuu si qaqqaba. Ati waan WAAQAYYO Waaqa keetiif hin ajajamnee fi waan ajajawwanii fi qajeelchawwan inni siif kenne hin eeginiif hamma ati baddutti abaarsi kun si biraa hin hafu; si fudhatas. ⁴⁶ Isaan bara baraan si'ii fi sanyii keetti mallattoo fi dinqii ta'u. ⁴⁷ Ati waan yeroo sooramaatti galataa fi gammachuudhaan WAAQAYYO Waaqa kee hin tajaajiliniif, ⁴⁸ beelaa fi dheebuudhaan, daaraa fi hiyyummaa hamaadhaan diinota WAAQAYYO sitti kaasu ni tajaajilta. Inni hamma si balleessutti waanjoo sibiilaa morma keetti kaa'a.

⁴⁹ WAAQAYYO biyya akka malee fagoo irraa, daarii lafaatiis saba akka risaa dafee gad bu'u kan ati afaan isaa hin beekne sitti kaasa;

⁵⁰ innis saba jaarsaaf ulfina hin kennine, kan daa'immaniif garaa hin laafnee fi kan akka malee sodaachisuu dha. ⁵¹ Isaanis hamma ati baddutti ija loon keetiitii fi ija lafa keetii ni nyaatu. Hamma ati barbadooftutti midhaan tokko iyyuu, daadhii wayinii haaraa yookaan zayitii, jabboota loon keetiitii fi korbeeyyii bushaayee keetii tokko illee siif hin dhiisan. ⁵² Isaan magaalaa biyya keetii hunda hamma dallaawwan ittisaa kanneen ati amanattu jijjiganitti ni marsu; magaalaa biyya WAAQAYYO Waaqni kee siif kennu keessa jiran hunda iyyuu ni marsu.

⁵³ Ati sababii dhiphina diinonni kee yeroo si marsanitti sitti fidaniitiif ija gudeeda keetii, foon ilmaanii fi intallan keetii kanneen WAAQAYYO Waaqni kee siif kennee ni nyaatta. ⁵⁴ Namni gidduu keetii akka malee gara laafessaa fi garaamii ta'e iyyuu obboleessa isaatiif yookaan niitii isaa kan jaallatuuf yookaan ijoollee isaa warra hafaniif garaa hin laafu; ⁵⁵ inni foon ijoollee isaa kan nyaachaa jiru irraa xinnoo ishee illee tokkoo isaaniitiif iyyuu hin kennu. Sababii dhiphina diinonni kee yeroo magaalaaawwan kee hunda marsanitti sirraan ga'aniitiif wanni isaaf hafe kanuma qofaatii. ⁵⁶ Niitiin arjaa fi boontuun gidduu kee jiraattu kan sababii akka malee arjaa fi boontuu taateef miilla isheetiin lafa hin tuqne iyyuu dhirsaa ishee kan jaallattutti, ilma isheetii fi intala isheetti illee ni hammaatti; ⁵⁷ isheen hobbaatii garaa isheetii ba'uu fi ijoollee deessu illee ni jibbiti. Sababiin isheen waan kana gootuufis yeroo marfamaa fi rakkinaatti,

yommuu diinonni kee magaalaa kee keessatti si dhiphisaniitti dhoksitee nyaachuuf jettee ti.

⁵⁸ Yoo ati of eeggannaadhaan dubbiiwwan seera kanaa kanneen kitaaba kana keessatti barreeffaman hunda duukaa bu'uu dhiiftee maqaa WAAQAYYO Waaqa keetii kabajamaa fi sodaachisaa sana sodaachuu baatte, ⁵⁹ WAAQAYYO si'ii fi sanyii keetti dha'icha sodaachisaa, balaa dhiphisaa fi kan yeroo dheeraa turu, dhukkuba akka malee hamaa fi dafee hin fayyine ni erga. ⁶⁰ Dhukkuboota Gibxi kanneen ati sodaattus sitti fida; isaanis ciniinanii sitti qabatu. ⁶¹ Akkasumas hamma ati dhabamtutti WAAQAYYO dhukku-bootaa fi rakkinnoota biraa kanneen Kitaaba Seeraa kana keessatti hin barreeffamin sitti fida. ⁶² Isin sababii WAAQAYYO Waaqa keessaniif ajajamuu diddaniif isin warra akka urjiiwwan samii baay'attanii turtan keessaa xinnootu hafa. ⁶³ Akkuma isin sooromsuu fi isin baay'isuun WAAQAYYO gammachiisu sana isin balleessuu fi isin barbadeessuunis isa gammachiisa. Isin biyya dhaaluuf itti galтан keessaa ni buqqaatu.

⁶⁴ Ergasiis WAAQAYYO daarii lafaa tokko irraa hamma daarii lafaa kaaniitti saboota hunda gid-duutti si bittinneessa. Ati achitti waaqota biraa, waaqota mukaatii fi kan dhagaa kanneen atii fi abbootiin kee hin beekin ni waaqeffatta. ⁶⁵ Ati saboota sana gidduutti boqonnaa hin argattu; lafa kophee miilla keetii irra keeyyattu illee hin argattu. Achittis WAAQAYYO sammuu dhiphatu, ija hawwiidhaan fajajuu fi garaa abdi kutatu siif kenna. ⁶⁶ Ati halkanii guyyaa sodaadhaan qabamtee utuu lubbuun kee wabii hin argatin,

yeroo hunda yaaddoodhaan jiraatta. ⁶⁷ Sababii sodaa garaa kee guutuu sanaatii fi waan ija keetiin argitu sanaatiif ganama, “Utuu bari’uu baatee!” galgala immoo, “Utuu dhi’uu baatee!” jetta. ⁶⁸ Karaa ani ati lammata as hin deebitu siin jedheenis WAAQAYYO dooniidhaan Gibxitti si deebisa. Achittis akka garboota dhiiraa dubartiitti diinota keessanitti gurguramuuf of dhi’eessitu; garuu namni tokko iyyuu isin hin bitatu.

29

Kakuun Haaromfamuu Isaa

¹ Dubbiin kakuu kan WAAQAYYO kakuu Kooreebitti isaan wajjin gale sana irratti dabalee akka inni Mo’aab keessatti Israa’eloota wajjin galuuf Musee ajaje kanaa dha.

² Museen Israa’eloota hunda walitti waamee akkana jedheen:

Waan WAAQAYYO Gibxi keessatti Fara’oon irratti, qondaaltota isaa hundaa fi guutummaa biyya isaa irratti hojjete hunda iji keessan argeera. ³ Isin qorumsawwan gurguddaa sana, mallattoowwanii fi dinqiiwwan gurguddaa sana ijuma keessaniin argitaniirtu. ⁴ WAAQAYYO garuu hamma har’aatti qalbii hubatu yookaan ija argitu yookaan gurra dhaga’u isinii hin kennine. ⁵ Yeroo waggoota afurtamman ani gammoojjii keessa isin geggeesse sanatti uffanni keessan isin irratti hin dhumne yookaan kopheen miilla keessan irratti hin ciccinne. ⁶ Isin buddeena hin nyaanne; daadhii wayinii yookaan dhugaatii nama macheessu hin dhugne. Ani akka isin akka

ani WAAQAYYO Waaqa keessan ta'e beektaniifan waan kana godhe.

⁷ Yommuu isin as geessanitti Sihoon mootiin Heshboonii fi Oogi mootiin Baashaan nu loluuf nutti ba'an; nu garuu isaan mo'anne. ⁸ Biyya isaaniis fudhannee gosa Ruubeeniif, gosa Gaadii fi walakkaa gosa Minaaseetiif dhaala goonee kennine.

⁹ Isin akka waan hojjetan hundaan milkoof-taniif dubbiiwwan kakuu kanaa of eeggannaadhaan duukaa bu'aa. ¹⁰ Hundi keessan jechuunis qajeelchitoonnii fi hooggantoonni keessan, maanguddoonnii fi qondaaltonni keessan akka sumas namoonni Israa'el kanneen biraa hundinuu har'a fuula WAAQAYYO Waaqa keessanii dura dhaabattaniirtu; ¹¹ ijoolleen keessanii fi niittonni keessan akkasumas alagoonni muka kee cira, bishaan kees waraabaa qubata kee keessa jiraatan si wajjin dhaabataniiru. ¹² Atis kakuu WAAQAYYO har'a si wajjin galee kakaadhaan siif mirkaneessu kana WAAQAYYO Waaqa kee wajjin galuuf as dhaabatteerta; ¹³ innis akkuma si abdachiisee abbootii kee Abrahaamiif, Yisihaaqii fi Yaaqoobiif waadaa gale sanatti akka ati saba isaa taatee innis Waaqa kee ta'uuf jabeessee si dhaabuuf waan kana godhe. ¹⁴ Anis kakuu kakaadhaan mirkanaa'e kana isin qofa wajjin utuu hin ta'in, ¹⁵ warra nu wajjin as fuula WAAQAYYO Waaqa keenyaa dura dhaabatan warra har'a as hin jirre wajjinis nan gala.

¹⁶ Akka nu itti Gibxi keessa jiraannee fi yommuu as dhufnus akka nu itti biyyoota keessa dabarre isin mataan keessanuu ni beektu.

17 Isinis gidduu isaaniitti fakkiiwwan isaanii jibbisiisoo, waaqota isaanii tolfamoo kanneen muka, dhagaa, meetii fi warqee irraa hojjetaman argitaniirtu. ¹⁸ Akka dhiirri yookaan dubartiin balballi yookaan gosti garaan isaa WAAQAYYO Waaqa keenya irraa garagalee waaqota saboota sanaa faana bu'e isin gidduu hin jiraanne mirkaneeffadhaa; akka hiddi summii hadhaa'aa akkasii baasu tokko iyyuu isin gidduu hin jiraanne qulqulleeffadhaa.

¹⁹ Namni akkasii yommuu dubbii kakuu kanaa dhaga'utti, garaa isaatti of eebbisee, "Ani yoon akka fedhii kootti deeme illee nagaa qaba" jedhee yaada. Kun immoo lafa jiidhaa irrattis ta'u lafa goggogaa irratti badiisa fida. ²⁰ WAAQAYYO nama sanaaf gonkumaa dhiifama hin godhu; dheekkamsi isaatii fi hinaaffaan isaa namicha sana irratti boba'a. Abaarsi kitaaba kana keessatti barreeffame hundi isa qaqqaba; WAAQAYYOS samii jalaa maqaa isaa ni dhabamsiisa. ²¹ Akkuma kakuu abaarsa Kitaaba Seeraa kana keessatti barreeffame hundaatti, WAAQAYYO gosoota Israa'el hunda keessaa badiisaaf kophaatti isa baasa.

²² Dhaloonni itti aanu jechuunis ijoolleen keessan warri isiniin duuba dhufan akka sumas keessummoonni biyyoota fagootii dhufan dha'icha guddaa biyyattii irra ga'ee fi dhukkuba WAAQAYYO ittiin ishee dha'e ni argu. ²³ Guutummaan biyyattii gammoojjii gubduu kan soogiddaa fi dinyiin guutamte kan wanni tokko iyyuu irra hin dhaabamne, kan wanni tokko iyyuu irratti hin biqille, kan biqiltuun

tokko iyyuu irratti hin guddanne taati. Badiisni ishee irra ga'us akka badiisa Sodoomiitii fi Gomoraa, Adimaatii fi Zeboo'iim kanneen WAAQAYYO dheekkamsa guddaadhaan isaan barbadeesse sanaa ni ta'a. ²⁴ Sabni hundinuu, "WAAQAYYO maaliif waan akkasii biyya kanatti fide? Dheekkamsi sodaachisaan boba'u kunis maaliif dhufe?" jedhanii gaafatu.

²⁵ Deebiin isaas kana ta'a; "Kun sababii sabni kun kakuu WAAQAYYO Waaqni abbootii isaanii yeroo Gibxii isaan baasetti isaan wajjin gale sana dhiisaniif. ²⁶ Isaanis dhaqanii waaqota biraa, kanneen hin beekiniif waaqota inni isaaniif hin kennin waageffatan; gad jedhaniis sagadaniif. ²⁷ Kanaafuu dheekkamsi WAAQAYYOO biyya kanatti boba'ee akka inni abaarsa kitaaba kana keessatti barreeffame hunda itti fidu godhe. ²⁸ WAAQAYYOS aarii sodaachisaa fi dheekkamsa guddaadhaan biyya isaaniitii isaan buqqise; akkuma amma jiru kanattis biyya biraatti isaan darbate."

²⁹ Wanti dhoksaan kan WAAQAYYO Waaqa keenyaa ti; kan mul'ifame garuu akka nu dubbii seera kanaa hunda eegnuuf bara baraan kan keenyaa fi kan ijoollee keenyaa ti.

30

*Badhaadhummaa Gara WAAQAYYOOTTI
Deebi'uudhaan Argamu*

¹ Yommuu eebbii fi abaarsi ani fuula kee dura kaa'e kun hundi si argatee ati saboota WAAQAYYO Waaqni kee keessatti si bittinneessu hunda gidduu jiraatutti yoo ati waan sana yaadattu,

² yommuu atii fi ijoolleen kee gara WAAQAYYO Waaqa keetiitti deebitanii akkuma waan ani har'a isin ajaju hundaatti garaa keessanii fi lubbuu keessan guutuudhaan isaaf ajajamtan, ³ WAAQAYYO Waaqni kee boojuu kee siif deebisee garaa siif laafuudhaan saboota gidduu isaaniitti si bittinneesse hunda keessaa deebisee walitti si qaba. ⁴ Yoo ati samii jalatti lafa akka malee fagootti geffamtee jiraatte illee WAAQAYYO Waaqni kee walitti si qaba; deebisees si fida. ⁵ Inni biyya abbootii keetiitti si galcha; atis ni dhaalta. Inni abbootii kee caalaa si sooromsa; akka malee si baay'isas. ⁶ Akka ati garaa kee guutuudhaan, lubbuu kee guutuudhaan isa jaallattee jiraattuuf WAAQAYYO Waaqni kee garaa keetii fi garaa sanyiiwwan keetii dhagna ni qaba. ⁷ WAAQAYYO Waaqni kee abaarsa kana hunda warra si jibbanii si rakkisan irra ni kaa'a. ⁸ Atis deebitee WAAQAYYOOF ni ajajamta; ajaja isaa kanneen ani har'a si ajaju hundas ni eegda. ⁹ Ergasiis WAAQAYYO Waaqni kee hojii harka keetii hundaa fi ijoollee gudeeda keetii ba'aniin, jabboota keetii fi midhaan lafa qotisaa keetiitiin si sooromsa. WAAQAYYO akkuma abbootii keetti gammade sana sittis gammadee si sooromsa; ¹⁰ kunis yoo ati WAAQAYYO Waaqa keetiif ajajamtee ajajawwanii fi qajeelchawwan isaa kanneen Kitaaba Seeraa kana keessatti barreeffaman eeguudhaan garaa kee guutuu fi lubbuu kee guutuudhaan gara WAAQAYYO Waaqa keetiitti deebite ta'a.

Jireenya Yookaan Du'a Filachuu

11 Wannani ani har'a si ajaju kun rakkisaa yookaan kan sirraa fagaate miti. 12 Akka ati, "Akka nu dhageenyee isa eegnuuf eenyutu gara samiitti ol ba'ee fidee nutti hima?" jettee hin gaafanneef inni ol samii gubbaa hin jiru. 13 Yookaan akka ati, "Akka nu dhageenyee isa eegnuuf eenyutu galaana ce'ee fidee nutti hima?" jettee hin gaafanneef inni galaana gama hin jiru. 14 Dubbiin sun garuu baay'ee sitti dhi'oo jira; akka ati isa eegduufis inni afaan keetii fi garaa kee keessa jira.

15 Kunoo ani har'a jireenyaa fi eebba, du'aa fi badiisa fuula kee dura kaa'eera. 16 Ani akka ati WAAQAYYO Waaqa kee jaallattu, akka karaa isaa irras deemtuu fi akka ati ajajawwan isaa, qajeelchawwan isaatii fi seerawwan isaa eegdu si ajaja; ergasiis ati lubbuun jiraattee ni baay'atta; WAAQAYYO Waaqni kees biyya ati dhaaluuf itti galtutti si eebbisa.

17 Garuu yoo yaadni kee karaa irraa jal'atee ati ajajamuu baatte, yoo ati waaqota kaan waaq-effachuu fi isaan tajaajiluuf jettee fudhatamte, 18 ani akka isin dhugumaan baddan har'a isinitin hima. Isin Yordaanosin ceetanii biyya itti galtanii dhaaltan keessas bara dheeraa hin jiraatan.

19 Ani akkan jireenyaa fi du'a, eebbaa fi abaarsa fuula kee dura kaa'ee jiru har'a samii fi lafa ragaan godhee sitti waama. Egaa atii fi ijoolleen kee akka jiraattaniif jireenya filadhu; 20 kunis akka ati WAAQAYYO Waaqa kee jaallatuuf, akka dubbii isaa dhageessee isatti maxxantee jiraattuuf. WAAQAYYO sababii jireenya kee ta'eef,

biyya abbootii kee Abrahaamiif, Yisihaaqii fi Yaaqoobiif kennuuf kakateef sana keessatti bara dheeraa siif kenna.

31

Iyyaasuun Iddoo Musee Bu'uu Isaa

¹ Ergasiis Museen dhaqee dubbii kana Israa'el hundatti dubbate: ² “Ani amma nama waggaa dhibbaa fi digdamaa ti; si'achis isin hoogganuu hin danda'u. WAAQAYYO, 'Ati Yordaanos hin ceetu' naan jedheera. ³ WAAQAYYO Waaqni kee mataan isaa si dura ni ce'a. Inni saboota kanneen fuula kee duraa ni barbadeessa; atis biyya isaanii ni dhaalta. Akkuma WAAQAYYO jedhetti, Iyyaasuunis si dura ni ce'a. ⁴ WAAQAYYO akkuma Sihoonii fi Oogi mootota Amoorotaa sana biyya isaanii wajjin balleesse sana isaan kanneenis ni balleessa. ⁵ WAAQAYYO dabarsee harka keessanitti isaan kenna; isinis waan ani isin ajaje hunda isaan gochuu qabdu. ⁶ Cima; jabaadhaa. WAAQAYYO Waaqni keessan isin wajjin deemaatii isin sababii isaaniitiif jettanii hin sodaatinaa yookaan hin rifatinaa; inni gonkumaa isin hin dhiisu yookaan isin hin gatu.”

⁷ Kana irratti Museen Iyyaasuu ofitti waamee fuula Israa'el hundaa duratti akkana jedheen; “Ati sababii biyya WAAQAYYO isaaniif kennuuf abbootii isaaniitiif kakatetti galuuf saba kana wajjin deemtuuf cimi; jabaadhus; biyyattiis akka dhaalan godhi. ⁸ WAAQAYYO mataan isaa si dura ni deema; si wajjinis ni jiraata; inni si hin dhiisu yookaan si hin gatu. Hin sodaatin; abdiis hin kutatin.”

Seera Dubbisuu

⁹ Museenis seera kana barreessee ilmaan Lewwii kanneen luboota ta’anii taabota kakuu WAAQAYYOO baatanii fi maanguddoota Israa’el hundatti kenne. ¹⁰ Ergasiis Museen akkana jedhee isaan ajaje; “Dhuma waggaa torbafaatti, yeroo itti gatiin dhiifamutti, yeroo itti Ayyaanni Daasii ayyaanefamutti, ¹¹ yommuu Israa’el hundi fuula WAAQAYYO Waaqa keetii duratti mul’achuuf lafa inni filatu dhufanitti akka isaan dhaga’aniif fuula isaanii duratti seera kana isaanii dubbifta. ¹² Akka isaan dubbii seera kanaa hunda dhaga’anii WAAQAYYO Waaqa kee sodaachuu barataniif fi of eeggannaadhaan faana bu’aniif namoota jechuunis dhiirota, dubartoota, ijoollee fi alagoota magaalaawwan kee keessa jiraatan walitti qabi. ¹³ Bara isin biyya Yordaanos ceetanii dhaaltan keessa jiraattan guutuu ijoolleen isaanii kanneen seera kana hin beeknes dhaga’uu fi WAAQAYYO Waaqa isaanii sodaachuu barachuu qabu.”

Israa’el Ni Fincila

¹⁴ WAAQAYYO Museedhaan, “Yeroon ati duutu dhi’aateera. Akka ani waan inni hojjechuu malu itti himuuf Iyyaasuu waamiitii dunkaana wal ga’ii biratti dhi’aadhaa” jedhe. Musee fi Iyyaasuunis dhufanii dunkaana wal ga’ii duratti dhi’aatan.

¹⁵ WAAQAYYO utubaa duumessaatiin dhufee dunkaanicha keessatti mul’ate; duumessi sunis balbala dunkaanichaa dura dhaabate. ¹⁶ WAAQAYYOS Museedhaan akkana jedhe; “Ati abbootii kee wajjin ni boqotta; sabni kun immoo yommuu suma biyya dhaaluuf itti

galutti waaqota Namoota Ormaa duukaa bu'ee sagaagaluu jalqaba. Isaan na dhiisanii kakuu ani isaan wajjin gale ni cabsu. ¹⁷ Gaafas ani isaanitti aaree isaan nan dhiisa; fuula koos isaan duraa nan dhoksa; isaanis ni barbadeeffamu. Badiisaa fi rakkoo baay'eetu isaanitti dhufa; isaanis gaafasi, 'Badiisni kun waan Waaqni keenya nu wajjin hin jirreef nutti dhufe mitii?' jedhanii gaafatu. ¹⁸ Waan isaan gara waaqota biraatti garagalaniif ani sababii hammina isaanii hundaatiif guutumaan guutuutti fuula koo isaan duraa nan dhokfadha.

¹⁹ "Akka isaanitti ragaa naa ta'uuf, faarfanna kana barreeffadhuutii akka isaan faarfaniif Israa'eloota barsiisi. ²⁰ Yommuu ani biyya aannanii fi dammi keessaa burqu kan ani abbootii isaaniitiif kakuudhaan waadaa galetti isaan fidutti isaan nyaatanii quufanii narraa garagaluudhaan waaqota biraa waaqeffatu; na dhiisaniis kakuu koo ni cabsu. ²¹ Faarfannaan kunis yommuu badiisnii fi rakkinni isaanitti dhufuti ragaa isaanitti ta'a; kun sanyii isaanii keessatti hin irraanfatamuutii. Ani utuu biyya kakuudhaan waadaa isaanii galetti isaan hin fidin iyyuu waan isaan gochuuf yaadan nan beekaatii." ²² Kanaafuu Museen gaafas faarfanna kana barreessee Israa'eloota barsiise.

²³ WAAQAYYOS Iyyaasuu ilma Nuunitiif ajaja, "Ati sababii biyya ani kakuudhaan waadaa isaanii galetti Israa'eloota galchituuf cimi, jabaadhu; ani mataan koo si wajjin jiraa" jedhu kenne.

²⁴ Museen erga dubbii seera kanaa jalqabaa hamma dhumaatti kitaaba irratti barreessee

fixee booddee, ²⁵ Lewwota taabota kakuu WAAQAYYOO baataniif ajaja kana kenne:
²⁶ “Kitaaba Seeraa kana fudhuutii taabota kakuu WAAQAYYO Waaqa keetii bira kaa’i. Kunis akka inni achuma taa’ee ragaa isinitti ta’uuf.
²⁷ Ani akka isin finciltootaa fi mata jabeeyyii taatan nan beekaatii. Isin yoo utuma ani jiruu WAAQAYYOTTI finciltan, erga ani du’ee booddee immoo hammam caalaa haa finciltan ree!
²⁸ Akka ani akka isaan dhaga’aniif dubbii kana isaanitti hime akka isaanitti ragaa ta’uuf samii fi lafa waammachuu danda’uuf maanguddoota gosoota keessanii hundaa fi qondaaltota keessan hunda fuula koo duratti walitti qabaa. ²⁹ Ani akka isin erga ani du’ee booddee guutumaan guutuutti xurooftanii ajaja ani isinii kenne irraa garagaltan nan beekaatii. Baroota dhufuuf jiran keessa rakkinni isinitti dhufa; isin fuula WAAQAYYOO duratti waan hamaa hojjetanii hojiidhuma harka keessaniitiin dheekkamsaaf isa kakaafuutii.”

Faarfannaa Musee

³⁰ Museenis jalqabaa hamma dhumaatti dubbii faarfannaa kanaa guutummaa waldaa Israa’elitti akkana jedhee dhageessise:

32

- ¹ Yaa samiiwwan, dhaga’aa; ani nan dubbadha; yaa lafa, atis dubbii afaan kootii dhaga’i.
- ² Barsiisni koo akka bokkaa haa roobu; dubbiiin koos akka fixeensaa gad haa cocco-phu; marga irratti akka tiifuu,

biqiltuu corqaa irrattis akka bokkaa guddaa
haa roobu.

- ³ Ani maqaa WAAQAYYOO nan labsa.
Guddina Waaqa keenyaa jajadhaa!
- ⁴ Inni Kattaa dha; hojiin isaa mudaa hin qabu;
daandiiwwan isaa hundinuus qajeelaa dha.
Inni Waaqa amanamaa hin dogoggorre,
tolaa fi qajeelaa dha.
- ⁵ Isaan hammina isatti hojjetaniiru;
si'achi isaan sababii qaanii isaaniitiif ijoollee
isaa miti;
isaan dhaloota jal'aa fi micciiramaa dha.
- ⁶ Yaa saba gowwaa, kan ogummaa hin qabne,
ati akkasitti WAAQAYYOOF deebii kennitaa?
Inni Abbaa kee, Uumaa kee,
kan si hojjetee fi si tolche mitii?
- ⁷ Baroota durii yaadadhu;
dhaloota darbe illee qalbeeffadhu.
Inni siif ibsaatii abbaa kee gaafadhu;
maanguddoota kees gaafadhu; isaan sitti
himuutii.
- ⁸ Waaqni Waan Hundaa Oliy yommuu sabootaaf
dhaala isaaniif kennetti,
yommuu sanyii namaas gargar qoqoodetti,
akkuma baay'ina ilmaan Israa'elitti
namootaaf daarii dhaabe.
- ⁹ Qoodni WAAQAYYOO saba isaa ti;
Yaaqoob immoo dhaala dhuunfaa isaa ti.
- ¹⁰ Inni lafa gammoojjii, lafa onaatii fi

- gammoojjii nama gubu keessatti isa argate.
 Inni gaachana ta'eefii isa eege;
 akka qaroo ija isaattis isa eege;
- 11 akkuma risaan mana ishee diigdee
 ilmaan ishee irra qoochoo qabdu,
 akkuma qoochoo ishee bal'iftee ol isaan fud-
 hattu,
 akkuma qoochoo isheetiinis isaan baattu
 sana,
- 12 WAAQAYYO qofatu isa geggeesse;
 waaqni ormaa tokko iyyuu isa wajjin hin
 turre.
- 13 Inni lafa ol ka'aa irra isa burraaqsis;
 midhaan lafa qotiisaa isa soore.
 Kattaa keessaa damma isa nyaachise;
 dhagaa gurraacha keessaa immoo zayitii
 kenneef;
- 14 dhadhaa fi aannan saawaanii fi bushaayee,
 xobbaallaawwanii fi re'oota cooman,
 korbeeyyii hoolaa filatamoo Baashaan,
 ija qamadii gaariis isa soore.
 Ati cuunfaa dhiiga wayinii qulqulluus ni dhugde.
- 15 Yishuruun ni gabbate; ni dhiite;
 nyaatee quufe; ni ulfaate; ni cululuqe.
 Waaqa isa uume ni dhiise;
 Kattaa Fayyisaa isaa ta'es ni tuffate.
- 16 Isaan waaqota ormaatiin isa hinaafsisan;
 waaqota jibbiisoo isaaniitiinis isa
 dheekkamsiisan.
- 17 Isaan hafuurota hamoo Waaqa hin ta'iniif,
 waaqota hin beekiniif,
 waaqota reefuu dhufaniif,

waaqota abbootiin keessan hin sodaatiiniif
aarsaa dhi'eessan.

18 Ati Kattaa si dhalche gante;
Waaqa si uume irraanfate.

19 WAAQAYYO waan kana argee isaan tuffate;
inni ilmaanii fi intallan ofii isaatti aareer-
aatii.

20 Innis, “Ani fuula koo isaan duraa nan dhok-
fadha;
dhuma isaaniis nan arga” jedhe;
isaan dhaloota jal’aa,
ijoollee hin amanamneedhaatii.

21 Isaan waan Waaqa hin ta’iniin na hinaafsisan;
waaqota tolfamoo isaanii kanneen faayidaa
hin qabneenis na aarsan.

Anis warra saba hin ta’iniin akka isaan hinaafan
nan godha;
saba hubannaa hin qabneenis isaan nan
aarsa.

22 Dheekkamsa kootiin ibiddi qabsiifameeraatii;
innis hamma sii’oolitti gad dhidhimee ni
boba’a.

Lafaa fi waan isheen baafu ni nyaata;
hundee tulluuwwaniitti illee ibidda qabsiisa.

23 “Ani waan hamaa isaan irra nan tuula;
xiyya koos isaanitti nan fixadha.

24 Beela hamaa, golfaa nyaatee nama fixuu fi
dha’icha isaanitti nan erga;
ilkaan bineensaa qaramaa isaa,
hadhaa buutii lafa irra lootuus isaanitti nan
erga.

- 25 Karaa guddaa irratti goraadeen warra ijoollee
hin qabne isaan godha;
mana isaaniitti sodaatu mo'a.
Dargaggoonnii fi dargaggeettiiwwan,
daa'immanii fi maanguddoonni ni dhumu.
- 26 Anis isaan nan bittinneessa;
yaadannoo isaaniis sanyii namaa keessaa
nan balleessa.
- 27 Garuu akka diinonni isaanii of tuulanii,
'Harka keenyatu mo'ate malee,
WAAQAYYO waan kana hunda hin goone' hin
jenne,
ani dhaadannoo diinaa sodaadheera."
- 28 Isaan saba qalbii hin qabne,
kan hubannaa tokko illee hin qabnee dha.
- 29 Isaan utuu ogeeyyii ta'anii waan kana hu-
batanii
silaa dhuma isaanii ni beeku turan!
- 30 Yoo Kattaan isaanii isaan gurgure malee,
yoo WAAQAYYO dabarsee isaan kenne malee,
akkamitti namni tokko nama kuma tokko
yookaan namni lama nama kuma kudhan
gugsa?
- 31 Kattaan isaanii akka kattaa keenyaa miti;
kana immoo diinonni keenya iyyuu hin
ganan.
- 32 Wayiniin isaanii wayinii Sodoomiitii fi
lafa qotiisaa Gomoraa irraa dhufa.
Iji wayinii isaanii summiidhaan,
hurbuun isaaniis waan hadhaa'uun guu-
tameera.
- 33 Wayiniin isaanii hadhaa bofaa,
summii bofa hadhaan isaa nama ajjeesuu ti.

- 34 “Kun waan na biratti eegame,
kan galmee koo keessattis chaappaadhaan
cufame mitii?
- 35 Haaloo baasuun kan koo ti; ani gatii nan
deebisa.
Yeroo isaatti miilli isaanii ni mucucaata;
guyyaan badiisa isaanii dhi’aateera;
badiisni isaaniis isaanitti ariifateera.”
- 36 WAAQAYYO yommuu akka isaan humna dha-
ban,
akka garbichis ta’u namni birmaduun tokko
iyyuu hin hafne argutti,
saba isaatiif ni murteessa;
tajaajiltoota isaatiifis garaa laafa.
- 37 Innis akkana jedha: “Kattaan isaan itti
da’atan,
waaqonni tolfamoon isaanii amma eessa
jiru?
- 38 Waaqonni cooma qalma isaanii nyaatan,
kanneen dhibaayyuu daadhii wayinii isaanii
dhuganis eessa jiru?
Mee ka’anii isaan haa gargaaran!
Mee da’annoo haa kennaniif!
- 39 “Akka ani mataan koo Isa ta’e beekaa!
Ana malee Waaqni biraa hin jiru.
Ani nan ajjeesa; nan jiraachisas;
nan madeessa; nan fayyisas;
namni harka kootii baasuu danda’u tokko
iyyuu hin jiru.
- 40 Ani dhugumaan bara baraan jiraataadhaatii
harka koo samiitti ol qabee nan kakadha;

41 ani yommuun goraadee koo calaqqisaa qarad-
 hee
 harki koo murtiidhaaf isa qabatutti,
 ani diinota koo haaloo nan ba'a;
 warra na jibbaniif illee waan isaaniif malu
 nan kenna.

42 Yommuu goraadeen koo foon nyaatutti,
 ani akka xiyyi koo dhiigaan machaa'u nan
 godha;
 dhiigni sunis dhiiga warra qalamaniitii fi
 booji'amanii
 kan mataa hooggantoota diinaa ti."

43 Sababii inni haaloo dhiiga tajaajiltoota isaa
 ba'uuf,
 yaa sabootaa, namoota isaa wajjin gam-
 madaa.

Inni diinota isaa haaloo ba'a;
 biyyaa fi saba isaatiif araara ni buusa.

44 Museenis Iyyaasuu ilma Nuuni wajjin
 dhufee dubbiiwwan faarfannaa kana hunda
 namoota dhageessise. 45 Innis yommuu dub-
 biiwwan kanneen hunda Israa'eloota hundatti
 dubbatee fixetti, 46 akkana isaaniin jedhe; "Akka
 isaan dubbiiwwan seera kanaa hunda of eeg-
 gannaadhaan eeganiif akka isin ijoollee keessan
 ajajjan, dubbiiwwan ani har'a ifa baasee isiniitti
 himu hunda qalbiitti qabadhaa. 47 Isaan isiniif
 jireenya malee dubbii faayidaa hin qabne miti.
 Dubbiiwwan kanaan biyya laga Yordaanos cee-
 tanii dhaaltan keessa bara dheeraa ni jiraattu."

Museen Tulluu Neboo Irratti Du'uu Isaa

48 Gaafasuma WAAQAYYO akkana jedhee Museetti hime; 49 “Biyya Mo’aab kan fuullee Yerikoo jiru, tulluuwwan Abaariim keessa tulluu Nebootti ol ba’iitii biyya Kana’aan, biyya ani Israa’elootaaf dhaala godhee kennu fuulleetti ilaali. 50 Akkuma obboleessi kee Aroon tulluu Hoori irratti du’ee gara abbootii isaatti walitti qabame sana, atis tulluu yaabbattu sana irratti ni duuta; gara abbootii keetiittis walitti qabamta. 51 Kunis waan isin lamaanuu Gammoojjii Siin, Qaadesh keessatti bishaan Mariibaa biratti fuula Israa’elootaa duratti na amanuu diddanii fi sababii Israa’eloota gidduutti qulqullummaa koo hin eeginiif. 52 Kanaafuu ati fagootti argita malee biyya ani Israa’elootaaf kennu sanatti hin galtu.”

33

*Museen Gosoota Israa’el Eebbisuu Isaa
33:1-29 kwi – Uma 49:1-28*

¹ Eebbi Museen namni Waaqaa sun utuu hin du’in dura ittiin Israa’eloota eebbise kana;
² innis akkana jedhe:

“WAAQAYYO tulluu Siinaa irraa dhufe;
isaan irrattis See’iir irraa akka aduu gana-
maatti ba’e;
Tulluu Phaaraan irraa isaan eebbise.
Inni qulqulloota isaa kumaatama wajjin dhufe;
karaa harka isaa mirgaatiin ibidda boba’utu
ba’e.
³ Dhugumaan situ saba jaallata;
qulqulloonna hundinuu harka kee keessa
jiru.

Hundi isaanii miilla kee jalatti kufu;
qajeelfamas sirraa argatu;

⁴ Museen seera nuu kenneera;
kunis dhaala waldaa Yaaqoob.

⁵ Yeroo hooggantoonni sabaa
gosoota Israa'el wajjin walitti qabamanitti
inni Yishuruun irratti mootii ture.

⁶ “Ruubeen haa jiraatu malee hin du’in;
yookaan baay’inni namoota isaa hin xin-
naatin.”

⁷ Waa’ee Yihuudaas akkana jedhe:
“Yaa WAAQAYYO, iyya Yihuudaa dhaga’i;
gara saba isaattis isa fidi.

Inni harka ofii isaatiin of haa eegu.
Yommuu inni diinota isaatiin wal lolutti
gargaaraa isaa ta’i!”

⁸ Inni waa’ee Lewwiis akkana jedhe:
“Tumiimii fi Uriimiin kee
tajaajilaa kee amanamaadhaaf haa ta’u.

Ati lafa Maasaah jedhamutti isa qorte;
bishaan Mariibaa irratti isa lolte.

⁹ Waa’ee abbaa fi haadha isaas,
‘Ani isa hin argine’ jedhe.

Inni obboolota isaa addaan hin baafanne;
ijoollee isaas hin beekne;
isaan dubbii keetiif ajajamanii
kakuu kee eeganiiruutii.

¹⁰ Inni ajaja kee Yaaqoobin,
seera kee immoo Israa’elin ni barsiisa.

Fuula kee duratti ixaana,
iddoo aarsaa keetii irratti illee aarsaa
gubamu guutuu ni dhi’eessa.

¹¹ Yaa WAAQAYYO, ogummaa isaa hunda eebbisiif;

waan harki isaa hojjetuttis gammadi.
 Mo'oo warra isatti ka'anii cabsi;
 akka isaan lammata hin kaane godhiitii
 diinota isaa dha'i."

12 Waa'ee Beniyaam akkana jedhe:

"Namni WAAQAYYO isa jaallatu eegumsa isaatiin
 nagaan haa jiraatu;
 inni guyyaa guutuu isa eegaatii;
 namni WAAQAYYO isa jaallatu gatiittii isaa
 gidduu boqota."

13 Waa'ee Yoosef akkana jedhe:

"WAAQAYYO biyya isaa haa eebbisu;
 fixeensa filatamaa samiidhaa buusuudhaan
 bishaan boolla gad fagoo keessaatiin,
 14 midhaan filatamaa aduun biqilchituun,
 waan akka malee gaarii kan ji'i kennuun,
 15 kennaawwan filatamoo tulluuwwan duriitiin,
 badhaadhummaa gaarran bara baraatiin,
 16 kennaa filatamaa lafaatii fi guutummaa
 isaatiin,
 surraa isa daggala boba'u keessa ture
 sanaatiin haa eebbisu.

Isaan kunneen hundi mataa Yoosef
 kan obboloota isaa gidduutti bulchaa ta'e
 sanaa irra haa bu'an.

17 Inni ulfinaan korma hangafa fakkaata;
 gaanfawwan isaa akka gaanfawwan ga-
 farsaa ti.

Isaaniinis hamma daarii lafaatti
 saboota ni waraana.

Isaanis kuma kurnan Efreem,
 akkasumas kumaatama Minaasee ti."

18 Waa'ee Zebuuloonis akkana jedhe:

"Zebuulon ati gad ba'uu keetiin,

Yisaakor atis dunkaanota kee keessatti gammadi.

19 Isaan saboota gara tulluutti ni waamu;
achittis aarsaa qajeelummaa ni dhi'eessu;
isaan sooroma irra dhangala'aa galaana
keessaatiin,
qabeenya cirracha keessa dhokfameenis ni
gammadu.”

20 Waa'ee Gaad immoo akkana jedhe:
“Namni bulchiinsa Gaad bal'isu eebbifamaa dha!
Gaad irree fi mataa caccabsaa
akka leencaatti achi jiraata.

21 Inni ofii isaatiif lafa gabbataa filate;
goodni hooggantootaa isaaf turfame.
Yommuu hooggantoonni sabaa walitti qaba-
manitti,
inni fedhii qajeelummaa WAAQAYYOOTII fi
murtii Israa'elitti mure sana fiixaan baase.”

22 Waa'ee Daanis inni akkana jedhe:
“Daan akka ilmoolee leencaa
kan Baashaan keessaa utaalee ba'uu ti.”

23 Waa'ee Niftaalemis akkana jedhe:
“Niftaalem surraa gonfateera;
eebba WAAQAYYOOTIINIS guutameera;
inni biyya karaa lixaatii fi kibbaatiin jiru ni
dhaala.”

24 Waa'ee Aasheer immoo akkana jedhe:
“Aasheer ilmaan hunda caalaa eebbifamaa dha;
inni obboloota isaa duratti fudhatama haa
argatu;
miilla isaas zayitii keessa haa cuuphatu.

25 Danqaraan balbala keetii sibiilaa fi naasii ta'a;
jabinni kees akkuma baroota jireenya keetii
ni ta'a.

- 26 “Waaqni akka Waaqa Yishuruun,
kan si gargaaruuf jedhee samiiwwan irra,
surraa isaatiinis duumessoota irra gulufu
tokko illee hin jiru.
- 27 Waaqni bara baraa iddoo jireenyaa keetii ti;
irreen bara baraa si jalaan jira.
Inni, ‘Isaan balleessi!’ jedhee
diinota kee fuula kee duraa ni ari’a.
- 28 Kanaafuu Israa’el kophaa isaa nagaadhaan
jiraata;
lafa fixeensi samii itti coccophutti,
biyya midhaanii fi wayinii haaraatti
namni burqaa Yaaqoob tuqu hin jiru.
- 29 Yaa Israa’el, ati eebbifamaa dha!
Sabni WAAQAYYO isa fayyise,
kan akka keetii eenyu?
Inni gaachana keetii fi gargaaraa kee ti;
goraadee ulfina keetiitis.
Diinonni kee sodaadhaan fuula kee duraa duu-
batti deebi’u;
ati immoo iddoowwan waqeffannaa isaanii
irra ejjetta.”

34

Du’a Musee

¹ Museenis dirree Mo’aabii ka’ee fuullee fiixee
Phisgaa kan Yerikootti argamutti, gaara Nebootti
ol ba’e. Achittis WAAQAYYO guutummaa biyyattii
isatti argisiise; kunis Gili’aadii hamma Daanitti,
² guutummaa Niftaalem, biyya Efreemiitii fi Mi-
naasee, guutummaa biyya Yihuudaa kan hamma
galaana lixaatti bal’atee jiru, ³ Negeebii fi Ma-
gaalaa Meexxii kan sulula Yerikootii jalqabee

hamma Zo'aariitti argamuu dha. ⁴ Ergasii WAAQAYYO, "Kun biyya ani yeroo, 'Sanyii keetiif nan kenna' jedhetti kakuudhaan Abrahaamiif, Yisihaaqii fi Yaaqoobiif waadaa galee dha. Ani akka ati ija keetiin argitu godheera; ati garuu achi hin ceetu" jedheen.

⁵ Museen garbichi WAAQAYYOOS akkuma WAAQAYYO isaan jedhetti achuma Mo'aab keessatti du'e. ⁶ Innis biyya Mo'aabitti sulula fuullee Beet Phe'ooritti argamu keessatti isa awwaale; garuu hamma har'aatti awwaalli isaa eessa akka jiru namni tokko iyyuu hin beeku. ⁷ Museen yeroo du'etti nama waggaa dhibba tokkoo fi digdama ture; ta'us iji isaa hin dadhabne; humni isaas hin laafne. ⁸ Israa'eloonni hamma yeroon gaddaa raawwatutti dirree Mo'aab irratti bultii soddoma Museedhaaf boo'an.

⁹ Waan Museen harka isaa isa irra kaa'ee tureef Iyyaasuun ilmi Nuuni hafuura ogummaatiin guutame. Kanaafuu Israa'eloonni isa dhaga'anii waan WAAQAYYO Musee ajaje godhan.

¹⁰ Ergasii raajiin akka Musee kan ifaan ifatti WAAQAYYON beeku tokko iyyuu Israa'el keessatti hin kaane; ¹¹ kan WAAQAYYO akka inni Fara'oon irratti, qondaaltota isaatii fi guutuu biyya isaa irratti mallattoowwanii fi dinqiiwwan sana hojjetuuf Gibxitti ergee waan sana hojjete tokko iyyuu hin jiru. ¹² Namni tokko iyyuu takkumaa humna guddaa yookaan hojii akka malee sodaachisaa Museen fuula Israa'eloota hundaa duratti argisiise sana hin argisiifneetii.

**Kitaaba Qulqulluu, Hiikkaa Ammayyaa
Banamaa Haaraa, Loqoda Dhi’aa
Oromo, West Central: Kitaaba Qulqulluu, Hiikkaa
Ammayyaa Banamaa Haaraa, Loqoda Dhi’aa (Bible)**

copyright © 2022 Biblica, Inc.

Language: Afaan Oromoo (Oromo, West Central)

Contributor: Biblica, Inc.

Biblica® Hiikkaa Ammayyaa Banamaa Haaraa™, Loqoda Dhi’aa
Mirgi seeraan eegama © 2009, 2020, 2022 Biblica, Inc.

Biblica® Open New Oromo Contemporary Version™, Western
Copyright © 2009, 2020, 2022 by Biblica, Inc.

“Biblica” jechuun mallattoo eenyummaa kan Biblica, Inc., Waajjira
Eeyyamaa fi Mallattoo Eenyummaa kan Ameerikaa keessaatti galmeessee
dha.

“Biblica” is trademark registered in the United States Patent and
Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

Creative Commons License

Hojiin kun Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 Interna-
tional License (CC BY-SA) keessatti qopheeffamee dhi’aate. Gara-
galcha eeyyama kanaa arguudhaaf liinkii kana banadhaa creativecom-
mons.org/.../4.0 yookaan gara teessoo kanaatti xalayaa ergadhaa. Cre-
ative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Biblica® jechuun mallattoo eenyummaa kan Biblica, Inc., galmeeffa-
tee dha; mallattoo eenyummaa Biblica® kanatti fayyadamuun immoo
eeyyama Biblica, Inc., kan barreeffamaan kenname barbaachisa. Hama
mallattoo eenyumma Biblica, Inc., akkuma inni jirutti eegdetti, walii
galtee eeyyama seeraa CC BY-SA jalatti, hojii kana utuu hin jijjiirin
garagalchaan fudhattee yookaan waraabbattee deebitee raabsuu ni dan-
deessa. Yoo garagalchaa isaa jijjiirte yookaan hojii kana akka haaraatti
hiiktee akkasiin hojii haaraa hojii Biblica® irratti hundaa’ e tokko uum-
matte, mallattoo eenyummaa Biblica® achi irraa balleessuu qabda. Hojii
haaraa hojii Biblica irratti hundooftee hiikte sana keessatti immoo waan
hojii Biblica irraa jijjiirtee adda goote ibsitee akka itti aanee jiru kanatti
abbaa jalqabatti waan kana uume himuu qabda: “Hojiin Biblica, Inc.,
jalqabatti hojjete kan hin jijjiiramini liinkii www.biblica.com fi [https://
open.bible](https://open.bible) keessatti argama.”

Beeksisni mirga abbaa maxxansee mataa duree irratti yookaan fuula

mirga abbaa hojii kanaa irratti bifa asii gadi jiru kanaan mul'achuu qaba:
Biblica® Hiikkaa Ammayyaa Banamaa Haaraa™, Loqoda Dhi'aa

Mirgi seeraan eegama © 2009, 2020, 2022 Biblica, Inc.

Biblica® Open New Oromo Contemporary Version™, Western
Copyright © 2009, 2020, 2022 by Biblica, Inc.

“Biblica” jechuun mallattoo eenyummaa kan Biblica, Inc., Waajjira Eeyyamaa fi Mallattoo Eenyummaa kan Ameerikaa keessaatti galmeessee dha.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

Hojii haaraa hojii Biblica irratti hundooftee hiikte sanas akka inni eeyyama seeraa (CC BY-SA) jalatti argamu gochuu qabda.

Yoo akka hojii kana deebistee akka haaraatti hiikte Biblica, Inc., beeksisuu barbaadde, liinkii kanaan nu qunnam: <https://open.bible/contact-us>.

This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). To view a copy of this license, visit [creativecommons.org/.../4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/) or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Biblica® is a trademark registered by Biblica, Inc., and use of the Biblica® trademark requires the written permission of Biblica, Inc. Under the terms of the CC BY-SA license, you may copy and redistribute this unmodified work as long as you keep the Biblica® trademark intact. If you modify a copy or translate this work, thereby creating a derivative work, you must remove the Biblica® trademark. On the derivative work, you must indicate what changes you have made and attribute the work as follows: “The original work by Biblica, Inc. is available for free at www.biblica.com and open.bible.”

Notice of copyright must appear on the title or copyright page of the work as follows:

Biblica® Hiikkaa Ammayyaa Banamaa Haaraa™, Loqoda Dhi'aa

Mirgi seeraan eegama © 2009, 2020, 2022 Biblica, Inc.

Biblica® Open New Oromo Contemporary Version™, Western
Copyright © 2009, 2020, 2022 by Biblica, Inc.

“Biblica” jechuun mallattoo eenyummaa kan Biblica, Inc., Waajjira Eeyyamaa fi Mallattoo Eenyummaa kan Ameerikaa keessaatti galmeessee dha.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

You must also make your derivative work available under the same license (CC BY-SA).

If you would like to notify Biblica, Inc. regarding your translation of this work, please contact us at open.bible/contact-us.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2023-04-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 14 Apr 2023

9a7d95fd-7bcd-5e4d-ad23-4d7148b8e269